

دفترچه شماره ۲

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۳۹۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

وقت پیشنهادی	تا شماره	از شماره	تعداد سوال	مواد امتحانی
۲۵ دقیقه	۱۲۰	۱۰۱	۲۰	ریاضیات
۱۰ دقیقه	۱۳۵	۱۲۱	۱۵	اقتصاد
۳۰ دقیقه	۱۶۵	۱۳۶	۳۰	ادبیات اختصاصی
۲۰ دقیقه	۱۸۵	۱۶۶	۲۰	عربی اختصاصی
۲۵ دقیقه	۲۰۰	۱۸۶	۱۵	تاریخ
۱۵ دقیقه	۲۱۵	۲۰۱	۱۵	جغرافیا
۲۵ دقیقه	۲۳۵	۲۱۶	۲۰	علوم اجتماعی
۱۵ دقیقه	۲۴۰	۲۳۶	۲۵	فلسفه و منطق
۱۵ دقیقه	۲۸۰	۲۶۱	۲۰	روان‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد کل سوالات: ۱۸۰

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

ریاضیات

۱۰۱- مجموعه‌ی A دارای ۳۶ عضو و مجموعه‌ی B دارای ۲۸ عضو است. اشتراک آن‌ها ۱۵ عضو دارد. اگر ۱۶ عضو از مجموعه‌ی A حذف شود، از اشتراک آن‌ها ۹ عضو حذف می‌شود. تعداد عضوهای اجتماع مجموعه‌ی جدید با مجموعه‌ی B، کدام است؟

۴۵ (۴)

۴۲ (۳)

۴۱ (۲)

۴۰ (۱)

$$-102-\text{ساده شدهٔ عبارت } \sqrt{-\frac{3}{8}} + \sqrt{(1+\sqrt{2})^2 - 4\sqrt{2}} - \left(\frac{1}{4}\right)^{-0.25}$$

-۱/۵ (۴)

-۱/۷۵ (۳)

-۲/۲۵ (۲)

-۲/۵ (۱)

۱۰۳- در تقسیم عبارت $(3x^3 - 8x^2 + 7x + 2) \div (3x^2 - 2)$ ، مقدار چندجمله‌ای خارج قسمت، به ازای $x = -1$ ، کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

$$-104-\text{حاصل عبارت } \frac{2}{x^4 + x^2} \left(1 + \frac{2}{x^2 - 1}\right) - \frac{2}{x^2}$$

۴) صفر

$1 + \frac{1}{x^2}$ (۳)

۱ (۲)

$\frac{1}{x^2}$ (۱)

$$-105-\text{اگر } x = 5 + \sqrt{17} \text{ باشد، حاصل عبارت } \sqrt{\frac{x-1}{16} + \frac{1}{2x}}$$

۱/۵ (۴)

۱/۲۵ (۳)

۰/۷۵ (۲)

۰/۵ (۱)

۱۰۶- اندازه‌ی یک جامعه ۱۵۰ می‌باشد. برای انتخاب نمونه به اندازه‌ی ۲۴، به کمک ماشین حساب برنامه‌ریزی، عدد تصادفی $362/0$ ظاهر می‌شود. شماره‌ی انتخاب شده، کدام است؟

۵۵ (۴)

۵۴ (۳)

۵۳ (۲)

۵۲ (۱)

۱۰۷- در ۴۵ داده‌ی آماری مقدار میانگین ۱۱۲۴ محاسبه شده است. در بررسی مجدد داده‌ها متوجه شدیم که به جای داده‌ی ۱۰۲۴ عدد ۱۲۰۴ محاسبه شده است. با رفع اشتباہ، میانگین واقعی کدام است؟

۱۱۲۲ (۴)

۱۱۲۱ (۳)

۱۱۲۰ (۲)

۱۱۱۹ (۱)

۱۰۸- ضریب تغییرات داده‌های آماری $1/35$ می‌باشد. به ۲ برابر این داده‌های آماری، عدد $\frac{1}{4}$ میانگین آن‌ها افزوده شده است. ضریب تغییرات داده‌های جدید، کدام است؟

۱/۲(۴)

۱/۱۵ (۳)

۱/۰۸ (۲)

۰/۹۶ (۱)

$$-109-\text{اگر } f(x) = \frac{1}{4}x^2 + |x| \text{ باشد، } f(2 - \sqrt{5}) \text{ کدام است؟}$$

۱/۲۵ (۴)

۰/۷۵ (۳)

۰/۵ (۲)

۰/۲۵ (۱)

۱۱۰- به ازای کدام مقادیر m ، خط به معادله $y = (m-1)x + 2 - m$ ، از ناحیه‌ی اول محورهای مختصات نمی‌گذرد؟

(۱) هر مقدار m (۲) $1 < m < 2$ (۳) هیچ مقدار $m > 1$

۱۱۱- در معادله‌ی درجه‌ی دوم $2x^2 + kx + 1 - k = 0$ ، اگر حاصل ضرب دو ریشه برابر ۵ باشد، ریشه‌ی بزرگ‌تر، کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲/۵ (۱)

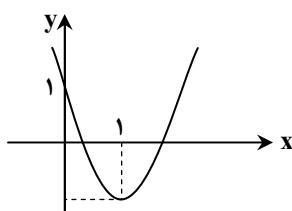
۱۱۲- شکل رو به رو، نمودار کدام تابع زیر است؟

$$y = 2x^3 + 4x + 1$$

$$y = 2x^3 - 2x + 1$$

$$y = 2x^3 - 4x + 1$$

$$y = -2x^3 + 4x + 1$$

۱۱۳- با حروف کلمه‌ی KAMYAB، چند رمز عبور ۴ حرفی می‌توان ساخت؟

۱۹۲ (۴)

۱۸۰ (۳)

۱۵۶ (۲)

۱۴۲ (۱)

۱۱۴- در یک دنباله‌ی هندسی ۶ جمله‌ای، مجموع دو جمله‌ی اول ۸۱ و مجموع دو جمله‌ی آخر ۱۶ می‌باشد. مجموع این ۶ جمله، کدام است؟

۱۱۵ (۴)

۱۲۴ (۳)

۱۲۸ (۲)

۱۳۳ (۱)

۱۱۵- در دنباله‌ی اعداد ۱ و $a_1 = 2a_n + 1$ ، $a_{n+1} = 2a_n$ ، جمله‌ی دهم، کدام است؟

۱۰۲۳ (۴)

۱۰۱۵ (۳)

۹۸۷ (۲)

۹۷۹ (۱)

- ۱۱۶- اگر $x = \log 42 + \frac{1}{2} \log 50 - \frac{1}{2} \log 49 - \log 15$ باشد، آن‌گاه x^{10} ، کدام است؟
- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) $2\sqrt{2}$ (۳) $2\sqrt{2}$ (۴) $3\sqrt{2}$
- ۱۱۷- نیم عمر یک دوره‌ی زمانی، برای زوال مقدار ایزوتوپ C^{14} کربن به ۵۷۰۰ سال است. با گذشت چند سال، مقدار ایزوتوپ C^{14} کربن به ۳۲ درصد می‌رسد؟ $(\log 2 = 0.693)$
- (۱) ۹۲۰۰ (۲) ۹۵۰۰ (۳) ۹۶۰۰ (۴) ۹۸۰۰
- ۱۱۸- بیشترین مقدار اختلاف مربع نصف عددی، از ۶ برابر همان عدد، کدام است؟
- (۱) ۳۶ (۲) ۴۲ (۳) ۴۸ (۴) ۴۸
- ۱۱۹- بر روی ۵ گوی یکسان، هر یک از ارقام ۵، ۴، ۳، ۲ و ۱، نوشته شده است. یک گویی از بین آن‌ها برداشته و با ثبت شماره‌ی آن، دوباره به ظرف برمی‌گردانیم. با تکرار این آزمایش عدد تصادفی دو رقمی حاصل می‌شود. با کدام احتمال این عدد مضرب ۳ است؟
- (۱) ۰/۲۴ (۲) ۰/۳۲ (۳) ۰/۴۸ (۴) ۰/۴۸
- ۱۲۰- دو تاس را با هم ۶۰ بار پرتاب کردایم. در ۲۷ بار انجام این آزمایش، مجموع دو عدد ظاهر شده فرد است. تفاضل تخمین احتمال آن از احتمال نظری، کدام است؟
- (۱) $\frac{1}{15}$ (۲) $\frac{1}{20}$ (۳) $\frac{1}{30}$ (۴) $\frac{1}{60}$

وقت‌پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

- ۱۲۱- در کدام شرایط «اتفاق زیر» رخ می‌نماید؟
 «افزایش قیمت» تا سطحی ادامه می‌باید که در آن فاصله‌ی میان «عرضه و تقاضاً» از بین برود و تعادل در «بازار» حفظ شود، این «سطح قیمت» همان «قیمت تعادلی» است.
- (۱) وقتی در «بازار» قیمت از سطح «قیمت تعادلی» بالا برود و «مازاد عرضه» به وجود آید.
 (۲) هنگامی که در بازار «کمبود» اتفاق می‌افتد و قیمت از سطح «قیمت تعادلی» پایین‌تر باشد.
 (۳) موقعی که گروهی از «تولیدکنندگان» موفق نشوند کالا‌یشان را بفروشند و حاضر شوند آن را با قیمتی «بایین‌تر» به فروش برسانند.
 (۴) زمانی که از یک سو «صرف‌کنندگان» مقدار خرید خود را افزایش دهند و از سوی دیگر «تولیدکنندگان» از تولید خود بکاهند.
- ۱۲۲- جدول زیر، مبین «اقلام مختلف درآمدی» است که در طول یک سال نصیب یک جامعه‌ی فرضی شده است، با توجه به این جدول:
- الف) کدام ردیف جدول «قیمت خدمات سرمایه» و کدام ردیف «اجاره‌ها یا مال الاجاره» است؟
- ب) «درآمد ملّی» این جامعه چقدر است؟
- ج) «درآمد سرانهی» آن کدام است؟
- د) «مفهوم و معنای سرانه» چیست؟
- قابل توجه: درآمد کارمندان و کارگران، موضوع ردیف‌های ۳ و ۶ به تفکیک محاسبه شده است.

ردیف	اقلام درآمدی	ارزش
۱	درآمد صاحبان «املاک و مستغلات»	۶۵۶ میلیارد ریال
۲	سود «شرکت‌ها و مؤسسات»	$\frac{2}{3}$ درآمد «صاحبان سرمایه»
۳	درآمد «حقوق‌بگیران»	$\frac{2}{6}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶
۴	درآمد «صاحبان سرمایه»	۶۹۶ میلیارد ریال
۵	درآمد «صاحبان مشاغل آزاد»	$\frac{1}{3}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۴ و ۶
۶	دستمزدها	۴۶۶ میلیارد ریال
۷	جمعیت کل کشور	۵۰ میلیون نفر

- ۱) الف) ردیف: ۴ و ردیف: ۱
 ۲) الف) ردیف: ۱ و ردیف: ۴
 ۳) الف) ردیف: ۱ و ردیف: ۴
 ۴) الف) ردیف: ۴ و ردیف: ۱
- ۵) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «درآمد» یا «تولید» آن جامعه
 ۶) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید» آن جامعه
 ۷) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «درآمد» آن جامعه
 ۸) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید» و «درآمد» آن جامعه

- ۱۲۳- همهی موارد به استثنای مورد «.....» مبین غیر مفید و ناسالم بودن دخالت «دولت» در فعالیت‌های اقتصادی است.
- (۱) «دولت» باید اداره‌ی مؤسسه‌ی وابسته به خود یعنی شرکت‌های دولتی را به «بخش خصوصی» واگذار کند.
  - (۲) «دولت» لزوماً در عرصه‌ی اقتصاد، اطلاعات کافی ندارد و در صورت اقدام به سیاست‌گذاری براساس اطلاعات ناکافی به فعالیت‌های اقتصادی جامعه لطمہ خواهد زد.

- (۳) عملکرد مؤسسه‌ی تولیدی وابسته به «دولت» چندان مطلوب نیست، اغلب آن‌ها زیان ده هستند و بیشتر آن‌ها سودآوری قابل ملاحظه‌ای ندارند.
- (۴) در صورت عدم درگیری «دولت» در عرصه‌ی فعالیت‌های تولیدی، این امور اصلاً انجام نمی‌پذیرد، کالاها به مرحله‌ی تولید نمی‌رسند، کارها به روش مناسبی صورت نمی‌گیرد.

- ۱۲۴- با توجه به مندرجات جدول زیر: چنانچه مجموع ارزش اقلام: «پوشک، مواد غذایی، ماشین‌آلات» در یک جامعه‌ی فرضی: ۱۴۵ میلیارد ریال باشد، در این صورت:

$\frac{2}{3}$ ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند.	ارزش «خدمات ارائه شده»	A
$\frac{3}{5}$ ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	هزینه‌ی «استهلاک»	B
۵۰ میلیون نفر	جمعیت کل کشور	C
۴۵ میلیارد ریال	ارزش «تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند»	D
۲۵ میلیارد ریال	ارزش «تولید خارجیان مقیم کشور»	E

(الف) تولید ناخالص داخلی

(ب) تولید «خالص ملّی»

(ج) تولید خالص «داخلی سرانه» کدام است؟

تجویج: ارقام به: «میلیارد ریال» است.

(۱) الف) ۲۰۵ ب) ۲۲۰ ج) ۴/۷

(۲) الف) ۲۰۵ ب) ۲۰۰ ج) ۳/۷

(۳) الف) ۲۰۰ ب) ۲۰۵ ج) ۳/۷

(۴) الف) ۱۹۰ ب) ۲۰۰ ج) ۴/۷

- ۱۲۵- شاخص ترکیبی از چند شاخص برای شناخت و تشخیص «توسعه‌یافتگی» وجود دارد:

(الف) نام آن چیست؟

(ب) این شاخص اعتبار کدامیک از «شاخص‌های تولید کل جامعه» را نادرست می‌نمایاند؟

(۱) الف) شاخص رشد انسانی یا «I.H.D»

(۲) الف) شاخص رشد انسانی یا «H.D.I»

(۳) الف) شاخص توسعه‌ی انسانی یا «I.H.D»

(۴) الف) شاخص توسعه‌ی انسانی یا «H.D.I»

- ۱۲۶- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول رو به رو، به ترتیب: «از راست به چپ»:

(الف) «تولید کل به قیمت‌های جاری»، در سال ۱۳۹۰ و

(ب) تولید کل به قیمت‌های «ثابت» در سال ۱۳۹۰ کدام است؟

(۱) الف) ۱۸۷۵۰ ب) ۱۸۵۰۰

(۲) الف) ۱۸۵۰ ب) ۸۰۵۰

(۳) الف) ۱۷۸۵۰ ب) ۸۵۰۰

(۴) الف) ۱۷۸۵۰ ب) ۸۰۵۰

سال: ۱۳۹۰	سال: ۱۳۸۹		کالا	
مقدار	قیمت	مقدار	قیمت	
۲۵	۱۵۰	۵۰	۱۰۰	A
۳۰۰	۵۰	۱۵۰	۲۰	B

- ۱۲۷- این مطلب: در جهت تأیید و همسویی کدام «گزینه» است؟ «به اعتقاد گروهی از اقتصاددانان، بر خلاف تصویر رایج، حرکت توسعه‌ی کشورهای «توسعه‌یافته‌ی امروزی» کاملاً بدون دخالت دولت‌ها و به عبارتی براساس: «اصل آزادی اقتصادی» بوده است.»

(۱) نقش «دولت آلمان» در جریان «توسعه‌ی این کشور در «نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم».

(۲) «دخالت دولت» در اقتصاد کشورهای «در حال توسعه» تجربه‌ی چندان مطلوبی نبوده است.

(۳) «دولت» با دخالت در اقتصاد باعث گسترش «ناکارآیی» و کاهش «تحرک بخش خصوصی» می‌شود.

(۴) در مراحل تاریخی بسیاری از جوامع مجبور به تحمل هزینه‌های ناشی از ناکارآیی و اقدامات نادرست دولت‌ها در عرصه‌ی اقتصاد بوده‌اند.

- ۱۲۸- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه‌ی عملکرد «سالیانه‌ی» یک بنگاه اقتصادی با ۳۰ نفر کارمند و تولید «سالیانه‌ی» ۲۴۰۰ دستگاه هر یک به ارزش: ۵,۶۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

۵۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال	اجاره‌بهای ماهیانه‌ی کارگاه تولیدی	۱
۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال	حقوق متوسط ماهیانه‌ی هر فرد کارمند اداری و تولیدی «معادل»	۲
۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش:	۳
$\frac{1}{5}$ ارزش مواد اولیه خریداری شده	هزینه‌ی استهلاک سالیانه‌ی ماشین‌های تولیدی معادل:	۴

(۱) ۱,۰۴۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال «سود یا منفعت»

(۲) ۱,۴۰۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال «ضرر یا زیان»

(۳) ۱,۰۴۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال «ضرر یا زیان»

۱۲۹- کدام «گزینه» پاسخ درست سؤالات زیر است؟

- (الف) «..... قراردادی است که در آن یکی از طرفین قرارداد «در اینجا بانک» مقدار معینی از مال خود را در زمان حال به دیگری «در اینجا مشتری بانک» و اگذار می‌کند و در مقابل قرض گیرنده متعهد می‌شود که عین مال یا قیمت آن را در زمان معین بازپس دهد.
- (ب) «..... طبق این قرارداد، بانک زمین مشخصی را برای مدت معین در اختیار طرف دیگر قرار می‌دهد تا در آن کشاورزی کند، در نهایت سود حاصل بین دو طرف تقسیم می‌شود.
- (ج) «..... قراردادی بازگانی است که به موجب آن دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی «از جمله بانک» سرمایه‌ی نقدی یا جنسی خود را به شکل «مشاع» و به منظور ایجاد «سود» در هم می‌آمیزند.
- (د) «..... بانک، محصولات تولیدی آینده‌ی بنگاهها را «پیشخرید» می‌کند.

(۱) الف) جuale	(۲) الف) جuale	(۳) الف) قرضالحسنه	(۴) الف) قرضالحسنه
ب) مساقات	ب) مزارعه	ب) مزارعه	ب) مساقات
ج) مشارکت مدنی	ج) مشارکت حقوقی	ج) مشارکت مدنی	ج) مشارکت حقوقی
د) معاملات سلف	د) معاملات سلم	د) معاملات سلف	د) معاملات سلم

۱۳۰- با فرض جدول مالياتي زير:

(الف) ميزان «ماليات ماهيانه» توليدكننده‌ای که در ماه: ۷۵ ميليون ريال درآمد دارد کدام است؟

(ب) ميزان مانده‌ی خالص «ماهانه» او چقدر است؟

(ج) نام «نرخ مالياتي» مورد محاسبه چيست؟

(د) چنانچه اين شخص $\frac{1}{5}$ مانده‌ی خالص ماهانه‌ی خود را در کار دیگر سرمایه‌گذاري کند، چه مقدار از اين مانده برای ساير هزينه‌ها باقی خواهد ماند؟

معاف از «ماليات»	درآمدهای تا: ۱۰ ميليون ريال	A
با نرخ: ۱۲ درصد نسبت به مازاد ۱۰ «ميليون ريال»	درآمدهای تا: ۲۰ ميليون ريال	B
با نرخ: ۱۵ درصد نسبت به مازاد ۲۰ «ميليون ريال»	درآمدهای تا: ۳۵ ميليون ريال	C
با نرخ: ۲۰ درصد نسبت به مازاد ۳۵ «ميليون ريال»	درآمدهای تا: ۴۵ ميليون ريال	D
با نرخ: ۲۵ درصد نسبت به مازاد ۴۵ «ميليون ريال»	درآمدهای بالاتر از ۴۵ ميليون ريال	E

(۱) الف) ۱۲,۹۰۵,۰۰۰	(۲) الف) ۱۲,۹۵۰,۰۰۰	(۳) الف) ۱۲,۹۵۰,۰۰۰	(۴) الف) ۱۲,۹۰۵,۰۰۰
ب) ۶۲,۵۰۰,۰۰۰	ب) ۶۲,۰۵۰,۰۰۰	ب) ۶۲,۰۵۰,۰۰۰	ب) ۶۲,۰۵۰,۰۰۰
ج) تصاعدی طبقه‌اي	ج) تصاعدی طبقه‌اي	ج) تصاعدی کلی	ج) تصاعدی کلی
۴۹,۶۴۰,۰۰۰	۴۹,۶۴۰,۰۰۰	۴۹,۶۴۰,۰۰۰	۴۹,۶۴۰,۰۰۰

۱۳۱- با استفاده از کدام عوامل، «کشورهای توسعه‌یافته» موقق شده‌اند به اختیارات جدید و «فناوری نوین» دست یابند؟

(۱) غارت کشورهای دیگر- داشتن منابع اولیه- صرف هزینه‌های فراوان

(۲) ایجاد بازارهای مشترک- گسترش تجارت- استفاده از اصل «مزیت نسبی»

(۳) بهره‌برداری از نبیروی انسانی کشورهای دیگر- کسب تجربیات متعدد- گسترش تجارت

(۴) انجام دادن آزمایش‌های مختلف- کسب تجربیات متعدد- صرف هزینه‌های فراوان

۱۳۲- با توجه به مندرجات جدول زير، با فرض اين که عمر مفيد ماشین‌آلات، «پانزده سال» باشد در اين صورت:

میزان «هزینه‌ی استهلاک» چند ریال است؟	۱	خرید ماشین‌آلات	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰
ب) مقدار درآمد «خالص سالیانه» این بنگاه اقتصادی چند ریال است؟	۲	میزان «درآمدزا بي» سالیانه	۳۰,۰۰۰,۰۰۰

(۱) الف) ۸,۰۰۰,۰۰۰	(۲) الف) ۲۳,۰۰۰,۰۰۰	(۳) الف) ۲۲,۰۰۰,۰۰۰
ب) ۷,۰۰۰,۰۰۰	ب) ۷,۰۰۰,۰۰۰	ب) ۷,۰۰۰,۰۰۰
ج) تصاعدی طبقه‌اي	ج) تصاعدی طبقه‌اي	ج) تصاعدی کلی
۴۹,۶۴۰,۰۰۰	۴۹,۶۴۰,۰۰۰	۴۹,۶۴۰,۰۰۰

۱۳۳- اين عبارت مربوط به کدام يك از «اصول گات» است؟ «البته اين اصل استثنائيات متعددی نيز دارد که از آن جمله می‌توان مواردي چون «کسری پرداخت‌ها» و «تجارت با کشورهای در حال توسعه» را نام برد.

(۱) کاهش «تدریجی عوارض گمرکی»

(۲) اصل «تسري رفتار داخلی»

(۳) تنظیم قواعد و مقررات صادراتی

(۴) ممنوعیت برقراری «حدودیت‌های مقداری»

۱۳۴- جدول زیر، مبین وضعیت «توزیع درآمد» در کشور A در سال ۱۹۷۷ میلادی است، ارائه کدام شاخص:

۶ درصد	سهم دهک اول
۷ درصد	سهم دهک دوم
۸ درصد	سهم دهک سوم
۹ درصد	سهم دهک چهارم
۱۶ درصد	سهم دهک نهم
۲۴ درصد	سهم دهک دهم

- (الف) «توزیع درآمد» در این کشور را «مناسب‌تر» نشان می‌دهد؟
 (ب) مبین «نامناسب‌تر» بودن توزیع درآمد در این کشور است؟
 (ج) شخصی که برای مقایسه‌ی «وضعیت توزیع درآمد» مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه محاسبه می‌شود؟

ب) نسبت «دهک دهم» به «دهک اول»

- (۱) الف) نسبت ده درصد بالا به چهل درصد پایین
 (ج) با محاسبه‌ی «نسبت دهک دهم به دهک اول»

ب) نسبت «دهک اول» به «دهک دهم»

- (۲) الف) نسبت «بیست درصد بالا به بیست درصد پایین»
 (ج) با محاسبه‌ی «نسبت دهک اول به دهک دهم»

ب) نسبت ده درصد بالا به چهل درصد پایین

- (۳) الف) نسبت «دهک دهم» به «دهک اول»
 (ج) با محاسبه‌ی «نسبت دهک اول به دهک پنجم»

ب) نسبت ده درصد بالا به چهل درصد پایین

- (۴) الف) نسبت «دهک اول» به «دهک دهم»
 (ج) با محاسبه‌ی «دهک ششم به دهک دهم»

۱۳۵- با توجه به نمودار زیر که تصویری از «اقتصادی جامعه» را نشان می‌دهد:

- (الف) کدام عضو اقتصادی جامعه مالک عوامل تولیدند؟
 (ب) یک روش دیگر برای محاسبه‌ی «تولید کل» جامعه وجود دارد که دارای دو عنوان است. آن چیست؟

ج) وجود پرداختی به عوامل تولید، چه نام دارد و در چه مسیری از نمودار قرار گرفته است؟

د) اشخاص حقوقی در تصویر اقتصادی جامعه کدام است؟

ه) عنایین عوامل تولید چیست؟ و در کدام مسیر نمودار واقع شده است؟

و) وجود پرداختی برای کالاها و خدمات مربوط به کدام مسیر است؟

(۱) الف) بنگاه‌های اقتصادی   (۱) ب) روش ذخیره و حفظ ارزش، روش تولید

(۲) خانوارها   (۲) ه) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مسیر: ۱

(۳) الف) خانوارها   (۳) ب) روش ارزش افزوده، روش تولید

(۴) خانوارها   (۴) ه) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی مسیر: ۲

(۵) بنگاه‌های اقتصادی   (۵) ب) روش تولید، روش ارزش افزوده

(۶) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مسیر: ۱

(۷) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی مسیر: ۲

(۸) الف) خانوارها   (۸) ب) روش ذخیره و حفظ ارزش، روش ارزش افزوده

(۹) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی مسیر: ۱

(۱۰) الف) خانوارها   (۱۰) ه) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی مسیر: ۲

(۱۱) ب) روش ذخیره و حفظ ارزش، روش ارزش افزوده

(۱۲) ه) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی مسیر: ۱

ج) مزد، بهره، سود و اجاره مسیر: ۱

و) مسیر: ۳

ج) مزد، سود و اجاره مسیر: ۲

و) مسیر: ۴

ج) مزد، سود و اجاره مسیر: ۲

و) مسیر: ۴

ج) مزد، بهره، سود و اجاره مسیر: ۲

و) مسیر: ۳

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- شیوه‌ی شاعری کدام سراینده در لفظ و معنی، ساده و از جهاتی شبیه شیوه‌ی رودکی است و این شاعر بعد از چه کسی به نظم داستان‌های ملی ایران همت گماشت؟

(۱) دقیقی توسي - فردوسی

(۲) دقیقی توسي - مسعودی مروزی

۱۳۷- تألیف دو بخش کدام کتاب روی هم رفت، حدود سه قرن طول کشیده است و بخش اول آن مربوط به کدام دوره است؟

(۱) تاریخ بیهقی - حکومت غزنیان

(۲) سندباد نامه - پادشاهی سلجوقیان

(۳) تاریخ سیستان - آغاز حکومت سلجوقیان

۱۳۸- از میان مکتب‌داران رئالیسم، چند نفر در مکتب رئالیسم ابتدایی جای می‌گیرند؟

«ارنست همینگوی، داستایوسکی، تولستوی، بالزاک، ماکسیم گورکی، ویلیام فاکنر، گابریل گارسیا مارکز، تورگینیف»

(۴) شش

(۳) پنج

(۲) چهار

(۱) سه

۱۳۹- پدیدآورندگان «وسوشهی سن آنتوان- اشباح- شخصیت‌ها- سایه» به ترتیب خالق آثار کدام گزینه نیز هستند؟

(۱) مادام بواری- خانه‌ی عروسک- ضربات متقابل- نامه‌ی دزدیده شده

(۲) مادام بواری- خانه‌ی عروسک- گل‌های بدی- سوسک طلایی

(۳) آئورا- شب‌های مدان- ضربات متقابل- خوش‌های خشم

(۴) فاوست- صد سال تنها‌یی- شنل- نامه‌ی دزدیده شده

۱۴۰- پیام کدام عبارت درست نیست؟

(۱) شعر میرزاوه‌ی عشقی از لحاظ زبان و بیان پختگی لازم را ندارد.

(۲) ملک‌الشعرای بهار از ایرج میرزا به عنوان سعدی نویاد می‌کند.

(۳) از جمله شاعرانی که به ادبیات کارگری گرایش داشت، ابوالقاسم لاهوتی بود.

(۴) چرند و پرند مجموعه مقالات طنز دهدخاست که در روزنامه‌ی سروش چاپ می‌شد.

۱۴۱- بیشترین شهرت شاعری و حشی بافقی در چیست و چرا؟

(۱) غزلیات، زیرا تجربه‌ی یک عشق واقعی را در خود منعکس می‌کند.

(۲) قصاید، به شیوه‌ی قدما سروده شده و در مدح شاه تهماسب است.

(۳) ترکیب‌بند «شرح پریشانی»، زیرا بیان‌گر سوز و گداز درونی شاعر است.

(۴) مثنوی‌های خلد برين و ناظر و منظور، زیرا به سبک خمسه‌ی نظامی سروده شده است.

۱۴۲- مؤلف چند اثر درست معرفی شده است؟

(براهین‌الجم: میرزا حبیب خراسانی) (دره‌ی نادره: میرزا مهدی خان استرآبادی) (خلد برین: وحشی بافقی) (عرفات: بیدل) (عبرت‌نامه:

عبدی زاکانی) (لوایح: جامی) (پریشان: قاآنی) (طاقدیس: ملا هادی سبزواری)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

(۱) طاعون- سرزمین بی‌حاصل- یولیسیز- بیگانه

(۴) سوءتفاهم- قصر- مسخ- حکومت نظامی

۱۴۳- در کدام گروه سه اثر از آلبر کامو، ذکر شده است؟

(۱) حکومت نظامی- سیدارتا- افسانه‌ی سیزیفوس- بیگانه

(۳) گالیگولا- دوبیلینی‌ها- محاکمه- سیدارتا

(۴) کدام گروه، همگی، شاعرند؟

(۱) عبدالوهاب البیاتی- نزار قبانی- خلیل سواحری- المنفلوطی

(۲) عنترة بن شداد- نازک الملائکه- یوسف ادریس- جمال بنوره

(۳) لبید بن ربيعه- عبدالوهاب البیاتی- نازک الملائکه- نزار قبانی

(۴) طرفقین عبد- عبدالوهاب البیاتی- جبران خلیل جبران- یوسف ادریس

۱۴۵- در کدام بیت، استعاره‌ی مکنیه وجود دارد؟

(۱) خورشید را زمشک زره‌پوش کردہ‌اند

(۲) نیکی پیر مغان بین که چو ما بد مستان

(۳) آن لحظه که ریزم چو فلک از مژه کوکب

(۴) یا رب این ماییم از آن جان جهان افتاده دور

۱۴۶- آرایه‌های رو به روی کدام بیت تمامآ درست است؟

(۱) گرفته‌ام ز جهان گوشه‌ای که دل می‌خواست

(۲) به شکر خنده در آور، نه یقین می‌دانم

(۳) بر بوی سر زلف تو چون عود بر آتش

(۴) دستگیرت نشود حلقه‌ی مشکین رسنش

۱۴۷- در بیت زیر کدام آرایه‌ها وجود ندارد؟

(۱) کنایه- تشییه- تضاد

(۳) مجاز- تناقض- حس آمیزی

وان گه بهانه زلف و بنای‌گوش کردہ‌اند

هر چه کردیم به چشم کرمش زیبا بود

بیدار کسی نیست که گیرم به گواهی

سایه‌وار از آفتایی ناگهان افتاده دور

چه دام پهنه کنم از پی شکار دگر (تشخیص- اسلوب معادله)

که دهان تو یقین را به گمان در فکند (تناقض- حس آمیزی)

می‌سوزم و می‌سازم و بادست به دستم (کنایه- اغراق)

تานگونسار در آن چاه زنخدان نشوی (استعاره- حسن تعیل)

که گر ماهی تب هجرش کشد کوهی شود کاهی»

«مکن عییم که می‌کاهم چو ماه از تاب مهر او

(۲) استعاره- ایهام- حسن تعیل

(۴) ایهام تناسب- تناقض- مراعات نظری

۱۴۸- ترتیب توالی ابیات زیر براساس آرایه‌های (حسن تعیل- ایهام تناسب- تناقض- استعاره مصرف‌هه- جناس) کدام است؟

مهر لب او بر در این خانه نهادیم

که از صد پرده بیرون می‌دهد بوی

ما راغم نگار بود مایه‌ی سرور

که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم

با خیال تو اگر با دگری پردازم

(۴) ج- ه- ب- الف- د (۳) ج- ه- ب- الف- د

(الف) در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را

(ب) ز غمازی است مشک آخر سیه روی

(ج) گردیگران به عیش و طرب خرمند و شاد

(د) چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی

(ه) صحبت حور نخواهم که بود عین قصور

(۱) ب- د- ج- ه- الف (۲) ب- ه- ج- الف- د

۱۴۹- ترتیب قرار گرفتن ایيات به لحاظ داشتن آرایه های (ایهام، لف و نشر، اغراق، تشییه و استعاره) بالکنایه، کدام است؟

از پی صید معانی دام پیدا کردن است
از درون آمد ندا کاین در ز بیرون بسته‌اند
کاب گلزار تو از اشک چو گلنار من است
من ندانم روز و شب با یکدگر چون بسته‌اند
به صحراء گر روم صحراء اشک من چمن گردد

۳) ج-۵-ه-الف-ب ۴) د-الف-ه-ج-ب

(الف) جمع کردن از پریشانی حواس خویش را

(ب) دوش می‌زد دل در وصلش که بگشاید مگر

(ج) با غبان همچو نسیم ز در خویش مران

(د) لف مشکین حلقة‌اش بر روی گلگون بسته‌اند

(ه) روم سوی چمن گر من ز آهم می‌شود صحراء

(۱) الف-د-ه-ب-ج ۲) ج-ه-ب-الف-د

۱۵۰- قافیه‌ی کدام بیت درست است؟

نقـل من نوشـید پـیش از نقـل من
صـبر از تو خـلاف مـمکـنـات اـسـت
حلـقـ اـنسـان رـسـت و اـفـزوـنـید فـضـل
زانـکـه عـلـم خـطـ و ثـبـت، آـن دـسـت رـاسـت

(۱) تـاـکـه نـفـرـبـید شـمـا رـا شـکـل مـن

(۲) دـیدـار تـوـ حلـ مـشـكـلـات اـسـت

(۳) حلـقـ حـیـوان چـونـ بـرـیـدـه شـدـ بـهـ عـدـل

(۴) مشـرفـ وـاهـلـ قـلـمـ، بـرـ دـسـت رـاسـت

۱۵۱- کدام بیت ذوقافیتین نیست؟

عـطـرـش اـزـ گـیـسـوـیـ عـنـبـرـ بـوـ زـنـنـدـ
هـمـ غـزالـیـ پـنـبـهـ کـرـدـهـ رـشـتـهـ رـاـ
دلـ درـدـمـ دـشـ بـنـهـ آـذـرـ بـتـافـتـ
درـ جـهـانـ جـانـ بـمـانـیـ جـاـوـادـانـ

(۱) حورـبـانـشـ طـرـفـهـ رـفـتـ وـ روـ کـنـنـدـ

(۲) شـاعـرـ طـوـسـ آـبـ بـسـتـهـ کـشـتـهـ رـاـ

(۳) جـوانـیـ سـرـ اـزـ رـایـ مـادـرـ بـتـافـتـ

(۴) تـاـ رـهـیـ اـزـ حـبـسـ اـیـنـ فـانـیـ جـهـانـ

۱۵۲- شیوه‌ای که به وسیله‌ی ریچاردز، عزرا پوند و الیوت، در نقد ادبی توصیه می‌شود، مربوط به کدام نقد است و اساس آن چیست؟

(۱) فـنـیـ - کـمـالـ شـکـلـ، چـهـ اـزـ لـحـاظـ بـیـانـ وـ چـهـ اـزـ جـهـتـ اـنـتـخـابـ کـلمـهـ

(۲) زـیـبـاـیـشـنـاسـیـ - شـناـختـ زـیـبـاـیـیـ درـ یـکـ نـوـاخـتـیـ وـ هـمـاـهـنـگـیـ اـیـقـاعـ

(۳) زـیـبـاـیـشـنـاسـیـ - شـناـختـ جـوـهـرـ وـاقـعـیـ هـنـرـ وـ کـشـ زـیـبـاـیـیـهـایـ آـنـ

(۴) فـنـیـ - تـوـجـهـ بـهـ اـرـزـبـاـیـ خـودـ اـثـرـ نـهـ مـحـيـطـ پـیـداـیـشـ آـنـ اـثـرـ

۱۵۳- قدیمی ترین و مهم ترین نوع نقد به ترتیب، کدام است؟

(۱) تـارـیـخـیـ - فـنـیـ (۲) تـارـیـخـیـ - اـخـلـاقـیـ

۱۵۴- در کدام بیت اختیار وزنی قلب وجود دارد؟

(۱) کـیـسـهـ هـنـوـزـ فـرـبـهـ اـسـتـ باـ توـ اـزـ آـنـ قـوـیـ دـلـ

(۲) خـاـکـ شـدـمـ دـرـ توـ رـاـ آـبـ رـخـمـ چـرـاـ بـرـیـ

(۳) اـزـ سـرـ غـیرـتـ هـوـاـ چـشـمـ زـ خـلـقـ دـوـخـتـمـ

(۴) وـصـلـ توـ رـاـ بـهـ جـانـ وـ دـلـ مـیـ خـرمـ وـ نـمـیـ دـهـیـ

۱۵۵- در کدام بیت اختیار شاعری «بدال» وجود ندارد؟

(۱) تـاـ یـقـینـ آـینـهـیـ حـالـ زـدـدـ

(۲) هـسـتـیـ تـوـ صـوـرـتـ پـیـونـدـ نـیـ

(۳) حـیـفـ اـسـتـ سـخـنـ گـفـتـ باـ هـرـ کـسـ اـزـ آـنـ لـبـ

(۴) طـنـابـ عـمـرـ مـرـا~ دـسـتـ رـوـزـگـارـ گـسـیـختـ

۱۵۶- وزن و نام وزن بیت زیر، کدام است؟

بـهـ بـرـدـبـارـیـ خـاـکـ وـ بـهـ حـدـتـ آـتـشـ

(۱) مـفـاعـلـنـ فـاعـلـاتـ مـفـاعـلـنـ فـعلـ = مجـتـثـ مـثـمـنـ مـكـفـوفـ مـحـذـفـ

(۳) مـفـاعـلـنـ فـاعـلـاتـ مـفـاعـلـنـ فـعلـ = مجـتـثـ مـثـمـنـ مـخـبـونـ مـكـفـوفـ مـحـذـفـ

(۴) مـفـاعـلـنـ فـاعـلـاتـ مـفـاعـلـلـ فـعلـ = مـفـارـعـ مـثـمـنـ مـخـبـونـ مـكـفـوفـ مـحـذـفـ

۱۵۷- وزن کدام بیت «مفهول مفعلن مفعلن» است؟

(۱) شـاهـیـ کـهـ بـهـ رـوـزـ رـمـ اـزـ رـادـیـ

(۲) خـیـزـیدـ کـهـ هـنـگـامـ صـبـوحـ دـگـرـ آـمـدـ

(۳) رـفـتـ آـنـ کـهـ رـفـتـ آـمـدـ آـنـ کـهـ آـمـدـ

(۴) اـسـرـارـ اـزـلـ رـانـهـ تـوـ دـانـیـ وـ نـهـ مـنـ

بـهـ نـقـشـبـنـدـیـ آـبـ وـ بـهـ عـطـرـسـایـ بـادـ

(۲) مـفـاعـلـنـ فـعلـاتـ مـفـاعـلـنـ فـعلـ = مجـتـثـ مـثـمـنـ مـكـفـوفـ مـحـذـفـ

(۳) مـفـاعـلـنـ فـاعـلـاتـ مـفـاعـلـنـ فـعلـ = مـفـارـعـ مـثـمـنـ مـخـبـونـ مـكـفـوفـ مـحـذـفـ

زـرـیـنـ نـهـدـ اوـ بـهـ تـیـرـ درـ پـیـکـانـ
شـبـ رـفـتـ وـ زـ مـشـرقـ عـلـمـ صـبـحـ بـرـ آـمـدـ
بـوـدـ آـنـ چـهـ بـوـدـ خـیـرـهـ چـهـ غـمـ دـارـیـ
وـینـ حـرـفـ مـعـماـنـهـ تـوـ خـوـانـیـ وـ نـهـ مـنـ

۱۵۸- کدام بیت در وزن دوری، سروده شده است؟

(۱) به جان پاک توای معدن سخا و فا

(۲) پنهان مشو که روی تو بر ما مبارک است

(۳) ما را خدا از بهر چه آورد بهر سور و شر

(۴) امشب عجب است ای جان گر خواب رهی یابد

که صبر نیست مرا بی تو ای عزیز بیا
نظرهای تو بر همه جانها مبارک است
دیوانگان را می‌کند زنجیر او دیوانه تر
وان چشم کجا خسبد کو چون تو شهی یابد

۱۵۹- مفهوم عبارت «او بندۀ خود را عاشق خود کند، آن‌گاه بر بندۀ عاشق باشد و بندۀ را گوید: تو عاشق و محبّ مایی و ما معشوق و حبیب توایم.» در کدام بیت، یافت می‌شود؟

(۱) هر چه محبوب من کردام

(۲) در من نرسی تا نشوی یک با من

(۳) آن جا که تویی من آمدن نتوانم

(۴) چندان ناز است ز عشق تو در سر من

۱۶۰- بیت زیر با کدام بیت، تقابل معنایی دارد؟

«منجان دلم را که این مرغ وحشی

(۱) مگر به دام، که الفت به دانه باز نگیرد

(۲) آن کبوتر ز لب بام وفا شد سفری

(۳) دل من از سر زلفت نمی‌رود جایی

(۴) دل که رنجید از کسی خرسند کردن مشکل است

۱۶۱- مفهوم بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

«طوبا و سدره گر به قیامت به من دهند

(۱) بهشت عدن اگر خواهی بیا با ما به میخانه

(۲) تشهنه کامان ره عشق کجا روز جزا

(۳) به هر محفل بهشتی روی من منزل کجا گیرد؟

(۴) دارم از لطف ازل جنت فردوس طمع

۱۶۲- مفهوم بیت زیر با کدام بیت نامتناسب است؟

«حجاب چهره‌ی جان می‌شود غبار تنم

(۱) جمال یار ندارد نقاب و پرده ولی

(۲) جمله توبی از خودی ام وارهان

(۳) مادر این ره حجاب خویشتنیم

(۴) حجاب دیده‌ی ادراک شد شعاع جمال

۱۶۳- مفهوم کلی کدام بیت با حدیث نبوی «من عشق و عفَّ نمَّ کنم فمات، مات شهیداً» تقابل دارد؟

گر جان برود شاید من زنده به جانانم

چون شکر شیرین شدم از سور عشق

راز خود مخفی مدار از رازدار خویشتن

که به جانان نرسم تا نرسد کار به جانم

۱۶۴- اگر ابیات زیر را براساس مفاهیم (مناعت- قناعت- خست- آزمندی) مرتب کنید، کدام گزینه درست است؟

چرا بیزی از بهر بر ف آبروی

نهادش توانگر بود همچنان

فریدون به ملک عجم نیم سیر

هنوز ای برادر به سنگ اندر است

(۱) ب- الف- د- ج (۲) الف- ج- د- ب

الف) چو سیراب خواهی شدن ز آب جوی

ب) و گر در نیابد کرم پیشه نان

ج) گدار اکند یک درم سیم سیر

د) ز اندر کف مرد دنیا پرسست

(۱) الف- ب- ج- د (۲) الف- ج- د- ب

۱۶۵- محتوای بیت زیر با کدام بیت متفاوت است؟

«با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی کسی

(۱) خرد رهنماهی و خرد ره گشای

(۲) پای اس تدلایان چ و بین بود

(۳) عقل دیوانه شد آن سلسله‌ی مشکین کو

(۴) ای که از دفتر عقل آیت عشق آموخت

شد ریشه ریشه دامن از خار استدلال‌ها»

خرد دستت گیرد به هر دو سرای

پای چ و بین سخت بی تمکین بود

دل ز ماقوشه گرفت ابروی دلدار کجاست

ترسم این نکته به تحقیق ندانی دانست

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عرب اختصاصی

■■ عین الأصح والأدق في الأوجبة للترجمة أو التعريب أو المفهوم :

١٦٦ - «المؤمن يجعل قلبه قبلة لسانه ولا يحركه إلّا بإشارة القلب وموافقة العقل و رضى الإيمان!»:

١) قلب مؤمن قبله كاه زبان او است که فقط با اشارات قلب و همراهی عقل و رضایت ایمان به حرکت در می آید!

٢) قلب مؤمن زبانش را قبله كاه خود قرار می دهد که تنها با اشاره‌ی قلب و موافقت عقل و راضی بودن ایمان حرکت می کند!

٣) مؤمن قلب خود را قبله زبان خود قرار می دهد و فقط با اشاره‌ی قلب و موافقت عقل و رضایت ایمان آن را حرکت می دهد!

٤) مؤمنی که قلب را قبله زبان خود قرار می دهد فقط به اشاره‌ی قلب و موافقت عقل و خشنودی ایمان آن را به حرکت درمی آورد!

١٦٧ - «من الناس من يشتغلون باللعب في الدنيا إشتغالاً مرسلاً من مرور العمر»:

١) گروهی از مردم هستند که سخت مشغول بازی در دنیا هستند و گذر عمر فراموششان شده است!

٢) عده‌ای از مردم در دنیا چنان به بازی مشغول می شوند که گذشت عمر را فراموش می کنند!

٣) مردمانی هستند که به دنیا آن چنان سرگرمند که گذشت عمر فراموششان شده است!

٤) میان مردم کسانی که به بازی دنیا مشغولند گذر عمرشان را فراموش می کنند!

١٦٨ - «قد علمتني التجارب أنّ الابتعاد عن الآخرين ليس صعباً عندما تقترب القلوب بعضها من بعض!»:

١) تجارب، دوری کردن از دیگران را به من تعليم داد آن هنگام که قلب‌ها به هم نزدیک است!

٢) از تجربه‌ها یاد گرفتم که دور شدن از دیگران برایم سخت نباشد وقتی که قلبمان به هم نزدیک است!

٣) تجارب یادم دادند که دور شدن از دیگران سخت نیست وقتی که دل‌های ما به هم‌دیگر نزدیک شده باشند!

٤) تجربه‌ها به من آموخته است که دوری جستن از دیگران سخت نیست زمانی که دل‌ها به یکدیگر نزدیک شوند!

١٦٩ - عین الصحيح:

١) التّوبيخ لم يُفِد إلَى الإِنْسَان الْجَوْجَ: هر توبیخی فقط برای آدم لجیاز مفید است!

٢) لا حسد في القلب لا يقتل أصحابه!: هیچ حسدی در دل نیست که صاحب‌ش را نکشد!

٣) وا حسْرَتَا، إِنَّهُ يَحْسِبْ نَفْسَهُ عَظِيْمًا دَائِمًا: دریغا، او خود را همیشه بزرگ می پنداشت!

٤) ما أَكْثَرُ الَّذِينَ لَا يَعْمَلُونَ بِمَا يَقُولُونَ!: چه بسیارند کسانی که هر آن‌چه نمی گویند عمل می کنند!

١٧٠ - «مواظب باش زبانت بر تو غلبه نکند، زیرا شخصیت تو را تباہ خواهد ساخت!»:

١) إن راقيت لسانك من أنه لا يتغلب عليك، عندئذ سيسطع شخصيتك!

٢) إِنْتَبِه اللِّسَانُ لَكَ مِنَ الْغَلْبَةِ عَلَيْكَ، حِيثُ إِنَّهُ ضَيِّعَكَ وَ شَخْصِيَّتِكَ!

٣) عليك أن تراقب حتى لا يغلبك لسانك فإنه يضيع شخصيتك!

٤) إِنْتَبِه لَأَنَّ لَا يَتَغلَّبَ عَلَيْكَ لِسَانُكَ فَإِنَّهُ يَضِيَّعُ شَخْصِيَّتِكَ!

١٧١ - عین الخطأ:

١) قهرمانی نامدار شما را شکست خواهد داد! سینه‌زکم بطل شهیر!

٢) مادر دوستم در خانه‌ی خود به من احترام گذاشت! احترمتني أَمْ صديقي في بيتها!

٣) آرزو دارد که روزهای تحصیلی بار دیگر باز گردد! یعنی آن ترجع آیام الدراسة مرة أخرى!

٤) سربازان جهل و نادانی از راه دریا عقب‌نشینی کردند! إنسحب جنود الجهالة عن طريق البحر!

■■ عین الخطأ في التشكيل (١٧٢ و ١٧٣):

١٧٢ - «إن يصبح الكريم عبوس الوجه، فما أحلى البشاشة في وجه البخل و ما أبعد الخيرات عنه!»:

١) أَحَلَّـ البَشَاشَةـ الْبَخِيلـ الْخِيرَاتـ

٢) عَبُوسـ الْوَجْهـ الْبَشَاشَةـ وجَهـ

٤) الْبَشَاشَةـ وجَهـ الْبَخِيلـ أَبْعَدـ

٣) يُبَصِّـ الْكَرِيمـ عَبُوسـ أَحَلَّـ

١٧٣ - «إن الحروف المشبّهة بالفعل تدخل على الجملة الإسمية فتنصب المبتدأ فنسميه اسمها و ترفع الخبر و نسميه خبرها!»:

٢) الْمُشَبَّهَةـ الْجَمْلَةـ الإِسْمِيَّةـ الْمُبْتَدَأـ

٤) الْحُرُوفـ الْمُشَبَّهَةـ الْفَعْلـ تَدْخُلـ

١) تَرْفَعـ الْخِبَرـ نُسْمِيَـ خَبَرَهـا

٣) الْإِسْمِيَّةـ تَنْصُبـ الْمُبْتَدَأـ إِسْمَهـا

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفی (۱۷۴ و ۱۷۵):

۱۷۴ - «إن المؤمنين يقولون: علينا أن نحاول في سبيل الله!»:

(۱) الله: لفظ الجلالة - اسم - مفرد - مذكر - جامد - معرفة (علم) - معرب / مضاف إليه و مجرور

(۲) المؤمنين: جمع سالم للمذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: أمان) / اسم «إن» و منصوب بالفتحة الظاهرة

(۳) يقولون: فعل مضارع - للغائبين - معتل و أجوف - معرب / فعل مرفوع بالواو، و الجملة فعلية و خبر «إن» و مرفوع محلًا

(۴) نحاول: للمتكلّم مع الغير - مزيد ثلثي - معتل - أجوف - مبني / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله ضمير «نحن» المستتر و الجملة فعلية

۱۷۵ - «بدأ القمر يخسف نصف الليل وسط السماء!»:

(۱) وسط: اسم - مفرد - مذكر - مشتق (صفة مشبهة) - منصرف / ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب

(۲) نصف: اسم - مفرد - مذكر - جامد - معرف بالإضافة - معرب / ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب

(۳) بدأ: فعل ماضٍ - مجرّد ثلثي - صحيح - مبني / فعل من أفعال المقاربة للشروع، اسمه «القمر» و خبره «يخسف»

(۴) يخسف: مضارع - للغائب - مجرّد ثلثي - صحيح - مبني للمعلوم / فعل و خبر لفعل «بدأ» و منصوب بفتحة ظاهرة

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۸۵ - ۱۷۶):

۱۷۶ - عین ما فيه تأنيث الفعل واجب:

(۱) قالت لي المعلمة: لماذا تأخرت في الحضور!

(۴) كانت يد الفلاح قد تعبت من العمل الكثير!

(۱) دخلت في الصّفَّ هذه التلميذة متاخرة!

(۳) تستقبل مكة الحجاج في شهر ذي الحجة!

۱۷۷ - عین ما ليس فيه اسم مصغر:

(۱) هذه نجمة إقبالى في سماء قلبك ظهرت بعد مدة!

(۲) أحب غرف بيتنا إلا غرفة أمي عندما لا تكون فيها!

(۳) إن الحسين طليلاً كأنه شمس الشّموس بين الصالحين في العالم!

(۴) هذا الغزال الصغير يعيش في الغابة رغم سيطرة الوحش عليه!

۱۷۸ - عین المناسب:

(۲) العسل التقى قيمته الغذائية كثيرة جداً!

(۴) إلهي؛ أدعوك أن تجعل ما فيه الخير لنا!

(۱) إنه الرّاضي عن نفسه وعن عمله أمام الناس!

(۳) مرضي الصّعب هو الزّكام في فصل الخريف!

۱۷۹ - عین الخطأ (عن الضمير العائد):

(۱) يا رب؛ أظهر علينا حكمة الأعمال التي تعمله لنا.

(۳) ولا نفتح الأبواب التي تغلقها علينا بالإصرار،

۱۸۰ - عین الخطأ (في اسم التفضيل):

(۱) لم ينجح هذا التلميذ لأنّه أقل إجتهاداً من الآخرين في دروسه!

(۲) في هذا البستان شجرتا تفاح، ثمر إحداهما أحمر من الأخرى!

(۳) أحد الولدين أكثر استعداداً و ذكاءً من أخيه الأكبر!

(۴) في بلدنا أجمل المناظر الطبيعية في العالم!

۱۸۱ - عین ما ليس فيه من أفعال المقاربة:

(۱) كاد وقت الامتحان أن يحيّن، فعلى التلاميذ الجهد!

(۳) أخذت أخي هدية من المدرسة بسبب نجاحها!

۱۸۲ - عین التمييز منصوباً في الأصل:

(۱) أليس الإنسان أفضل من الموجودات الأخرى علّاً!

(۳) الأم أكثر من الأب في تربية أولادهما صبراً!

۱۸۳ - عین الصحيح في أسلوب الإستثناء:

(۱) ليس في أعمال الظالمين إلا السينات!

(۳) ما ترك البلاد لمواصلة الدراسة إلا تلميذين!

۱۸۴- عین ما لیس فیه السّجع أو الفاصلة:

- ۲) الجهل بالفضائل من أقبح الرذائل!
- ۴) الصبر من الرحمن و العجلة من الشيطان!

(۱) (و العصر، إنَّ الإِنْسَان لفِي خَسْرٍ)

(۳) (لَا تُبْطِلُوا صِدْقَاتِكُم بِالْمُنَّ وَالْأَذَى)

۱۸۵- عین ما فیه من التضاد أكثر:

- ۲) لا ربح كالابتعاد عن شيء يسبب الخسران!
- ۴) العقل والهوى يتصارعان دائمًا و العاقل يغلب الجاهل بعلمه!
- (۳) إنَّ معارضًا صاحب عقل، أحسن من صديق صاحب مال!

تاریخ

۱۸۶- باشکوه‌ترین میراث تاریخی و فرهنگی جهان در مصر باستان بر پایه‌ی کدام مورد به وجود آمدند؟

- (۱) وفور هنرمندان خلاق در کشور و هوش و دانش آنان
- (۲) عقاید دینی و اعتقاد به خدایان در دوره‌ی باستان
- (۳) علاوه‌ی فراوان فراعنه به ساختن آرامگاه‌ها و اهرام
- (۴) اختراع خط هیروگلیف و استفاده‌ی کاهنان از این خط در آرامگاه‌ها

۱۸۷- کدامیک، از وقایع مهم دوران سلطنت شاپور اول ساسانی می‌باشد؟

- (۱) در جنگی با شکست دادن والرین امپراتور روم وی را اسیر ساخت.
- (۲) مزدک و بسیاری از طرفداران وی به دست بزرگان خاندان ساسانی به قتل رسیدند.
- (۳) پس از مدت‌ها توانست هپتال‌ها، اقوام بیبانگرد را در شمال شرق ایران سرکوب کند.
- (۴) جلوگیری از تبلیغ مسیحیت و حتی به اذیت و آزار آنان که امپراتور روم از آنان حمایت می‌کرد، دست زد.

۱۸۸- در کدام غزوه پیغمبر ﷺ برای جذب نو مسلمانان مکی اجازه داد تا آن حضرت را در جنگ همراهی کنند؟

- (۱) خیربر
- (۲) موتہ
- (۳) حنین
- (۴) تبوک

۱۸۹- زمینه‌ی تحولات کدام مورد با پیروزی الی ارسلان در جنگ ملازگرد بر امپراتور بیزانس در آسیای صغیر (ترکیه‌ی امروزی)، فراهم گردید؟

- (۱) گسترش بیشتر اسلام و زبان فارسی
- (۲) توجه هر چه بیشتر شاهان سلجوقی به آسیای صغیر و شام
- (۳) شکل‌گیری حکومت‌های اتابکان در گوشه و کنار ایران و آسیای صغیر
- (۴) اسکان گروه‌هایی از ترکان مهاجر در آسیای صغیر برای حفاظت از مرزها

۱۹۰- به کدام علت شهرهای شمالی ایتالیا که خود را از تسلط پاپ و امپراتوری مقدس روم رهانیدند، تمایل چندانی به وحدت در کشورشان نداشتند؟

- (۱) به دلیل دخالت‌های پاپ در امور مردم، آنان مدام در حال جنگ با یکدیگر بودند.
- (۲) به دلیل رشد شهرنشینی و تجارت پر سود، مخالف حکومت مرکزی بودند.
- (۳) حکومت ملوک الطوایفی را بهتر از وحدت در کشورشان می‌دانستند.
- (۴) دولت شهر مستقل را بر کشور یکپارچه ترجیح می‌دادند.

۱۹۱- نهضت ترکان جوان متتشکل از نظامیان و روشنفکران ترک با فروپاشی امپراتوری عثمانی در طی جنگ جهانی اول، به کدام اقدام دست زدند؟

- (۱) خواستار تجدید حیات عثمانی به نژاد ترک شدند.
- (۲) رهبری کشور ترکیه‌ی جدید را در دست گرفتند.
- (۳) شعار بازگشت به اسلام نخستین را در کشور مطرح کردند.
- (۴) خواستار عدم مداخله‌ی کشورهای اروپایی در امور داخلی کشورشان شدند.

۱۹۲- با خارج شدن کدام کشور عربی از پیمان بغداد این پیمان به سنتو تغییر نام داد؟

- (۱) مصر
- (۲) اردن
- (۳) عراق
- (۴) عربستان

۱۹۳- برای نخستین بار کدام پادشاه قاجاری پنهان از چشم روس‌ها و انگلیس‌ها، ساخت کشتی‌های شوش و پرسپولیس را با یکی از شرکت‌های آلمانی منعقد کرد؟

- (۱) محمدشاہ
  - (۲) فتحعلی‌شاه
  - (۳) ناصرالدین‌شاه
  - (۴) مظفرالدین‌شاه
- (۱) با کدام هدف به دستور آمریکا محمدرضا شاه، شاپور بختیار را که از اعضای جبهه‌ی ملی بود مأمور تشکیل کابینه کرد؟
  - (۲) برقراری حکومت نظامی و ایجاد رعب و وحشت در میان مردم
  - (۳) کابینه‌ی شریف امامی نتوانست جریان انقلاب را گند نماید.
  - (۴) کابینه‌ی نظامی ارتшибد ازهاری کارآیی خود را از دست داده بود.

۱۹۴- مهم‌ترین دلیل برقراری حکومت نظامی در اصفهان در سال ۱۳۵۷ به وسیله‌ی جمشید آموزگار، کدام بود؟

- (۱) ترس از قیام مردم شهرهای دیگر هم‌مان با قیام مردم تبریز در چهلم شهدای قم
- (۲) جلوگیری از تظاهرات در اعتراض به توهین امام^(۱) در روزنامه‌ی اطلاعات
- (۳) ترس از قیام مردم به خاطر درگذشت ناگهانی حاج آقا مصطفی در نجف
- (۴) تجدید عهد مردم با رهبری انقلاب و تنفر از نظام شاهنشاهی

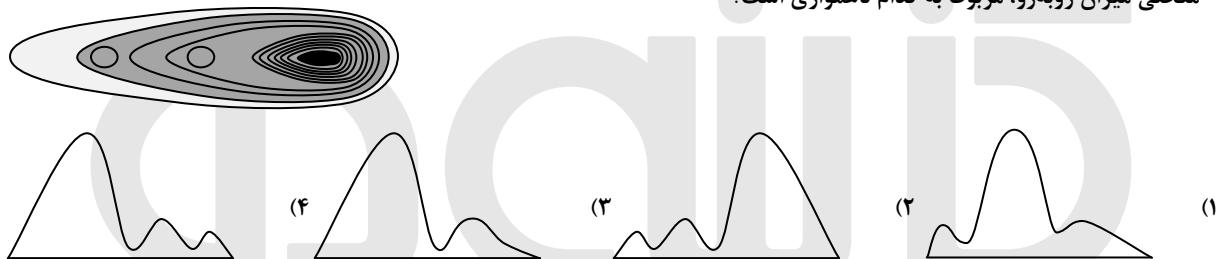
- ۱۹۶- در کدام یک از گاهشماری‌های باستانی هر سال دارای ده ماه بود و هر ماه به نام پهلوانان و خدایان اساطیری، نامگذاری می‌شد؟
 ۱) بابلی ۲) مصری ۳) رومی ۴) اوستایی
- ۱۹۷- روشی که برای تعیین سن یکی از تابلوهای رامبراند، متعلق به قرن هفدهم میلادی به کار گرفته شد کدام بود؟
 ۱) استفاده از شواهد نوشتاری ۲) براساس حلقه‌های تنه درخت ۳) از طریق کربن ۱۴ ۴) سال‌یابی پتاسیم
- ۱۹۸- کدام یک از موارد زیر در تابلوهای نقاشی به دست آمده از گذشته‌ها در این هنر انسانی، تجلی یافته است؟
 ۱) شیوه معیشتی کشاورزی ۲) عقاید اساطیری و خرافاتی ۳) عقاید و آداب و رسوم مذهبی
- ۱۹۹- در چه صورتی پژوهش‌ها و تحلیل‌های یک مورخ بدون مراجعه به آن‌ها برای بررسی‌های تاریخی کامل، نخواهد بود؟
 ۱) اسناد تاریخی ۲) سفرنامه‌ها ۳) ادبیات رمزي
- ۲۰۰- مهم‌ترین علت روبرو شدن باقی تمدن جدید غرب با تردیدهای اساسی از اواخر قرن نوزدهم، کدام است؟
 ۱) سلطه‌ی ماشین بر مقتضیات انسان‌ها ۲) ناتوانی در ساختن دنیای آرمانی و متداول ۳) هراس از زوال تمدن شکل گرفته کنونی غرب

جغرافیا

وقت پیشنهادی: ۱۳ دقیقه

- ۲۰۱- دشت ابراهیم‌آباد در چه بخشی از ایران، واقع شده است؟
 ۱) دامنه‌ی جنوبی البرز ۲) زاگرس جنوب شرق ۳) غرب کشور در نزدیکی مریوان
- ۲۰۲- کدام گزینه، از علل ایجاد صحرای آفریقاست؟
 ۱) نشت هوای خشک و گرمای زیاد در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی که مانع از ایجاد بارش می‌شود. ۲) عبور جریان آب سرد از کنار سواحل، در برخی نقاط موجب سرد شدن و نشت هوای جلوگیری از بارش می‌شود. ۳) دوری از منابع رطوبتی و قرار گرفتن در پشت کوه‌های بلند، که مانع رسیدن توده‌های هوای مرطوب به این صحراء می‌شود. ۴) جریان گرم دریابی گلف استریم که با حرکت به سوی عرض جغرافیایی بالا و عبور از نزدیکی سواحل آفریقا، دمای هوای را بسیار افزایش می‌دهد.
- ۲۰۳- در شناسایی یک منطقه از نظر امکان وقوع یا عدم امکان وقوع سیل، گزینه‌ی درست کدام است؟
 ۱) شبکه‌ی آبراهه‌ی پرتراکم، بیشتر آب‌ها را در زمین نفوذ می‌دهد. ۲) شبکه‌ی آبراهه‌ی پرتراکم، امکان انتقال آب بیشتری را فراهم می‌کند. ۳) شبی دامنه در حوضه‌ی آبخیز با سرعت حرکت آب نسبت معکوس دارد. ۴) جنس خاک در حوضه‌ی آبریز از نظر شکنندگی و مقاومت حائز اهمیت است.
- ۲۰۴- کشورهایی که واردکننده‌ی غلات هستند و امنیت غذایی ندارند از چه طریقی باید مشکل خود را حل کنند؟
 ۱) توزیع عادلانه‌ی غذا در کشور و کاهش میزان موالید ۲) ایجاد تعادل بین تعداد جمعیت و منابع زیرزمینی آن کشور ۳) کنترل رشد جمعیت و برنامه‌ریزی برای افزایش محصولات کشاورزی ۴) جلوگیری از مهاجرت روستائیان به شهرها و کاهش وابستگی به دیگر کشورها
- ۲۰۵- توجه جغرافیدانان به تجزیه و تحلیل علل وجود جنگل‌های تایگا در نواحی جنب قطبی، بیانگر چیست؟
 ۱) دید کلی نگری جغرافیا ۲) تأکید آن‌ها بر تنوع آب و هوا و اثرات آن ۳) تأکید آن‌ها بر پراکندگی فضایی
- ۲۰۶- در تقسیم‌بندی کوپن، علامت اختصاری و ویژگی بارشی آب و هوای سرد، کدام‌اند؟
 ۱) C- در دوره‌ی سرد بیشتر از دوره‌ی گرم ۲) در تابستان بیشتر از زمستان ۳) در دوره‌ی سرد بیشتر از دوره‌ی گرم
- ۲۰۷- کوههای شرقی استرالیا جزو کدام دسته از کوههای هستند؟
 ۱) کوههای جوان، مرفع، دندانه‌دار با دره‌های عمیق ۲) کوههای پیر، کمارتفاع، گنبدی شکل با دره‌های باز ۳) کوههای جوان، مربوط به دوره‌ی پالئوزوئیک، مرفع، پرشیب و نوک تیز ۴) کوههای پیر مربوط به ترشیاری، کمارتفاع، کم‌شیب با دره‌های کم‌عمق

- ۲۰۸- کدام عبارت با پوشش گیاهی سرزمین پست کنگو در آفریقا، مطابقت دارد؟
- (۱) از نظر پوشش گیاهی فقیر، استپ‌های بیابانی و گاهی درختچه‌های مقاوم در برابر خشکسالی
  - (۲) گسترش جنگل‌های سوزنی برگ مانند صنوبر و کاج
  - (۳) غله با گیاهان علوفه‌ای بلند و کوتاه و خاردار
  - (۴) وجود تعداد بسیار زیاد گونه‌های درختی در آن‌ها
- ۲۰۹- معادن شناخته شده‌ی طلا در کدام مناطق از سرزمین‌های قطبی، وجود دارند؟
- (۱) کانادا و آلاسکا
  - (۲) نروژ و جنوبگان
  - (۳) آلاسکا و جنوبگان
  - (۴) کانادا و نروژ
- ۲۱۰- جزیره‌ی ابوموسی از چه نظر اهمیت دارد؟
- (۱) منابع طبیعی و آثار باستانی
  - (۲) ذخایر خاک سرخ و کیفیت نفت
  - (۳) زیستگاه پرنده‌گان مهاجر آبزی
  - (۴) برخورداری از کهن ترین تاریخ و تمدن و فرهنگ جهانی
- ۲۱۱- در تحلیل ساختاری، ..... مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- (۱) وضعیت گذشته‌ی پدیده‌ها
  - (۲) کارکرد تک تک پدیده‌های پیرامونی
  - (۳) نحوه‌ی شکل‌گیری و چگونگی توسعه‌ی پدیده‌ها
  - (۴) رابطه‌ی یک پدیده‌ی جغرافیایی با سایر پدیده‌ها
- ۲۱۲- قبول فرضیه یا تأیید آن براساس کدام مورد به ارائه‌ی پیشنهادهای جدید منجر می‌شود؟
- (۱) یافته‌های پژوهش
  - (۲) جداول و آمارنامه‌ها
  - (۳) روش‌های پردازش و تحلیل اطلاعات
  - (۴) منحنی میزان روبرو، مربوط به کدام ناهمواری است؟

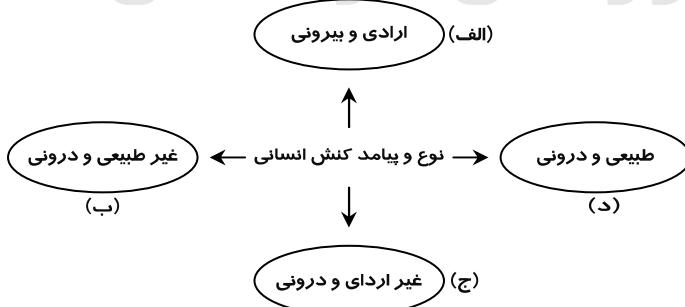

- ۲۱۳- نرم‌افزار **Pc globe** در چه زمینه‌ای اطلاعات را در اختیار کاربران قرار می‌دهد؟
- (۱) آموزش جغرافیا
  - (۲) شناخت کشورها
  - (۳) جغرافیای ریاضی
  - (۴) وضعیت توپوگرافی سطح زمین
- ۲۱۴- از عوامل گوناگون در روند بیابان‌زایی ایران، درصد سهم کدام عوامل به ترتیب از همه بیشتر است؟
- (۱) تخریب جنگل - تخریب اراضی کشاورزی
  - (۲) تخریب اراضی کشاورزی - تخریب مراتع
  - (۳) برداشت بی‌رویه‌ی آب از سفره‌های آب زیرزمینی - تخریب جنگل
  - (۴) تخریب مراتع - برداشت بی‌رویه‌ی آب از سفره‌های آب زیرزمینی

وقت‌پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم اجتماعی

- ۲۱۵- هر یک از عبارات زیر، مربوط به کدام قسمت نمودار است؟
- یاد گرفتن درس
  - شکست ناشی از تصمیم احساسی
  - قبولی در امتحان
  - نشاط پس از ورزش
  - الف-د-ج-الف
  - ب-الف-ج-د
  - ج-الف-ب-ج

- ۲۱۶- در متن زیر، مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید.
- در یک ایستگاه مترو، عده‌ای از مسافران بدون رعایت حق تقدم به سمت درها هجوم آورند. دو مسافر سالمند از قطار جا مانندند. جوانی که شاهد این صحنه بود متاثر شده و به مأمور ایستگاه اعتراض کرد که در مورد رعایت نوبت به مسافران تذکر دهد.
- (۱) کنش اجتماعی - پیامد غیر ارادی کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - کنترل اجتماعی
  - (۲) کنش انسانی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - جامعه‌پذیری
  - (۳) کنش اجتماعی - پیامد غیر طبیعی کنش اجتماعی - کنش انسانی - جامعه‌پذیری
  - (۴) پدیده اجتماعی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - کنترل اجتماعی

- ۲۱۸- چگونه علم اجتماعی توان داوری درباره ارزش‌های اجتماعی و بر عهده گرفتن وظیفه‌ی تدبیر اجتماعی را پیدا می‌کند؟
- (۱) با استفاده از عقل و وحی و حفظ هویت علمی
  - (۲) با بهره‌گیری از عقل و تجربه و حفظ هویت اجتماعی
  - (۳) با کمک حس و تجربه و با به کارگیری روش‌های انتقادی
  - (۴) با شناخت باید ها و نباید ها به طور مستقل و با روش تجریدی
- ۲۱۹- پدیده‌های زیر را از نظر ذهنی و عینی بودن و اندازه و دامنه مشخص کنید؟
- امنیت اجتماعی- منطقه شهری- تحقیقات دانش آموزی
- (۱) ذهنی و کلان- خرد و محسوس- عینی و خرد
  - (۲) محسوس و کلان- عینی و خرد- نامحسوس و کلان
  - (۳) ذهنی و عینی- ذهنی و کلان- عینی و متوسط
  - (۴) نامحسوس و عینی- محسوس و کلان- ذهنی و متوسط
- ۲۲۰- کدام یک به ترتیب در رابطه با شناخت حسی، عمومی و شهودی، درست است؟
- (۱) منبع این شناخت حقایق طبیعی است- با استفاده از اندوخته‌ی معرفتی جامعه حاصل می‌شود- از انواع شناخت علمی و استدلای محسوب می‌شود.
  - (۲) برای کشف واقعیات و شناخت درست و نادرست بودن امور و پدیده‌ها است- شناخت امور جزئی است- مشاهده و استدلال هم از روش‌های این شناخت است.
  - (۳) شناخت امور جزئی است- بیشتر برای استفاده‌ی علمی و زندگی در جهان اجتماعی است- انسان از درون خود بدون استفاده از ابزارهای حسی و عقلی بسیاری از امور محسوس و غیر محسوس را می‌شناسد.
  - (۴) با پرسش از شناخت عمومی، شناخت حسی نسبت به جهان اجتماعی آغاز می‌شود- برای کشف واقعیت و شناخت درست و نادرست بودن امور و پدیده‌ها است- ابزار این شناخت دل و قلب آدمی است.
- ۲۲۱- هر یک از این عبارات به ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟
- «انسان از تدبیر زندگی خود و از شناخت ارزش‌ها و آرمان‌هایی که باید دنبال نماید، باز می‌ماند» «دنبال کردن داوری‌های ارزشی با روش‌ها و استدلال‌های غیر حسی و غیر تجربی» و «هر جهان اجتماعی»
- (۱) زمانی که علوم انسانی گرفتار مشکل شود- روش جامعه‌شناسی انتقادی- جهان‌های اجتماعی در عرض یکدیگر
  - (۲) گرفتار شدن انسان به بحران گمراهی- هدف جامعه‌شناسی انتقادی- تناسب معانی فرهنگی با پدیده‌های اجتماعی
  - (۳) قرار نگرفتن علوم طبیعی در مسیر ارزش‌ها و فضیلت‌های انسانی- ویژگی علوم اجتماعی عقلی- جهان‌های اجتماعی در طول یکدیگر
  - (۴) عدم استفاده علوم طبیعی از علوم انسانی- روش جامعه‌شناسی تفہمی- تعامل بین دو بخش فردی و اجتماعی جهان فرهنگی
- ۲۲۲- به ترتیب ویژگی‌های «فرهنگ‌هایی که دچار مرگ طبیعی می‌شوند»، آن‌ها که «نشاط خود را از دست می‌دهند» و آن‌ها «که با بحران زیست محیطی و اقتصادی به بنیست می‌رسند» کدام‌اند؟
- (۱) عدم پاسخگویی به نیازهای طبیعی و معنوی- پاسخ ندادن به پرسش‌های وجودی آدمیان- جوابگو نبودن به پرسش‌های روحی و معنوی
  - (۲) اصطکاک با هویت جسمانی و معنوی افراد- مواجه شدن با شکاکیت و پوچانگاری- عدم سازماندهی نیازهای جسمانی و طبیعی
  - (۳) بی‌توجهی به نیازهای جسمانی و طبیعی- مبهوت و مقهور فرهنگ بیگانه شدن- ناتوانی در برآوردن نیازهای معیشتی
  - (۴) پاسخ ندادن به نیازهای جسمانی و فطری- غفلت از پرسش درباره‌ی معنای زندگی و مرگ- اصطکاک با هویت جسمانی و معنوی افراد
- ۲۲۳- مصادق‌های الف، ب و ج کدام‌اند؟
- (۱) ایجاد فرصت‌های مناسب تحرک اجتماعی- وضع قوانین و بسط و توسعه فرهنگی- وفاداری نظام فرهنگی بر ارزش‌های اقتصادی
  - (۲) وضع قوانین و مدیریت اجرایی- ایجاد زمینه تعارضات و بحران‌های فرهنگی- ایجاد زمینه مقبولیت نظام اقتصادی
- ۲۲۴- به ترتیب در صورتی که کدام‌یک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد این نتایج حاصل می‌شود؟
- «از بین رفتان قدرت مقاومت یک فرهنگ»، «گرفتاری انسانیت در بحران‌های روحی و روانی» و «نداشتن معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف»
- (۱) عقلانیت- حقیقت- معنویت
  - (۲) مسئولیت و تعهد- معنویت- عقلانیت
  - (۳) عدالت و قسط- معنویت- حقیقت

۲۲۵- به ترتیب ویژگی استبداد استعماری و امپریالیسم فرهنگی، کدام است؟

- (۱) تلاش می‌کند پوشش دینی خود را حفظ کند- از طریق تصرف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی شکل می‌گیرد.
- (۲) از رویارویی مستقیم با حضور توانمند فرهنگ اسلامی دوری می‌گزیند- جامعه‌ی تحت تصرف صرفاً برتری فرهنگی جامعه‌ی مسلط را بپذیرد.
- (۳) عقبه‌ای خارج از جهان اسلام ندارد- جامعه‌ی مغلوب بدون پذیرش سلطه‌ی اقتصادی یا نظامی، برتری فرهنگی جامعه‌ی مسلط را بپذیرد.
- (۴) در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد- جامعه‌ی تحت تصرف اقتصادی یا نظامی، برتری فرهنگی جامعه‌ی مسلط را بپذیرد.

۲۲۶- این موارد به ترتیب متعلق به کدام‌یک از مراحل تکوین نظام نوین جهانی است؟

«شکل‌گیری انقلاب فرانسه»، «نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در جوامع غیر غربی» و «تشکیل دولت- ملت‌ها»

- (۱) اول- چهارم- سوم
- (۲) اول- چهارم- اول
- (۳) دوم- سوم- اول
- (۴) سوم- دوم- چهارم

۲۲۷- به ترتیب کدام عوامل منجر به پیدایش این نتایج می‌شوند؟

«از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی»، «تضعیف ساز و کارهای دموکراتی» و «ظهور بحران معرفتی- علمی»

- (۱) تزلزل فرهنگی- توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی- پرسش از مبانی غیر تجربی علم مدرن

(۲) تعارض فرهنگی- مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی توسط رسانه‌ها- شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن

(۳) خودباختگی فرهنگی- تجمع و تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا فرد قدرتمند- پرسش از مبانی علم تجربی غربی

(۴) از خود بیگانگی فرهنگی- محروم کردن فرهنگ‌ها از علوم مبتنی بر بنیان‌های دینی- پرسش از مبانی غیر تجربی علم مدرن

۲۲۸- «اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در طول قرن بیستم»، «بازگشت نگاه معنوی در فرهنگ غرب» و «افول روشنگری» به چه چیزی منجر می‌شود؟

- (۱) بحران معرفتی- افول بازار معنویت‌های کاذب- شکاکیت و انکار حقیقت

(۲) مرگ آرمان‌ها و امیدها- پاسکوولا ریسم- شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن

(۳) نیهیلیسم- بازگشت به هویت فرهنگی و تاریخی در جوامع غربی- عبور از اصول جهان مدرن

(۴) خرافه‌پرستی- جست‌وجوه سنت‌های قدسی توسط مهاجران ساکن کشورهای غربی- نادیده گرفتن وحی و شهود

۲۲۹- در هم ریختن نظم پیشین در حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی به چه بهانه‌ای بود و در عمل چه وضعیتی پیدا کردند؟

(۱) نزدیک شدن به جایگاه کشورهای غربی خصوصیت کشورهای پیرامونی و استعمار زده را پیدا کردند.

(۲) به رسمیت شناختن قومیت‌های مختلف در متن امت واحد اسلامی- خصوصیات کشورهای پیرامونی و استعمار زده را پیدا کردند.

(۳) حفظ هویت اسلامی خود- پذیرفتن هویت‌هایی که به اقتضای عملکرد استعماری جهان غرب برای آن‌ها پیدا آمده بود.

(۴) تشکیل قدرت واحد اسلامی و عزت جهان اسلام- با حمایت و دخالت کشورهای غربی حکومت‌های سکولار را در جوامع خود تشکیل دادند.

۲۳۰- این اتفاقات به ترتیب به کدام جریان تاریخی مربوط می‌شود؟

«ایجاد رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده»، «به رسمیت شناخته شدن اسرائیل توسط مصر» و «شکل‌گیری

دولت‌هایی که به طور رسمی گستاخ خود را از دین اعلام می‌کردند».

(۱) قرار گرفتن در موضع مقاومت منفی- پس از تصویب قرارداد کمپ دیوید- فرو ریختن حاکمیت کلیسا

(۲) اوج گیری جریان عدالتخانه- قتل انور سادات توسط اسلام‌خواهان مصر- ظهور لیبرالیسم

(۳) حضور قدرت‌های استعماری- بعد از انقلاب اسلامی ایران- پس از رنسانس

(۴) انقلاب مشروطه- بعد از مرگ جمال عبدالناصر- انقلاب فرانسه

۲۳۱- عبارات زیر را به ترتیب از حیث صحیح و غلط بودن مشخص نمایید:

- بیداری اسلامی، حاصل انتقال بیداری از متن مردم و فرهنگ عمومی جامعه به سطح نخبگان است.

- هنگامی که جامعه‌ی جهانی عرصه‌ی حضور فعل فرهنگ‌های متفاوت باشد، نظام جهانی با چالش‌ها و تقاضاهای بین فرهنگی و تمدنی مواجه خواهد شد.

- به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

- شناخت شهودی از حیث ابزار، منبع و روش با شناخت علمی تفاوت دارد.

- (۱) ص- ص- غ- ص
- (۲) ص- غ- غ- ص
- (۳) غ- ص- غ- غ
- (۴) غ- غ- ص- غ

۲۳۲- به ترتیب هر یک از این عبارات، علت، تعریف و نتیجه‌ی چیست؟

- بیگانگی آدمی از حقیقت جهان و خود

- آسیب عمیق فرهنگی که مانع تعامل و داد و ستد فرهنگی شود.

- توجیه رفتارها و هنجارهای دینی خود با تفاسیر دنیوی توسط دینداران

(۱) تزلزل فرهنگی- مرگ طبیعی فرهنگ- فرعونیت آشکار

(۲) بحران هویت- تزلزل فرهنگی- روشنگری با رویکرد دینی

(۳) فرهنگ‌های اساطیری و سکولار- خودباختگی فرهنگی- غله جهان‌بینی سکولاریستی

(۴) مرگ طبیعی فرهنگ- تعارض فرهنگی- غله سکولاریسم بر فرهنگ غرب

۲۳۳- این موارد به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

«خروج کارمند خاطی از اداره»، «علت تبدیل استبداد ایلی و قومی به استعماری» و «همراهی روشی از معرفت با دو مبنای سکولاریسم و اومانیسم»

(۱) قدرت مشروع فاقد مقبولیت- پیوند قدرت سیاسی جوامع اسلامی با قدرت استعمارگران- روشنگری در معنای خاص

(۲) قدرت مشروع فاقد مشروعیت- حذف مظاهر فرهنگ اسلامی در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب- لیبرالیسم

(۳) قدرت مشروع دارای مقبولیت- پیوند قدرت نظامی و صنعتی جوامع اسلامی با دولتهای استعماری غربی- روشنگری در معنای خاص

(۴) قدرت فاقد مشروعیت- تحت نفوذ درآمدن بخش‌های مختلف جوامع اسلامی توسط دولتهای استعماری غربی- روشنگری در معنای عام

۲۳۴- پدیدآیی این آسیب‌ها ناشی از چیست؟

«انکار ارزش علمی شناخت حسی و شهودی»، «تناقض نظری لیبرال دموکراتی» و «فروپاشی نظام سیاسی»

(۱) مقید کردن شناخت به معرفت نظری- نارضایتی مردم نسبت به نظام سیاسی لیبرال دموکراتی- دگرگونی در ارزش‌ها و هنجارهای سیاسی

(۲) رویکرد عقلی به علوم اجتماعی- مطرح کردن مسئولیت انسان در برابر اراده‌ی الهی- عدم کنترل بحران اقتصادی

(۳) تنزل شناخت به عقل عملی- انکار شناخت علمی ارزش‌های اجتماعی- تغییر لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی

(۴) به کارگیری عقل نظری در شناخت عقلی- حاکمیت اکثریت بر مدار خواسته‌هایشان- چالش فقر و غنا

۲۳۵- اشتراک نظر «هینتلر و هانتینگتون»، «کنت و دیلتان» و «مارکس و مالتوس» در چه زمینه‌هایی است؟

(۱) نظریه‌ی سیاسی- تفاوت موضوع علوم انسانی و طبیعی- نظریه‌ی سیاسی

(۲) جنگ تمدن‌ها- دیدگاه‌های محافظه‌کارانه- تفاوت جمهوری و دموکراتی

(۳) وجود جنگ در جوامع غربی- موضوع جامعه‌شناسی- نظریه‌ی اقتصادی

(۴) تحمیلی بودن جنگ در جوامع غربی- فهم پدیده‌های اجتماعی- کاوش درباره‌ی عقل نظری و عملی

وقت‌پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فلسفه و منطق

۲۳۶- قضایای «صندلی اتومبیل از اتفاق آن کوچک‌تر است»، «مواد شیرین دارای قند هستند» و «فکر در مغز جای دارد» به ترتیب از کدام منابع به دست آمدند؟

(۱) بداهت- تجربه‌ی علمی- وهم

(۳) بداهت- حواس- وهم

۲۳۷- گستردگرین مفهوم نسبت به «مکعب» کدام است؟

(۱) جسم

(۲) مقدار

(۳) دارای ابعاد

(۴) شش وجهی

۲۳۸- نسبت میان علت و معلول، واجب بالغیر و ممکن بالذات، واجب بالذات از نسبت‌های چهارگانه به ترتیب کدام‌اند؟

(۱) تباین- عموم و خصوص مطلق- تباین

(۲) عموم و خصوص من‌وجه- تساوی- تباین

(۳) عموم و خصوص من‌وجه- عموم و خصوص مطلق- تباین

۲۳۹- در کدام‌یک، جسم جنس همه‌ی مفاهیم شمرده می‌شود؟

(۱) سلول- ریشه‌ی گیاه- اکسیژن- هوا

(۳) سیب- حرکت- انسان- جسم نامی

۲۴۰- در کدام‌یک هر دو تعریف، رسم ناقص «مثلث» هستند؟

(۱) مقدار دارای سه ضلع- مقدار دارای سه زاویه

(۳) خط بسته‌ی دارای سه گوش- کمیت سه‌ضلعی

۲۴۱- در کدام مورد هر دو عبارت قضیه‌ی شرطی است و با «مقدم» آغاز شده است؟

(۱) اول اندیشه و اندیشه گفتار- دل در کسی مبند که دل بسته‌ی تو نیست.

(۲) گرت از دست برآید دهنی شیرین کن- هر که را صبر نیست حکمت نیست.

(۳) مطلب گر توانگری خواهی- هر چه در دل فرود آید در دیده نکو نماید.

(۴) نه مرد است آن که در وی مردمی نیست- اگر دنیا نباشد در دمدمدیم

۲۴۲- با کدام دو مفهوم می‌توان یک منفصله‌ی مانعه‌الجمع ساخت؟

(۱) جزئی و کلی

(۲) کلی و ذاتی

(۳) حملیه و محصوره

(۴) ذاتی و عرض عام

۲۴۳- از صدق قضیه‌ی «بعضی الف غیر ب نیست»، صدق کدام مورد را می‌توان نتیجه گرفت؟

(۱) هر الف ب است. (۲) بعضی ب الف است. (۳) بعضی غیر ب الف نیست. (۴) هیچ الف غیر ب نیست.

۲۴۴- کدام‌یک از شرایط ضروری مقدمات استدلال شمرده نمی‌شود؟

(۱) از دانش‌های قبلی به شمار می‌روند.

(۲) صدق آن‌ها شرط درستی نتیجه است.

(۴) به شرط قبول آن‌ها، پذیرفتن نتیجه ضروری است.

(۳) یقینی هستند و از طریق برهان به دست می‌آیند.

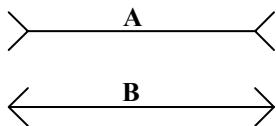
- ۲۴۵- هر گاه یک قیاس شکل دوم داشته باشیم که نتیجه‌ی آن سالبیه جزئیه باشد، کدام عبارت درباره‌ی مقدمات آن درست است؟
- (۱) کبرا حتماً سالب است.
  - (۲) صغای آن باید جزئیه باشد.
  - (۳) ممکن است کبرا جزئیه باشد.
- ۲۴۶- اگر از این قضیه که «هیچ انسانی غیرناطوق نیست» نتیجه بگیریم که «هر ناطقی انسان است»، دچار کدام مغالطه شده‌ایم؟
- (۱) ایهام انکاکس
  - (۲) هیچ مغالطه‌ای
  - (۳) مغالطه‌ی تفصیل
  - (۴) فقدان حد وسط
- ۲۴۷- سوالی که با مشاهده‌ی تغییرات طبیعی برای فیلسوف پیش می‌آید، این است که:
- (۱) «چگونه می‌توان مانع تغییرات طبیعی شد؟»
  - (۲) «چه عاملی باعث تغییر یک موجود زنده می‌شود؟»
  - (۳) «چرا اشیای متحرک با گذشت زمان به سکون می‌رسند؟»
  - (۴) «آیا تغییرات یک موجود فقط به خصوصیات او مربوط است؟»
- ۲۴۸- کدام یک از پیامدها و نتایج این نظریه که «هر کس هر چه را پنداشت، حقیقت است»، شمرده نمی‌شود؟
- (۱) هرگز نمی‌توان به دانش پایدار و واحد دست یافت.
  - (۲) دست کم به تعداد انسان‌ها حقیقت وجود دارد.
  - (۳) معمولاً هر کسی تصورات خود را حقیقت می‌داند.
  - (۴) یک حقیقت می‌تواند نقیض حقیقتی دیگر باشد.
- ۲۴۹- مهم‌ترین چیزی که سقراط دیگران را به آن دعوت می‌کرد، کدام است؟
- (۱) تأمل در خویشتن
  - (۲) جست‌وجوی دانش
  - (۳) کسب فضائل اخلاقی
  - (۴) تواضع در مقابل دیگران
- ۲۵۰- این سؤال افلاطون که «شناخت حقیقی به چه چیزی تعلق می‌گیرد»، به کدام معنی است؟
- (۱) این که آگاهی توسط چه کسی قابل دستیابی است.
  - (۲) یعنی شناخت با کدام روش‌ها قابل کسب است.
  - (۳) یعنی آگاهی به کدام امور مربوط می‌شود.
  - (۴) این که شناخت در چه صورتی دارای اعتبار است.
- ۲۵۱- کدام یک منظور ارسسطو را از ارائه‌ی نظریه‌ی علت‌های چهارگانه بیان می‌کند؟
- (۱) توجیه عقلانی موجودات عالم طبیعت
  - (۲) یافتن اصلی‌ترین عوامل حرکات طبیعی
  - (۳) یافتن علل فاعلی، غایی، صوری و مادی
  - (۴) اثبات این که هر چیزی دارای چهار علت است.
- ۲۵۲- طرح مباحث هستی در معارف الهی نشان‌دهنده کدام مورد است؟
- (۱) اصول و مسائل زیربنایی دین، ماهیت فلسفی دارند.
  - (۲) دین در حقیقت و ذات خود چیزی جز فلسفه نیست.
  - (۳) فلسفه چیزی غیر از معارف الهی را بیان نمی‌کند.
  - (۴) زبان دین و فلسفه، اختلاف اساسی و ماهوی ندارد.
- ۲۵۳- با فرض این که مفهوم وجود جزء مفهوم ماهیت باشد، کدام عبارت درست خواهد بود؟
- (۱) امور خیالی واقعاً وجود خواهند داشت.
  - (۲) ماهیات مبهم و ناشناخته خواهند بود.
  - (۳) هیچ چیزی واقعاً وجود نخواهد داشت.
  - (۴) همه‌ی ماهیات عین یکدیگر خواهند بود.
- ۲۵۴- این عبارت که «میان وجود و عدم هیچ چیزی نیست»، بیانگر کدام اصل است؟
- (۱) سنتیت
  - (۲) واقعیت
  - (۳) وجود علی
  - (۴) علیت
- ۲۵۵- با توجه به طبیعت‌شناسی ابن‌سینا، کدام عبارت نادرست است؟
- (۱) شرور و نقایص طبیعی زمینه‌ساز خیر و کمال طبیعت هستند.
  - (۲) هر موجودی با توجه به طبیعت خود ضرورتاً به کمال می‌رسد.
  - (۳) در هر پدیده‌ی طبیعی می‌توان حکمت بالغه‌ی الهی را مشاهده کرد.
  - (۴) موجودات را فقط در ربط آن‌ها با مبدأشان واقعاً می‌توان شناخت.
- ۲۵۶- دلیل معتزله بر انکار «کرام الکتابین» کدام است؟
- (۱) ابی‌اعقادی به وجود فرشتگان
  - (۲) عدم ذکر صریح آن‌ها در قرآن
  - (۳) مخالفت این مسأله با عقل
  - (۴) علم شامل و کامل خداوند
- ۲۵۷- کدام عبارت نظر شیخ اشراق را درباره‌ی «ارباب انواع» توضیح می‌دهد؟
- (۱) همان «انوار مدبره‌ی» جهان طبیعت‌اند.
  - (۲) واسطه‌ی میان عالم طبیعت و انوار قاهره‌اند.
  - (۳) گروهی از انوار قاهره و در عرض هم هستند.
  - (۴) زنجیره‌ای طولی از فرشتگان‌اند که برتر از طبیعت‌اند.
- ۲۵۸- کدام مورد مبنای بیشتر استدلال‌های متکلمان است؟
- (۱) متون دینی
  - (۲) حسن و قبح
  - (۳) اصول عقلی
  - (۴) ثواب اخروی
- ۲۵۹- به اعتقاد صدرالمتألهین، انکار حرکت جوهری از کدام مورد ناشی می‌شود؟
- (۱) گم شدن متحرک
  - (۲) نگرش اصالت ماهوی
  - (۳) یکی شدن حرکت و متحرک
  - (۴) زیر سوال رفتن اصل حرکت
- ۲۶۰- کدام مورد به اعتقاد علامه طباطبائی ریشه‌ی درک اصل علیت است؟
- (۱) حضور صورت کلی اصل علیت در ذهن
  - (۲) ادراک قاعده‌ی کلی «هر حادثه علتی دارد»
  - (۳) عکاسی ذهن از رابطه‌ی میان علت و معلول
  - (۴) علم بی‌واسطه‌ی نفس به حالات و افعالش

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

روانشناسی

- ۲۶۱- احتمالاً کدام ویژگی باعث می شود که جوانان با تصادفات رانندگی شدیدی روبه رو شوند؟
 ۱) تجربه خواهی   ۲) کم حوصلگی
 ۳) قهرمان سازی   ۴) شکست ناپذیری
- ۲۶۲- بر اساس نظر افلاطون که حافظه و اطلاعات را به پرنده و قفس تشبیه کرده است، علت فراموشی چیست؟
 ۱) سرکوب تفکر مربوطه
 ۲) عدم دسترسی به اطلاعات
 ۳) تأثیر حالت های هیجانی بر یادآوری
 ۴) ناخودآگاه بودن بخشی از حافظه
- ۲۶۳- محتوای حافظه را رویدادی، بیانگر چه چیزهایی است؟
 ۱) درک معانی   ۲) شبوهی عملکرد
 ۳) اطلاعات عمومی   ۴) تجربه های شخصی
- ۲۶۴- مناسب ترین بازه سنی برای بارداری مادران کدام است؟
 ۱) ۱۵ تا ۲۵ سالگی   ۲) ۲۰ تا ۳۰ سالگی
 ۳) ۲۵ تا ۳۵ سالگی   ۴) ۳۰ تا ۴۰ سالگی
- ۲۶۵- کدام عبارت، «فرضیه» محسوب می شود؟
 ۱) نظریه روان کاوی، علت خشونت کودکان را ناکامی آنها می داند.
 ۲) چرا دختران و پسران از نظر خشونت تفاوت های فردی زیادی دارند؟
 ۳) تماشای برنامه های خشن تلویزیونی باعث افزایش خشونت کودکان می شود.
 ۴) آیا تماشای برنامه های خشن تلویزیونی، خشونت کودکان را افزایش می دهد؟
- ۲۶۶- مهم ترین عیب روش آزمایشی برای مطالعه رفتار انسان، کدام است؟
 ۱) تصنیع شدن رفتار
 ۲) دقت پایین این روش
 ۳) عدم امکان تکرار آزمایش
 ۴) عدم امکان برقراری رابطه علت و معلولی
- ۲۶۷- کدام لوب از قشر خاکستری، کنترل حرکات ظرفیف را به عهده دارد؟
 ۱) گیجگاهی   ۲) پیشانی   ۳) پس سری
 ۴) آهیانه ای
- ۲۶۸- کدام رویکردهای روان شناختی نقش اراده و عوامل درونی را در رفتار انسان، کمرنگ شمرده اند؟
 ۱) انسان گرا و رفتاری   ۲) شناختی و انسان گرا   ۳) رفتاری و روان کاوی
 ۴) زیست شناختی و روان کاوی
- ۲۶۹- «نظام پردازش اطلاعاتی» از مفروضات کدام رویکرد روان شناختی است؟
 ۱) انسان گرایی   ۲) روان کاوی   ۳) رفتاری
 ۴) شناختی
- ۲۷۰- اگر روان شناسی بگوید: بهره هوش نمره ای است که دانش آموز از پاسخ به سؤالات تست هوش A کسب کرده است، این تعریف چه نوع تعریفی از هوش است؟
 ۱) تستی   ۲) لغوی
 ۳) عملیاتی   ۴) مفهومی
- ۲۷۱- مشکل «نوک زبانی» چه نوع خطایی محسوب می شود؟
 ۱) لفظی   ۲) شکلی   ۳) معنایی
 ۴) تبدیلی
- ۲۷۲- حساسیت زدایی تدریجی در قالب کدام رویکرد درمانی، استفاده می شود؟
 ۱) مراجع محوری   ۲) رفتار درمانی
 ۳) شناخت درمانی   ۴) روان تحلیل گری
- ۲۷۳- کدام یک از موارد زیر در حوزه غیر شناختی قرار می گیرد؟
 ۱) حل مسائل   ۲) تفکر واگرا
 ۳) محاسبه های ذهنی   ۴) نوع دوستی
- ۲۷۴- در یادگیری یک زبان به طور معمول کدام فرآیند کمتر مورد توجه قرار می گیرد؟
 ۱) گفتن   ۲) نوشتن
 ۳) خواندن   ۴) شنیدن
- ۲۷۵- کدام مورد نشانه ای ادراک است؟
 ۱) باز کردن پنجره به علت احساس گرما
 ۲) به طرف صدای شدید و ناگهانی برگشتن
 ۳) ترشح کردن بzac در مقابل ترشی
- ۲۷۶- تعداد کروموزوم های زیگوت طبیعی چند تاست و عامل تعیین جنسیت کدام یک از والدین است؟
 ۱) عدد - پدر   ۲) عدد - مادر
 ۳) جفت - مادر   ۴) جفت - پدر
- ۲۷۷- در کدام یک از رویکردهای روان شناختی، تبیین رفتار بر مدل های ماشینی استوار است؟
 ۱) شناختی   ۲) رفتاری
 ۳) روان کاوی   ۴) زیست شناختی

- ۲۷۸- در خطای درازا یا مولر- لایر (مقایسه‌ی دو خط A و B)، متغیر وابسته، کدام است؟

۱) جهت شاخک‌های دو خط

۲) طول شاخک‌های دو خط

۳) اندازه‌ی واقعی دو خط

۴) برآورد طول دو خط

- ۲۷۹- کدام یک از ویژگی‌های رشد منجر به رفع نقايس و اختلالات رشدی می‌شود؟

۱) زمینه‌های فرهنگی

۲) فرآيند كلگرا

۳) انعطاف‌پذیری

۴) عملیات ذهنی

۲) پيش عملياتي

۳) عملیات عینی

۱) حسی- حرکتی

۲) در نظریه‌ی پیازه «خود مرکزبینی» در کدام دوره‌ی شناختی، مطرح شده است؟

گنجید

مؤسسه آموزشی فرهنگی

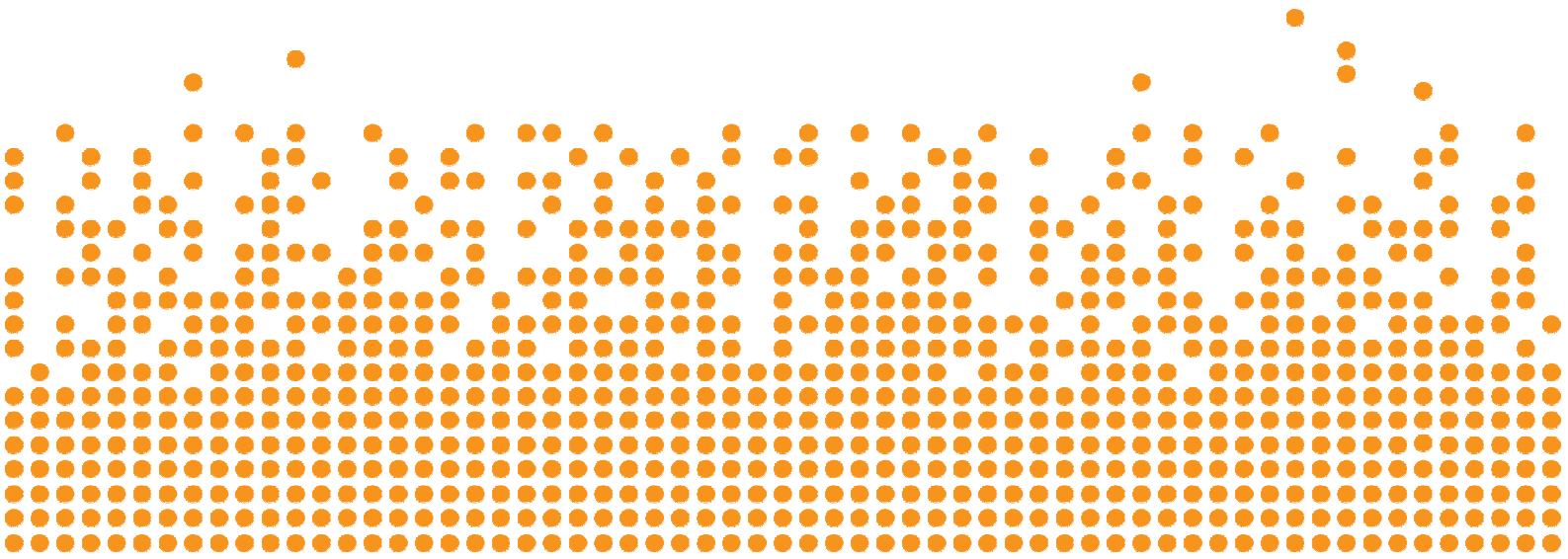
فرهنگی
مؤسسه آموزشی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری
خارج از کشور سال ۹۴

• گروه آزمایشی علوم انسانی

زبان و ادبیات فارسی

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

معنی درست واژه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مصاف: جمع مصف به معنی محل‌های صفات بستان، میدان‌های جنگ / عنود: ستیزه کار

گزینه‌ی ۲: جافی: جفاکننده، جفاکار

گزینه‌ی ۳: درزی: خیاط (درزه: بسته)

- پاسخ: گزینه‌ی ۳

حیله: زیور، زینت / معارضه: ستیزه کردن / زعارت: بدخوبی، بدخلقی، تند مزاجی

- پاسخ: گزینه‌ی ۱

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

املای درست واژه‌ها:

گزینه‌ی ۱: هرّا

گزینه‌ی ۲: سفر و حضر، حطام

گزینه‌ی ۳: مزبور، مغلوب

- پاسخ: گزینه‌ی ۱

زال (پیر، نام پدر رستم) ← ضال (گمراه)

- پاسخ: گزینه‌ی ۲

نام مؤلفان به ترتیب:

گزینه‌ی ۲: شفیعی کدکنی - هوشنگ ابتهاج - موسوی گرمارودی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: غزلواره: شکسپیر

گزینه‌ی ۳: پیاده آمده بودم: کاظمی کاظمی (افغان)

گزینه‌ی ۴: آتش خاموش: اثر منثور سیمین دانشور

- پاسخ: گزینه‌ی ۳

نکته: از آثار درج شده در کتاب زبان فارسی نیز تست طرح می‌شود.

- پاسخ: گزینه‌ی ۲

(الف) نخستین کنگره‌ی نویسنده‌گان ایران در دوره‌ی دوم شعر نیمای تشکیل شد.

(ج) تئوری رنگ‌ها: در پزشکی و علوم طبیعی است.

- پاسخ: گزینه‌ی ۲

تشخیص‌ها:

(۱) قدم خواهش

۲ پای خون

۳ قلب شب

(۴) کفش ایمان

۵ پلک عشق

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

(الف) حسن تعلیل: شاعر علت پیدایش ابر را آن می‌داند که می‌خواهد روی خورشید را بپوشاند از حسودی!

(ب) تنافق: به پایان رسیدن در آغاز رفتتن

(ج) اسلوب معادله: مصراع دوم معادلی برای مصراع اول است. روش‌های اثبات:

(۱) جای دو مصراع را می‌توانیم عوض کنیم.

(۲) بین دو مصراع می‌توانیم «همان‌طور که» بیاوریم.

(۳) مصراع اول را می‌توانیم به مصراع دوم تشییه کنیم.

(۴) در پایان مصراع اول می‌توانیم نقطه بگذاریم.

(۵) حس‌آمیزی: (۱) دیدن تلخی ۲ سخن شیرین

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

بررسی آرایه‌ها:

(۱) تشییه: گل به مسافر / کنایه: برگ ساختن، ره چیزی را گرفتن

(۲) استعاره: جان‌بخشی به کوه و ابر (هر تشخیصی استعاره است). / جناس: باغ و راغ - مینو و مینا (ناقص)

(۳) ایهام: طاق اول: (۱) تک، بی‌مانند (۲) سقف محدب (به شکل کمان) / جناس تام: الف) طاق: سقف محدب با طاق مصراع دوم به معنی تک و

یکتا (ب) جفت: همتا در مصراع اول با جفت مصراع دوم به معنی دو عدد از یک چیز

۱۲- پاسخ: گزینه‌ی ۱

جمله‌ی هسته و وابسته زمانی داریم که جمله‌ی مرکب داشته باشیم.

جمله‌ی مرکب با پیوند وابسته‌ساز ساخته می‌شود. پیوندهایی چون که، تا و ...

در جمله‌ی مرکب، جمله‌ی وابسته آن است که پس از پیوند وابسته‌ساز می‌آید:

گزینه‌ی ۲: هر ذره که او به وصفت گویا بود از تنگی دهانت یک ذره گفته باشد.

پیوند وابسته

گزینه‌ی ۳: بگذار تا دل من همیشه بر جا بود.

پیوند وابسته

گزینه‌ی ۴: تا شاهد جمالت از من مستور باشد همیشه اشکم میان مردم رسوا بود.

پیوند وابسته

۱۳- پاسخ: گزینه‌ی ۱

گزینه‌ی ۲: از آن رنگ رخ خون در دل افتاد → از آن رنگ رخ خون در دل افتاد

گزینه‌ی ۳: جان عزیز فدای شکل و شمایل ← جان عزیز فدای شکل و شمایل

گزینه‌ی ۴: تاج خورشید بلندش خاک نعل مرکب است ← تاج خورشید بلند خاک نعل مرکب است.

۱۴- پاسخ: گزینه‌ی ۲

اصفی ← اسم + صفت پیشین

ترکیب

صفت پیشین + اسم

وصفي

ترکیب‌های وصفی: گوشه‌ی روشن، شیرین ترین لبخند، بشریت رهگذار ← ۳

ترکیب‌های اضافی: گوشه‌ی وجودان، وجودان تاریخ، لبان اراده، اراده‌ی تو، خون خویش، گذرگه تاریخ ← ۶

۱۵- پاسخ: گزینه‌ی ۳

تکوازهای جمله‌ی دوم: کلام / شان / رو / ان / ای / و / گوار / ای / آب / ا / چشم / ه / سار / ان / را / دار / د ← ۱۹

تکوازهای جمله‌ی چهارم: عطش / ناک / ای / آن / ان / را / تسکین / می / بخش / د ← ۱۱

۱۶- پاسخ: گزینه‌ی ۱

بررسی افعال هر بیت:

گزینه‌ی ۱: گریستم (ناگذر) - آید (ناگذر) - گذشت (ناگذر)

گزینه‌ی ۲: می سوخت (ناگذر) - بمرد (ناگذر) - می داد (گذر) - در گذشت (ناگذر)

گزینه‌ی ۳: طلب مکن (گذر) - بسازد (گذرا به متنم) - گذشت (ناگذر)

گزینه‌ی ۴: گذشت (ناگذر) - هستم (گذرا به مسنده) - گذشت (ناگذر)

۱۷- پاسخ: گزینه‌ی ۴

مفهوم مشترک ایات: نامیدی و یأس

مفهوم سایر ایات: (ب) امیدواری ه کام یافتن و رسیدن به مقصود

۱۸- پاسخ: گزینه‌ی ۴

در گزینه‌ی ۴، تصویر «زن» نفرات انگیز آمده است نه پدیده‌ی طبیعی و وجود واژه‌ی کفتار نکته‌ی انحرافی است.

۱۹- پاسخ: گزینه‌ی ۴

مفهوم بیت ۴: بیان حیرت و لزوم مرشد در طی طریق

مفهوم مشترک سایر ایات: در دطلبی عاشقان و خلاف آمد عادت؛ یعنی برعکس بودن امور نزد عاشقان

۲۰- پاسخ: گزینه‌ی ۲

مفهوم بیت دوم: توصیه به تلاش برای به دست آوردن تجربه در دانش و دین و توجه به باطن.

مفهوم مشترک سایر ایات و آیه: هر کس ظرفیت خاص خود را دارد و مطابق همان عمل می‌کند.

۲۱- پاسخ: گزینه‌ی ۱

مفهوم مشترک دو بیت: مدهوشی عاشقان

۲۲- پاسخ: گزینه‌ی ۳

ارزش‌بخشی عشق و استغنای عارفان مفهوم مشترک دو بیت است.

۲۳- پاسخ: گزینه‌ی ۱

مفهوم مشترک: میل به تعالی و بازگشت

مفهوم سایر ابیات:

گزینه‌ی ۲: جذبه‌ی عشق

گزینه‌ی ۳: شورانگیزی بازگشت یار

گزینه‌ی ۴: لازمه‌ی سروری داشتن اصل و گوهر است.

۲۴- پاسخ: گزینه‌ی ۲

مفهوم بیت دوم: شدت عشق شاعر

مفهوم سایر ابیات: پرده‌دری و افشاگری اشک

۲۵- پاسخ: گزینه‌ی ۲

مفهوم مشترک: لزوم توکل و تسلیم و رضا

مفهوم سایر ابیات:

گزینه‌ی ۱: وسعت و سختی راه عشق

گزینه‌ی ۳: توصیه به عشق‌ورزی

گزینه‌ی ۴: از ماست که بر ماست

(زبان عربی)

۲۶- پاسخ: گزینه‌ی ۱

«یقولون: می گویند» (رد سایر گزینه‌ها)

«معرفة الله: شناخت خدا» (رد گزینه‌ی ۴)

«ولکننا: ولی ما» (رد سایر گزینه‌ها)

«إنْ عرَفْنَا: بِشَنَاسِيمْ» (رد سایر گزینه‌ها)

«فقد عرفنا: می‌شناسیم» (رد سایر گزینه‌ها)

۲۷- پاسخ: گزینه‌ی ۲

«ألا ترى: آیا نمی‌بینی» (رد سایر گزینه‌ها)

«الجبال الجامدة: کوه‌های بی‌حرکت» (رد سایر گزینه‌ها)

«بل: بلکه، ولی» (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

«أراها: آنها را می‌بینم (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۲۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

«كان ... يصل: می‌رسید» (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

«صوت اولئک الأطفال: صدای آن کودکان» (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

«انتهاء الساحة: آخر حیاط، انتهای حیاط» (رد گزینه‌ی ۱)

«آذانا: گوش‌های ما» (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«كَنَّا مُسْرُورِين: شاد بودیم» (رد سایر گزینه‌ها)

۲۹- پاسخ: گزینه‌ی ۴

«تعقد: برگزار می‌شود» (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

«مدرستنا: مدرسه‌ی ما» (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«يُنتَخَب: انتخاب می‌شوند» (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

«المرحلة الثانية: مرحله‌ی دوّم» (رد گزینه‌ی ۳)

۳۰- پاسخ: گزینه‌ی ۱

إنّ حوادث الدهر تنزل على كُلّ نفس: قطعاً حوادث روزگار بر هر نفسی فرود می‌آید (نازل می‌شود)

«بی‌شک» و «همان است که» در عبارت عربی وجود ندارد.

۳۱- پاسخ: گزینه‌ی ۴

سایر گزینه‌ها مفهوم متناسب با هم را بیان می‌کند ولی در گزینه‌ی ۴ «همانا نیکی‌ها، بدی‌ها را از بین می‌برد» با بیت فارسی ذکر شده مناسب نیست.

۳۲- پاسخ: گزینه‌ی ۳

«نردبانی: سُلَمٌ» (نکره) (رد گزینه‌ی ۴)

«ده پلّه دارد: له عشر درجات» (رد گزینه‌ی ۲)

«این پلّه‌ها: هذه الدرجات» (رد سایر گزینه‌ها) چون «درجات» جمع غیر عاقل است از اسم اشاره مفرد مؤنث باید استفاده شود.

۳۳- پاسخ: گزینه‌ی ۱

«ایمان آورده‌اند: قد آمنوا» (رد سایر گزینه‌ها)

«دیگران: الآخرين» (رد گزینه‌ی ۲)

در گزینه‌ی ۱ برای ترجمه‌ی «حقیقتاً» از مفعول مطلق تأکیدی استفاده شده است.

۳۴- پاسخ: گزینه‌ی ۴

ترجمه‌ی گزینه‌ی ۴:

از آرزوهای سنگ کوچک این بود که پشت سد، به آب تبدیل شود که با عبارت‌های متن سازگاری ندارد.

۳۵- پاسخ: گزینه‌ی ۱

نقطه آغاز شکست سنگ کوچک این بود که .....

۱) وجود خود را کوچک شمرد.

۳) احساس کوچکی در جسم خود کرد.

۳۶- پاسخ: گزینه‌ی ۱

مشکل اساسی سنگ کوچک چه بود؟

۱) عدم اعتماد به نفس.

۳) در پایین‌ترین قسمت آن سد قرار داشتن.

۳۷- پاسخ: گزینه‌ی ۴

مقصود از این متن: جامعه‌ی سالم جامعه‌ای است که هر یک از افرادش به اهمیت خویش در برابر پیشرفت جامعه آگاه باشد.

۳۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

حرکت گذاری کامل عبارت: «بعد ساعاتِ ستّرت الظُّلْمَةُ، لم يُسْمَعْ صوتُّ، كَانَ هُنَاكَ صَوْتُ ضَعِيفٌ يَسْمَعُهُ اللَّيلُ!»

الظُّلْمَةُ: فاعل و مرفوع / المَدِينَة: مفعول به و منصوب

۳۹- پاسخ: گزینه‌ی ۴

حرکت گذاری کامل عبارت: «حِينَ اسْتَمَعَ اللَّيْلُ بِدَقَّةٍ فَطَنَ بِأَنَّ صَاحِبَ هَذَا الصَّوْتِ حَجَرٌ صَغِيرٌ!»

صاحب: اسم حروف مشبهه و منصوب

۴۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

۱) لازم ← متعدد

۲) مبني للمعلوم ← مبني للمجهول / فاعله ← نائب فاعله

۳) لازم ← متعدد

۴۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

۱) مبني ← معرب

۳) علامه جزمه حذف حرف العلة ← علامه جزمه السكون

۴) اسمه ضمير «هو» ← اسمه ضمير «أنا»

۴۲- پاسخ: گزینه‌ی ۳

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

۱) نکره ← معرف بالإضافة

۲) جامد ← مشتق

۳) نکره ← معرف بالإضافة

۴۳- پاسخ: گزینه‌ی ۳

الطلاب مفرد → الطالب (اسم فاعل از فعل مجرد ثلاثي)

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: مخلصین، المعالمون، مشرفه، اسم فاعل از فعل مزيد است.

۴۴- پاسخ: گزینه‌ی ۴

هر وقت ضمیر «ی» مستقیم به لام الفعل وصل شود ← فاعل است

اگر بین ضمیر «ی» و لام الفعل «ن» وقايه فاصله بیندازد ← مفعول است

در گزینه‌ی ۴ «نَبْهٌ + ن + ي»
 ↓
 ↓
 وقايه مفعول

۴۵- پاسخ: گزینه‌ی ۲

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

۱) لم يعودوا (به قرینه «هم» در أعمالهم)

۳) يعُوْ (اعلال به اسكان)

۴) لم يزْ (حرف عله به علت التقاء ساكنين حذف می شود)

۴۶- پاسخ: گزینه‌ی ۲

فعل شرط در صورتی محلًا مجاز می شود که «ماضی» باشد در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ۲ فعل شرط مضارع است.

«تعامل ← ماضی»

۴۷- پاسخ: گزینه‌ی ۴

(۱) عنده: خبر مقدم / نقود: اسم مؤخر

(۲) في هذه: خبر مقدم / كتاب: اسم مؤخر

(۳) هناك: خبر مقدم / مزهريّة: اسم مؤخر

(۴) هلواء: اسم ليس / متکاسلين: خبر ليس

۴۸- پاسخ: گزینه‌ی ۱

جمله‌ی وصفیه: جمله‌ای است که اسم نکره را توضیح دهد: تشـ توضیح ← مواد سکریة (نکره)

در گزینه‌ی ۴ «طلب ...» یک جمله‌ی مستقل است و در ترجمه از «که» استفاده نمی شود.

در سایر گزینه‌ها جمله‌ی وصفیه وجود ندارد.

۴۹- پاسخ: گزینه‌ی ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مستثنی منه حذف نشده است پس مستثنی باید منصوب باید ← الدرسین الآخرين

گزینه‌ی ۲: مستثنی منه حذف نشده است پس مستثنی باید منصوب باید ← زمیلیک

گزینه‌ی ۴: چون در جمله‌ی قبل إلا افعال ناقصه وجود دارد ولی اسم آن نیامده لذا باید مستثنی را به عنوان اسم مؤخر افعال ناقصه

مرفوع به کار بریم «معلم واحد»

۵۰- پاسخ: گزینه‌ی ۱

چون جمله به صورت مخاطب به کار رفته و سایر گزینه‌ها غائب بوده پس اسمی که در ابتدای آن آمده مبتدا است.

دین و زندگی

- پاسخ: گزینه‌ی ۱

اگر روح به فضایی آراسته شود مقرّب در گاه خدا و مسجد فرشتگان می‌گردد و اگر به رذیلت‌ها تن دهد، تا اعمق جهنّم سقوط خواهد کرد.

- پاسخ: گزینه‌ی ۲

اینکه بدکاران و درستکاران در این دنیا به نتایج اعمالشان نمی‌رسند نشان دهنده‌ی این امر است که باید عالم دیگری وجود داشته باشد تا عدالت خدا انجام و وعده‌های او عملی شود.

- پاسخ: گزینه‌ی ۳

الهیون می‌خواهند که خدا را با اندوخته‌ای کامل‌تر ملاقات کنند لذا از خدا عمر طولانی‌تر می‌خواهند تا با خدمت به مردم اندوخته‌ی خود را بهتر رقم بزنند.

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

آیه بیانگر سخن فرشتگان با بهشتیان در هنگام ورود به بهشت برزخی است.

توفی به معنی «دریافت تمام و کمال روح» است، پس روح به فعالیت آگاهانه خود ادامه می‌دهد.

- پاسخ: گزینه‌ی ۱

- پاسخ: گزینه‌ی ۲

صورت پرسش به لزوم بیزاری از دشمنان خدا، از آثار محبت به او اشاره دارد که آیه‌ی مذکور مرتبط با آن است.

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

زنان مسلمان موی سر را می‌پوشانند اما با حدود آن آشنا نبودند که خدا با نزول این آیه حدود حجاب را به آن‌ها ابلاغ کرد.

- پاسخ: گزینه‌ی ۳

اگر کسی از ربا توبه کرد باید آن قسمت از پول خود که مال خود اوست یعنی همان اندازه که قرض داده را پس بگیرد، بدین ترتیب نه ظلم کرده نه ظلم دیده → (لا تُظْلِمُونَ و لا تُنْظَلَمُونَ)

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

مطالعه‌ی احکام نماز و روزه در سفر، در صفحه‌ی ۱۸۴ کتاب سال دوم واجب است.

- پاسخ: گزینه‌ی ۱

این دغدغه و درد نشانه‌ی بیداری و هوشیاری و ورود به وادی انسانیت است.

- پاسخ: گزینه‌ی ۱

بررسی گزینه‌ها:

(۱) اعجاز لفظی

(۲) تعریف اعجاز معنایی و محتوایی

(۳) تأثیرناپذیری از فرهنگ جامعه ← اعجاز معنایی و محتوایی

(۴) تازگی و شادابی دائمی ← اعجاز معنایی و محتوایی

- پاسخ: گزینه‌ی ۴

اهمیت این فرمان در آن است که اگر پیامبر این پیام را ابلاغ نکند به منزله‌ی آن است که رسالت‌ش را انجام نداده است. ← «فَمَا بَلَّغَتْ رِسَالَتُهُ،
رسالت را ابلاغ نکرده‌ای»

در ادامه می‌فرماید «وَاللَّهُ يَعْصِمُكُمْ مِنَ النَّاسِ، وَخَادُونَدْ تُو رَا از خطرات مردم (خطرات احتمالی منافقان) حفظ می‌کند.»

- پاسخ: گزینه‌ی ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مراسم دعوت خویشان

(۲) حدیث منزلت

(۴) حدیث ثقلین

- پاسخ: گزینه‌ی ۳

پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا ﷺ جاهلیت در لباس جدیدی وارد زندگی اجتماعی آنان شد. شخصیت‌های با تقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر ﷺ منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت قرب و منزلت یافتنند.

- پاسخ: گزینه‌ی ۱

- پاسخ: گزینه‌ی ۲

- پاسخ: گزینه‌ی ۲

مطالعه‌ی بخش تفکیک درس ۱۲، سال سوم در صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷ بسیار مهم است.

۶۸- پاسخ: گزینه‌ی ۱

زن و مرد دارای ویژگی‌های فطری مشترک هستند اما به دلیل تفاوت‌های روان‌شناسی و زیستی، زنان و مردان هر کدام وظایف خاص دارند و در کنار یکدیگر می‌توانند به هدف برسند و مکمل هم هستند.

۶۹- پاسخ: گزینه‌ی ۴

آیه‌ی شریقه‌ی بیانگر نیازمندی موجودات در بقای خود به خدا است و عبارت «إن يشاً، أَنْ يَخْواهِد» نشان‌دهنده‌ی اراده‌ی خداوند متعال است.

۷۰- پاسخ: گزینه‌ی ۳

آیه‌ی «قل هو الله أحد، بِغُو خدا يكى است» بیانگر توحید در ذات یا اصل توحید است.
اگر ما توانایی اولیای دین را در شفاده‌ی از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم دچار شرک در روایت شده‌ایم.

۷۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

اگر می‌خواهیم جزو دوزخیان حسرت‌زده نباشیم، اولین قدم حق‌پذیری است که آیه‌ی مذکور مرتبط با آن است.

۷۲- پاسخ: گزینه‌ی ۱

آیه‌ی شریقه‌ی بیانگر تقدیر یا ویژگی‌های ماه و خورشید است، اما ایجاد موجودات به فرمان‌الهی بیانگر قصای‌الهی است.

۷۳- پاسخ: گزینه‌ی ۴

قرآن کریم از این قوانین به عنوان سنت یاد کرده و آیه‌ی شریقه‌ی با عبارت «سنن» بیانگر آن است.

۷۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

گاه دامنه‌ی گناه چنان گسترده‌ی شود که چرا غ عقل و فطرت خاموش می‌شود و امور فطری مثل گرایش به نیکی‌ها و دوری از بدی‌ها از یاد انسان می‌روند، لذا برای مقابله‌ی با آن‌ها انسان باید علیه خود قیام کند.

۷۵- پاسخ: گزینه‌ی ۴

این آیه برای تقویت ایمان و اراده مطرح شده

استعینوا بالله ← تقویت ایمان

و اصبروا ← تقویت اراده

زبان انگلیسی

۷۶- پاسخ: گزینه‌ی ۲

برخی از قسمت‌های جهان باران فراوانی دارند، در حالیکه بخش‌های دیگر جهان باران کمی دارند و با اصل‌آباران ندارند.

توضیح: کلمه‌های ربط while، unlike، on the contrary، however، but، whereas، on the other hand و in contrast برای بیان مقایسه‌ی دو شخص، چیز، موضوع و ... استفاده می‌شود.

۷۷- پاسخ: گزینه‌ی ۲

علی آنقدر ناگهانی تصمیم گرفت سفر کند که وقت کافی نبود تا بطور مناسبی برنامه‌ریزی کند.

توضیح:

(جمله‌ی کامل + that) + صفت / قید + s0 → جای خالی اول
(مصدر کامل) + (مفعول + for) + اسم enough → جای خالی دوم

۷۸- پاسخ: گزینه‌ی ۱

خانم حمیدی در مورد گیاهان جنگل‌های ایران کتابی نوشته است. این کتاب که در واقع سال قبل چاپ شده، توجه زیادی را جلب کرده است.
توضیح: جمله مجھول است و در واقع در عبارت‌های وصفی در حالت مجھول دو حالت خواهیم داشت:

۱- wh + pp + فعل کمکی + th   ۲- pp

۷۹- پاسخ: گزینه‌ی ۴

شیرین همه‌ی امتحانات نهایی اش را به بالاترین نمره قبول شد. قطعاً در طول سال تحصیلی خیلی سخت درس خوانده است.

توضیح: کاری که تقریباً مطمئن هستیم در گذشته انجام شده است باید از ساختار must + have + pp استفاده کنیم.

۸۰- پاسخ: گزینه‌ی ۱

اگر بخواهم با شما کاملاً روراست باشم، فکر نمی‌کنم پست‌تان در این حوزه‌ی تحصیلی موفق شود.

۱- صادق	۲- خصوصی	۳- عصبی	۴- معقول
---------	----------	---------	----------

۸۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

جان دوست داشت با رادیوی در حال پخش کار کند و می‌گفت اصلاً حواسش را پرت نمی‌کند.

۱- تماس گرفتن	۲- حواس را پرت کردن	۳- جدا کردن	۴- پیش‌گیری کردن
---------------	---------------------	-------------	------------------

۸۲- پاسخ: گزینه‌ی ۴

حتی در این عصر فناوری پیشرفته، فعالیت‌هایی مثل ماهیگری و شکار بی وقفه محبوب مانده‌اند.

- ۱- به طور بی فایده   ۲- سابقاً   ۳- از نظر فیزیکی   ۴- بی وقفه، بطور مداوم

۸۳- پاسخ: گزینه‌ی ۳

خیلی خوشحال که برای شرکت آقای جلالی کار می‌کنم چون که پول خوبی می‌گیرم. آقای جلالی کارفرمای خیلی خوبی است.

- ۱- بردنه   ۲- شریک   ۳- کارفرما   ۴- کارآموز

۸۴- پاسخ: گزینه‌ی ۲

خوشبختانه مردم از ضرورت ورزش منظم‌تر، خیلی آگاه‌تر شده‌اند.

- ۱- برتر از   ۲- شرمنده از   ۳- آگاه از   ۴- نگران درباره‌ی

۸۵- پاسخ: گزینه‌ی ۱

چون که باران شدیدی می‌بارید، ترافیک خیلی سنگین بود. پس دو ساعت با تأخیر به مقصد رسیدیم.

- ۱- مقصد   ۲- توقع   ۳- فرصت   ۴- اکتشاف

۸۶- پاسخ: گزینه‌ی ۲

همهی چراغ‌ها خاموش بودند و ماشین مقابله در گاراژ نبود، بنابراین این طور فرض می‌شد که هیچ کس در خانه نیست.

- ۱- حساب کردن   ۲- فرض کردن   ۳- ارزیابی کردن   ۴- حمایت کردن

۸۷- پاسخ: گزینه‌ی ۴

واقعاً گرم بود پس بجهه‌ها لباس‌هایشان را در آوردند و داخل رودخانه پریندند تا شنا کنند.

- ۱- دنبال ... گشتن   ۲- بلند کردن

۳- روشن کردن (وسایل سمعی و بصری)

- ۴- لباس در آوردن - بلند شدن هوایپما

ترجمه‌ی Cloze Test

چینی‌ها اختراع بسیاری از اشیاء و اجنباسی که امروزه استفاده می‌کنیم را عهده‌دار هستند. چتر، یکی از این اجنباسی است. نخستین چترها حدود ۱۶۰۰ سال پیش ظاهر شدند. آنها از کاغذ روغنی، کاغذ برنج، چسب و بامبو ساخته می‌شدند. ظاهر چترها عموماً با نقاشی‌های رنگارنگ گل‌ها، پرنده‌ها و طرح‌های دیگر تزئین می‌شدند. هرچند، این چترهای کاغذی برای محافظت شخص در برابر باران استفاده نمی‌شدند. زن‌ها از آن‌ها برای محافظت از پوست خود در برابر آفتاب استفاده می‌کردند. در جامعه‌ی چین کهن، چترها برای مردها و زن‌ها رایج شدند و تمادی از شأن بالا به حساب می‌آمد.

۸۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

- ۱- به شدت   ۲- از نظر روحی   ۳- عموماً   ۴- بی درنگ

۸۹- پاسخ: گزینه‌ی ۲

first صفت عالی برای umbrella است.

۹۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

- ۱- بلند کردن   ۲- جای ... را پیدا کردن   ۳- در گیر کردن   ۴- درست کردن

۹۱- پاسخ: گزینه‌ی ۱

واژه‌ی designs جمع است پس نمی‌توان another استفاده کرد. other در مفهوم ضمیر یا صفت اشاره جمع بسته نمی‌شود.

۹۲- پاسخ: گزینه‌ی ۱

فعل protect دو حرف اضافه دارد from و against

ترجمه‌ی Passage I

وقتی برای اولین بار، هوایپماها و بالن‌ها به آسمان رفته‌اند، مردم داخل آن‌ها از منظره‌ی جدید دنیا، هیجان‌زده می‌شوند. از صدها فوت بالاتر، آن‌ها می‌توانستند نمای کلی شهرها، شکل یک خط ساحلی و یا تکه‌های مختلف زمین‌های کشاورزی را ببینند. امروزه حتی دید و سمع تری داریم. ماهواره‌ها دور زمین می‌چرخند؛ نه صدها فوت بالاتر از سطح زمین، بلکه صدها مایل بالاتر. از چنین ارتفاعی، ماهواره‌ها صورت بینظیری از زمین را فراهم می‌کنند. بعضی از آن‌ها دوربین‌هایی دارند که از خشکی و دریا عکس می‌گیرند و اطلاعاتی درباره‌ی محیط زیست در حال تغییر روی زمین می‌دهند. سایر آن‌ها، الگوهای آب و هوایی را رسم می‌کنند یا فضا را کاوش کرده و اطلاعاتی راجع به سیاره‌ها و ستاره‌ها باز می‌فرستند. همهی این‌ها ماهواره‌های مصنوعی هستند که از زمین به فضا پرتاب شده‌اند. البته، واژه‌ی ماهواره در واقع به معنی هر چیزی است که در حالی که توسط جاذبه‌ی سیاره در مدار قرار گرفته، دور آن سیاره می‌گردد. در جهان، تعداد بی‌شماری از ماهواره‌های

طبیعی وجود دارند. زمین یکی دارد: ماه. در عین حال، انواع بسیاری از ماهواره‌های مصنوعی وجود دارند. ماهواره‌های آب و هواپی، باران، طوفان‌ها [توضیح: طوفان اشتباه است؛ زیرا اصل کلمه یونانی است.]. و ابرها را مورد بررسی قرار می‌دهند؛ و دمای خشکی‌ها و دریاها را اندازه‌گیری می‌کنند. ماهواره‌های جاسوسی از ارتفاع کم، اهداف نظامی را رصد می‌کنند و تصاویر پرجهزیاتی را به ایستگاه‌های زمینی باز می‌فرستند. ماهواره‌های رصد زمین، گیاهان، آلودگی هوا و آب، تغییرات جمعیت، و فاکتورهای جغرافیایی مثل لایه‌های معدنی را رصد می‌کنند.

- ۹۳- پاسخ: گزینه‌ی ۱
۹۴- پاسخ: گزینه‌ی ۴
۹۵- پاسخ: گزینه‌ی ۲
۹۶- پاسخ: گزینه‌ی ۲

ترجمه‌ی Passage II:

ترجمہی :Passage II

آندره سلسیوس (۱۷۰۱-۱۷۷۴)، فیزیکدان و منجخه سوئدی بود که در «آپسالا» زندگی و کار می‌کرد و در دانشگاه آن‌جا، سال ۱۷۳۰ پروفسور نجوم شد. او طرح ساختمان رصدخانه‌ی آپسالا را ریخت، که در سال ۱۷۴۰ تکمیل شد و ۴ سال آخر زندگی خود را آن‌جا کار کرد. او دو کتاب راجع به نجوم نوشت. یکی در مورد روشی جدید برای اندازه‌گیری فاصله‌ی زمین تا خورشید. و دیگری، درباره‌ی بررسی‌های برای مشخص کردن شکل زمین. سلسیوس امروزه بیشتر به خاطر مقیاس دمایی که به نام خودش هست، شناخته شده است. این مقیاس که گاهی سانتی‌گراد نیز خوانده می‌شود، در سراسر دنیا استفاده می‌شود، بهویژه برای اندازه‌گیری‌های علمی. در ۱۷۱۴، دنیل فارنهایت (۱۶۸۶-۱۷۳۶) یک دانشمند آلمانی از دانیزیگ (جانسک جدید، در لهستان)، که عمدتاً در هلند کار می‌کرده، مقیاس خود را معرفی کرده بود؛ که این مقیاس دمای انجماد آب را در ۳۲ درجه‌ی فارنهایت ثابت کرده و دمای جوش آن را در ۲۱۲.

در ۱۷۴۲، سلسیوس مقیاس متفاوتی را به کار برد. به عنوان اساس کار، او محدوده‌ی دمایی را محدوده‌ی مایع بودن آب انتخاب کرد و آن را به صد فاصله‌ی درجه‌ی برابر (به جای ۱۸۰ تای فارنهایت) تقسیم کرد. در ابتدا، سلسیوس دمای انجماد آب را 100° قرار داد و جوش را 0° اما بعدها، جای صفر و صد عوض شد. این مقیاس در آغاز مقیاس سانتی‌گراد (در لاتین به معنای صد گام) نامیده می‌شد. اما در یک همایش بین‌المللی در سال ۱۹۴۸، دانشمندان این مقیاس را به نام مختصر آن تعییر دادند و اکنون، این مقیاس به صورت رسمی، مقیاس دمای سلسیوس به حساب می‌آید.

دانشمندان استفاده از سلسیوس را نسبت به فارنهایت راحت‌تر یافته‌اند و شامل بودن دمای‌های بالای ۱۰۰ و یا زیر ۰ گستردگی‌تر است. در سراسر اروپا، این مقیاس رایج است. البته در آمریکا و کانادا، مقیاس فارنهایت همچنان برای منظورهای غیرعلمی و روزمره، ترجیح داده می‌شود.

- ۹۷- پاسخ: گزینه‌ی ۲

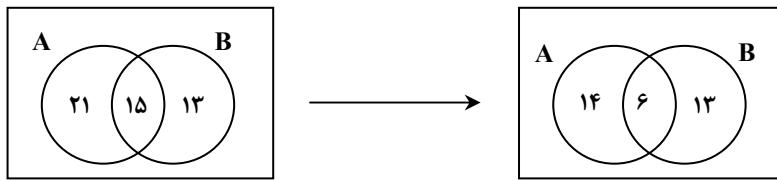
۹۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

۹۹- پاسخ: گزینه‌ی ۴

۱۰۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

ریاضیات

۱۰۱ - پاسخ: گزینه‌ی ۳

بعد از حذف ۱۵ عضو از

$$n(A \cup B) = 14 + 13 + 6 = 33$$

۱۰۲ - پاسخ: گزینه‌ی ۱

$$\begin{aligned} \sqrt{-\frac{3}{8}} + \sqrt{(1+\sqrt{2})^2 - 4\sqrt{2}} - \left(\frac{1}{4}\right)^{-0.25} &= \sqrt{-\frac{27}{8}} + \sqrt{1+2+2\sqrt{2}-4\sqrt{2}} - (4^{-1})^{-\frac{1}{4}} = -\frac{3}{2} + \sqrt{(1-\sqrt{2})^2} - (2^2)^{\frac{1}{4}} \\ &= -\frac{3}{2} + \sqrt{2} - 1 - \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = -\frac{3}{2} + \sqrt{2} - 1 - \sqrt{2} = -\frac{5}{2} = -2.5 \end{aligned}$$

۱۰۳ - پاسخ: گزینه‌ی ۳

$$\begin{array}{c|l} 3x^3 - 8x^2 + 7x + 3 & 3x - 2 \\ \hline -(3x^3 - 2x^2) & x^2 - 2x + 1 \\ \hline -6x^2 + 7x + 3 & \\ \hline -(-6x^2 + 4x) & \\ \hline 3x + 3 & \\ \hline -(3x - 2) & \\ \hline 5 & \end{array}$$

$$x^2 - 2x + 1 \stackrel{x = -1}{=} (-1)^2 - 2 \times (-1) + 1 = 1 + 2 + 1 = 4$$

۱۰۴ - پاسخ: گزینه‌ی ۲

$$\begin{aligned} \left(1 - \frac{2}{x^2 + x^2}\right)\left(1 + \frac{2}{x^2 - 1}\right) - \frac{2}{x^2} &= \left(\frac{x^2 + x^2 - 2}{x^2 + x^2}\right)\left(\frac{x^2 - 1 + 2}{x^2 - 1}\right) - \frac{2}{x^2} = \frac{(x^2 - 1)(x^2 + 2)}{x^2(x^2 + 1)} \times \frac{x^2 + 1}{(x^2 - 1)} = \frac{x^2 + 2}{x^2} \\ \frac{x^2 + 2}{x^2} - \frac{2}{x^2} &= \frac{x^2 + 2 - 2}{x^2} = \frac{x^2}{x^2} = 1 \end{aligned}$$

بنابراین حاصل کل عبارت برابر است با:

۱۰۵ - پاسخ: گزینه‌ی ۲

$$\begin{aligned} \sqrt{\frac{x-1}{16} + \frac{1}{2x}} &\quad \text{و} \quad x = 5 + \sqrt{17} \\ \sqrt{\frac{4+\sqrt{17}}{16} + \frac{1}{10+2\sqrt{17}}} &= \sqrt{\frac{4+\sqrt{17}}{16} + \frac{10-2\sqrt{17}}{10^2 - (2\sqrt{17})^2}} = \sqrt{\frac{4+\sqrt{17}}{16} + \frac{10-2\sqrt{17}}{22}} = \sqrt{\frac{4+\sqrt{17}}{16} + \frac{5-\sqrt{17}}{16}} \\ &= \sqrt{\frac{4+\sqrt{17} + 5-\sqrt{17}}{16}} = \sqrt{\frac{9}{16}} = \frac{3}{4} = 0.75 \end{aligned}$$

۱۰۶ - پاسخ: گزینه‌ی ۴

$$150 \times 0.00 / 362 = 54 / 3 \xrightarrow{\text{حذف قسمت اعشاری}} 54 \xrightarrow{+1} 55$$

۱۰۷ - پاسخ: گزینه‌ی ۲

اشتباهی که مرتكب شده‌ایم برابر است با: $120.4 - 102.4 = 18.0$

در واقع ۱۸۰ تا جمع اعداد را زیاد انتخاب کرده‌ایم.

$$\text{پس می‌بایست } 4 \xrightarrow[45]{180} \text{ واحد از میانگین کم کنیم: } 112.4 - 4 = 112.0$$

البته این پرسش را با ضرب کردن هم می‌شود حل کرد که خیلی جالب نیست!

۱۰۸- پاسخ: گزینه‌ی ۴

$$CV = \frac{\sigma}{\bar{x}} = 1/35$$

اگر داده‌ها دو برابر شوند و به آنها $\frac{1}{4}$ میانگین اضافه شود، σ دو برابر می‌شود و میانگین آنها $\frac{1}{4}2\bar{x} + \frac{1}{4}\bar{x}$ خواهد شد.

$$2\bar{x} + \frac{1}{4}\bar{x} = \frac{9}{4}\bar{x}$$

بنابراین:

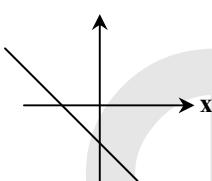
$$CV_{جديد} = \frac{2\sigma}{\frac{9}{4}\bar{x}} = \frac{8\sigma}{9\bar{x}} = \frac{8}{9}CV = \frac{8}{9} \times 1/35 = 1/2$$

۱۰۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

$$f(x) = \frac{1}{4}x^2 + |x|$$

$$f(2 - \sqrt{5}) = \frac{1}{4}(2 - \sqrt{5})^2 + |2 - \sqrt{5}| = \frac{1}{4}(4 + 5 - 4\sqrt{5}) + \sqrt{5} - 2 = \frac{9}{4} - \sqrt{5} + \sqrt{5} - 2 = \frac{9}{4} - \frac{8}{4} = \frac{1}{4} = 0/25$$

y

$$y = (m-1)x + 2 - m \Rightarrow \begin{cases} 2 - m < 0 \Rightarrow m > 2 \\ m - 1 < 0 \Rightarrow m < 1 \end{cases}$$

اشتراک دو جواب تهی است. پس به ازای هیچ مقداری برای m ، حکم درست نیست.

۱۱۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

خطی که از ناحیه اول نگذرد به صورت مقابل است.
این خط، عرض از مبدأ و همچنین شبیه منفی خواهد داشت.

$$P = \frac{c}{a} \Rightarrow \Delta = \frac{1-k}{2} \Rightarrow 1 = 1-k \Rightarrow k = -1$$

$$2x^2 - 9x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 81 - 8 = 1$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{9+1}{4} = 2/5 \Rightarrow \text{ریشه بزرگتر} \\ x_2 = \frac{9-1}{4} = 2 \end{cases}$$

۱۱۱- پاسخ: گزینه‌ی ۱

۱۱۲- پاسخ: گزینه‌ی ۳

دهانی سهمی رو به بالاست، پس ضریب x^2 می‌بایست مثبت باشد. طول رأس سهمی ۱ است، پس گزینه‌ی ۳ پاسخ است.

$$y = 2(x-1)^2 - 1 \Rightarrow y = 2x^2 - 4x + 1$$

۱۱۳- پاسخ: گزینه‌ی ۴

دو حالت امکان‌پذیر است:

(الف) حرف تکراری نداشته باشیم: $5 \times 4 \times 3 \times 2 = 120$

(ب) دو حرف تکراری A داشته باشیم. در این صورت باید دو حرف دیگر از چهار حرف باقی مانده انتخاب کنیم.

جایگشت‌های ۴ حرف

$$\binom{4}{2} \times \frac{4!}{2!} = 6 \times 4 \times 3 = 72$$

۲ حرف تکراری انتخاب ۲ حرف دیگر

بنابراین تعداد کل کلمات برابر است با: $120 + 72 = 192$

۱۱۴- پاسخ: گزینه‌ی ۱

نکته: در یک دنباله‌ی هندسی با جمله‌ی اول a_1 و قدر نسبت r , مجموع n جمله‌ی اول برابر است با:

$$a_1 + a_2 = a_1 + a_1 r = 81 \Rightarrow a_1(1+r) = 81$$

$$a_5 + a_6 = a_1 r^4 + a_1 r^5 = 16 \Rightarrow a_1 r^4 (1+r) = 16$$

$$\Rightarrow \frac{a_1(1+r)}{a_1 r^4 (1+r)} = \frac{81}{16} \Rightarrow \frac{1}{r^4} = \frac{81}{16} \Rightarrow r^4 = \frac{16}{81} = \left(\frac{2}{3}\right)^4 \Rightarrow r = \frac{2}{3}$$

$$a_1(1+r) = 81 \Rightarrow a_1\left(1+\frac{2}{3}\right) = 81 \Rightarrow a_1 = \frac{81 \times 3}{5} = \frac{243}{5}$$

$$S_n = \frac{a_1(r^n - 1)}{r - 1} = \frac{\frac{243}{5} \left(\left(\frac{2}{3}\right)^6 - 1\right)}{\frac{2}{3} - 1} = \frac{\frac{243}{5} \left(\frac{2^6 - 3^6}{3^6}\right)}{-\frac{1}{3}} = \frac{2^6 - 3^6}{-5} = 133$$

۱۱۵- پاسخ: گزینه‌ی ۴

$$a_1 = 1 \Rightarrow 2^1 - 1$$

$$a_2 = 2 \times 1 + 1 = 3 \Rightarrow 2^2 - 1$$

$$a_3 = 2 \times 3 + 1 = 7 \Rightarrow 2^3 - 1$$

⋮

$$a^{10} = 2 \times a_9 + 1 \Rightarrow 2^{10} - 1 = 1023$$

۱۱۶- پاسخ: گزینه‌ی ۳

$\log_c a + \log_c b = \log_c ab$ نکته:

$\log_c a - \log_c b = \log_c \frac{a}{b}$ نکته:

$$x = \log 42 + \frac{1}{2} \log 50 - \frac{1}{2} \log 49 - \log 15 \Rightarrow x = \log 42 + \log 50 \cdot \frac{1}{2} - \log 49 \cdot \frac{1}{2} - \log 15$$

$$\Rightarrow x = \log \frac{42 \times \sqrt{50}}{\sqrt{49} \times \sqrt{15}} = \log \frac{2 \times \sqrt{5} \sqrt{2}}{\sqrt{5}} = \log 2\sqrt{2}$$

$$10^x = 10 \cdot \log 2\sqrt{2} = 2\sqrt{2}$$

۱۱۷- پاسخ: گزینه‌ی ۲

$$\left(\frac{1}{2}\right)^T = \frac{32}{100} \Rightarrow 2^T = \frac{100}{32} \xrightarrow{\text{از دو طرف log می‌گیریم}} \log 2^T = \log \frac{100}{32} \Rightarrow T \log 2 = \log \frac{100}{32} = \log 100 - \log 32$$

$$\Rightarrow \cdot / 3T = \log 10^3 - \log 2^5 \Rightarrow \cdot / 3T = 3 \log 10 - 5 \log 2 \Rightarrow \cdot / 3T = 3 - 5 \times \cancel{2^5 / 3} \Rightarrow T = \frac{\cdot / 5}{\cdot / 3} = \frac{5}{3}$$

$$t = 5700 \times \frac{5}{3} = 9500$$

۱۱۸- پاسخ: گزینه‌ی ۱

$$y = 6x - \left(\frac{1}{2}x\right)^2 = 6x - \frac{x^2}{4}$$

$$x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-6}{2 \times \left(-\frac{1}{4}\right)} = \frac{6}{\frac{1}{2}} = 12$$

$$y = 6 \times 12 - \frac{144}{4} = 72 - 36 = 36$$

۱۱۹- پاسخ: گزینه‌ی ۳

تعداد اعضای فضای نمونه برابر است با: $n(S) = 5 \times 5 = 25$

اعدادی که بر ۳ بخش پذیر هستند، عبارتند از:

$$A = \{12, 21, 15, 51, 24, 42, 33, 54, 45\}$$

$$n(A) = 9 \quad P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{25} = 0.36$$

$$2 \times (3 \times 3) = 18 \quad \text{فرد زوج}$$

۱۲۰- پاسخ: گزینه‌ی ۲

وقتی مجموع دو عدد فرد می‌شود که یک عدد زوج و یک عدد فرد باشد.

۱۸ عدد داریم که مجموع آنها فرد باشد:

کل حالات برابر است با: $n(S) = 6 \times 6 = 36$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{18}{36} \Rightarrow P(A) = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2} - \frac{27}{60} = \frac{30}{60} - \frac{27}{60} = \frac{3}{60} = \frac{1}{20}$$

تفاضل تخمین احتمال از احتمال نظری برابر است با:

اقتصاد

۱۲۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. بالا رفتن قیمت باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند. پس در حالت کمبود، قیمت بالا می‌رود و فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود، این سطح قیمت همان قیمت تعادلی است.

۱۲۲- پاسخ: گزینه‌ی ۱

(الف) درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۴)) درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۱)) با قسمت الف گزینه‌های ۲ و ۳ رد می‌شوند.

$$\frac{\text{درآمدملی}}{\text{جمعیت}} = \frac{\text{درآمد سرانه}}$$

ب و ج

$$\frac{\text{قسمت ب}}{50} = \text{قسمت ج} \rightarrow \text{این فرمول را در گزینه ۱ و ۴ امتحان می‌کنیم}$$

$$(1) \frac{3043}{50} = 60 / 86 \quad \checkmark \quad (4) \frac{3034}{50} = 60 / 68 \quad \times$$

(۵) درآمد سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید **[با]** درآمد آن جامعه است.

می‌بینیم که نیازی به محاسبات طولانی نبود!!!

۱۲۳- پاسخ: گزینه‌ی ۴

همه‌ی موارد به استثنای گزینه «۴» مبین غیرمغاید و ناسالم بودن دخالت دولت در فعالیت‌های اقتصادی است. کسی اگر کتاب اقتصاد را حتی نگاه هم نکرده باشد می‌تواند این تست را پاسخ دهد!!

۱۲۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

$$\text{میلیارد} = 30 \times \frac{2}{3} = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

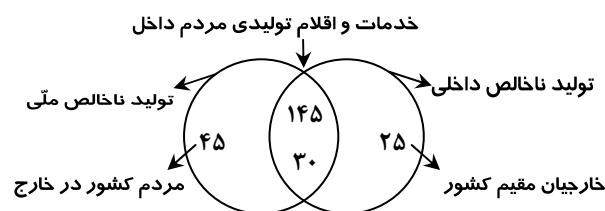
$$\text{میلیارد ریال} = 15 \times \frac{3}{5} = \text{هزینه‌ی استهلاک}$$

$$\text{میلیارد ریال} = 200 = 145 + 30 + 25 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{میلیارد ریال} = 220 = 145 + 30 + 45 = \text{تولید ناخالص ملی}$$

$$\text{میلیارد ریال} = 205 = 220 - 15 = \text{تولید خالص ملی}$$

$$\text{میلیارد ریال} = 185 = 200 - 15 = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{هزار ریال} = \frac{185 \text{ میلیارد ریال}}{50 \text{ میلیون}} = \frac{185}{50} \times 7 = 259 \text{ هزار ریال}$$

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۴

برای تعیین توسعه استفاده از شاخص درآمد سرانه، به تنها بی نادرست است زیرا توسعه علاوه بر افزایش تولید کمی، تغییرات کیفی را نیز در نظر می‌گیرد. در کنار درآمد سرانه، معیارهای تکمیلی دیگری نیز استفاده می‌شود، مانند:

شاخص توسعه انسانی = **(Human Development Index) H.D.I**

شاخص توسعه انسانی ترکیبی از چند شاخص مانند تولید ناخالص ملی، نرخ بی‌سواندگی بزرگ‌سالان، امید به زندگی و میزان ثبت‌نام واجدین شرایط تحصیل در مدارس است.

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۱

$$\text{تولید کل در سال } ۹۰ \text{ به قیمت جاری} = ۱۸۷۵۰ = (۳۰۰ \times ۵۰) + (۲۵ \times ۱۵۰)$$

$$\text{تولید کل در سال } ۹۰ \text{ به قیمت ثابت} = ۸۵۰۰ = (۳۰۰ \times ۲۰) + (۲۵ \times ۱۰۰)$$

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۱

برخلاف تصور رایج، حرکت توسعه کشورهای امروزی کاملاً بدون دخالت دولت‌ها و به عبارت دیگر، براساس اصل آزادی اقتصادی نبوده است، برای مثال نقش دولت آلمان در جریان توسعه این کشور در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم بسیار محسوس و مشهود است. این سؤال را نیز مانند سؤال ۱۲۳ بدون مطالعه کتاب می‌توان پاسخ گفت.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۳

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۴۰۰ \times ۵,۶۰۰,۰۰۰ = \text{تولید سالانه‌ی بنگاه}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۵۸,۰۰۰,۰۰۰ = \text{اجاره‌ی سالانه‌ی بنگاه}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۳۰ \times ۱۲ = ۳,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{حقوق سالانه‌ی همه‌ی کارکنان}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = \frac{۱}{۵} \times ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه‌ی ماشین آلات تولیدی}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه‌ی سالانه‌ی بنگاه}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{سود یا منفعت سالانه‌ی بنگاه}$$

با توجه به ارقام به دست آمده (بدون در نظر گرفتن صفرهای موجود) می‌توان دریافت که مقصود طراح سؤال، تولید سالانه‌ی ۲۴۰ دستگاه (به جای ۲۴۰۰ دستگاه) بوده است. در این صورت:

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۱,۳۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۴۰ \times ۵,۶۰۰,۰۰۰ = \text{تولید سالانه‌ی بنگاه}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه‌های سالانه}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۱,۳۴۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۳۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۰ = \text{ضرر یا زبان} \Rightarrow \text{هزینه درآمد} >$$

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۳

(الف) قرض‌الحسنه

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۲

ابتدا سراغ ساده‌ترین قسمت پرسش می‌روم: قسمت ج

به دلیل وجود عبارت «نسبت به مازاد» ← نرخ تصاعدی طبقه‌ای ← حذف گزینه‌های ۳ و ۴

حال توجه کنید که جمع قسمت الف و ب باید برابر ۷۵ میلیون ریال باشد (گزینه‌های ۱ و ۲ را باید بررسی کنیم)

$$۱) ۱۲,۹۰۵,۰۰۰ + ۶۲,۵۰۰,۰۰۰ = ۷۵,۴۰۵,۰۰۰ \quad ۲) ۱۲,۹۵۰,۰۰۰ + ۶۲,۰۵۰,۰۰۰ = ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ \quad \checkmark$$

باز هم نیازی به محاسبات عجیب و غریب نبود!!!

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۴

کشورهای توسعه‌یافته طی سالیان متتمادی با انجام دادن آزمایش‌های مختلف، کسب تجربیات متعدد و صرف هزینه‌های فراوان موفق شده‌اند به اختصار احات جدید و فناوری‌های نوین دست یابند.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۳

$$\text{ریال } ۰\ldots = \frac{\text{ارزش دستگاه}}{\text{عمر مفید دستگاه}} = \frac{۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۵} = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه}$$

$$\text{ریال } ۰\ldots = ۲۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد خالص سالانه‌ی بنگاه}$$

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۴

براساس اصل ممنوعیت برقراری محدودیت‌های مقداری:

- گذاشتن محدودیت مقداری یا تعیین مصوبه برای صادرات و واردات ممنوع است:

- این اصل استثنائاتی نیز دارد؛ از جمله کسری تراز پرداخت و تجارت با کشورهای در حال توسعه (کشورهای با صادرات کمتر از واردات)

۱۳۴- پاسخ: گزینه‌ی ۱

سه روش برای محاسبه‌ی توزیع درآمد در کتاب ذکر شده:

$$\left. \begin{array}{l} \text{سهم دهک دهم} \\ \frac{24}{6} = 4 \\ \text{سهم دهک اول} \\ \text{درصد بالا} \\ \frac{20}{20} = \frac{16+24}{6+7} = ۳/۰۸ \\ \text{درصد پایین} \\ \text{درصد بالا} \\ \frac{10}{40} = \frac{24}{6+7+8+9} = ۰/۸ \\ \text{درصد پایین} \end{array} \right] \Rightarrow \begin{array}{l} \text{توزیع به نظر نامناسبتر} \\ \text{توزیع به نظر مناسبتر} \end{array}$$

۱۳۵- پاسخ: گزینه‌ی ۳

(الف) «خانواده‌ها» مالک عوامل تولیدند.

(ب) روش تولید یا روش ارزش‌افزوده

(ج) وجود پرداختی به عوامل تولید «مزد، سود و اجاره» نام دارد و در مسیر شماره‌ی «۲» واقع شده است.

(د) بنگاه‌های اقتصادی $\leftarrow$ حقوقی (خانوارها $\leftarrow$ حقیقی)

(ه) عوامل تولید «کار، سرمایه و زمین» نام دارند و در مسیر شماره‌ی «۱» واقع شده‌اند.

(د) مسیر شماره‌ی «۴» وجود پرداختی برای کالاها و خدمات را نشان می‌دهد.

ادبیات افتراضی

۱۳۶- پاسخ: گزینه‌ی ۳

شیوه‌ی شاعری دقیقی شبیه شیوه‌ی رودکی است، او پس از مسعودی مروزی شروع به سروden داستان‌های ملی کرد و در این کار پیشوای فردوسی است.

۱۳۷- پاسخ: گزینه‌ی ۴

تألیف دو بخش این کتاب حدود سه قرن طول کشیده است. بخش اول تاریخ سرزمین سیستان را از ابتدای ۴۴۵ هـ. ق دربر می‌گیرد و تألیف آن در حدود همین سال‌ها یعنی اوایل کار دولت سلجوقی است و بخش دوم حوادث سال ۴۴۵ تا ۷۲۵ را شامل می‌شود.

۱۳۸- پاسخ: گزینه‌ی ۲

دانستایوسکی، تولستوی، بالزاک، تورگنیف و گوگول: رئالیسم ابتدایی

ماکسیم گورکی، ارنست همنگوی و ولیام فاکنر: رئالیسم انتقادی

مارکز و فوئننس: رئالیسم جادوی

شولوخف، گلادکوف و پیلنیاک: رئالیسم سوسیالیستی

۱۳۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

مادام بواری و سوسوی سن آنتوان نوشتۀی گوستاو فلوبر

خانه‌ی عروسک و اشباح نوشتۀی هنریک ایبسن

شخصیت‌ها و ضربات متقابل نوشتۀی عزرا پاؤند

ساایه، نامه‌ی دزدیده شده و سوسک طلایی نوشتۀی ادگار آلن بو

۱۴۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

چرند و پرند دهخدا در روزنامه‌ی صور اسرافیل چاپ می‌شد.

۱۴۱- پاسخ: گزینه‌ی ۱

وحشی بافقی شاعری است که در غزل‌سرایی شهرت دارد و علت شهرت او انعکاس عشق واقعی در غزلیاتش است.

۱۴۲- پاسخ: گزینه‌ی ۴

موارد غلط:

۱- براهین‌العجم: میرزا محمد تقی لسان‌الملک

۲- عبرت‌نامه: صباحی کاشانی

۳- طاقدیس: ملا‌احمد نراقی

۱۴۳- پاسخ: گزینه‌ی ۱

حکومت نظامی، افسانه‌ی سیزیفوس و بیگانه از آثار آلبر کامو می‌باشد اما سیدارتا نوشتۀی هرمان هسه است.

طاعون، سوءتفاهم و گالیگولا دیگر آثار کامو است که در سایر گزینه‌ها آمده است.

۱۴۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

گزینه‌ی (۱) المنفلوطی و خلیل سواحری نویسنده هستند.

گزینه‌ی (۲) جمال بتوره و یوسف ادریس شاعر نیستند.

گزینه‌ی (۴) یوسف ادریس نویسنده است.

۱۴۵- پاسخ: گزینه‌ی ۲

متأسفانه پاسخ این پرسش در کلید اولیه‌ی سازمان سنجش گزینه‌ی (۲) گرفته شده است و حتماً عبارت «چشم کرم» اضافه‌ی استعاری گرفته شده است در حالی که چشم کرم به معنی نگاهی از روی کرامت است و اضافه‌ی اقترانی است اما اگر به گزینه‌ی (۳) توجه شود می‌توان به فلک تشخیص داد و آن را استعاره‌ی مکنیه دانست پس پاسخ ترجیحی گزینه‌ی (۳) است.

۱۴۶- پاسخ: گزینه‌ی ۲

گزینه‌ی (۱) اسلوب معادله ندارد

گزینه‌ی (۳) اغراق ندارد

گزینه‌ی (۴) حسن تعلیل ندارد

اما در گزینه‌ی (۲) شکر خنده حس آمیزی است و با اغماضی می‌توان مفهوم (نه یقین می‌دانم که دهان تو یقین را به گمان در فکند) را متناقض نما دانست.

۱۴۷- پاسخ: گزینه‌ی ۳

کنایه: می‌کاهم و تب هجر کشد

تشبیه: چو ماه می‌کاهم و کوهی کاه می‌شود

تضاد: کوه و کاه

استعاره و تشخیص: ماهی تب هجر او را بکشد

ایهام: تاب ۱- توان ۲- گرما و روشنه

حسن تعلیل: علت کاسته شدن ماه نیز عدم تحمل است مانند من که از دوری بار می‌کاهم.

ایهام تناسب: «مهر» اگر با ماه متناسب شود، خورشید هم معنی می‌دهد.

مراعات النظیر: تب - تاب

۱۴۸- پاسخ: گزینه‌ی ۲

ب: حسن تعلیل: مشک با آنکه در صد پرده پنهان است باز بوی او بیرون می‌آید و شاعر علت سیاه بودن مشک را سخن چینی و غمازی او می‌داند.

ه: ایهام تناسب: «قصور» در اینجا به معنی کوتاهی و خطاست اما اگر با حور متناسب شود جمع قصر می‌شود و تداعی کننده‌ی قصرهای بهشتی است. «عین» نیز اگر با حور متناسب شود، معنای زن فراخ چشم (در ترکیب حورالعين) را به ذهن متبار می‌کند.

ج: تناقض: اینکه غم مایه‌ی سرور باشد تناقض است

الف: استعاره‌ی مصراحه: بتان استعاره از دوستان و یاران زیبارو

د: جناس: کوی و بوی

۱۴۹- پاسخ: گزینه‌ی ۳

ج: ایهام: آب ۱- آبرو و اعتبار ۲- آب

د: لف و نشر (مشوّش): زلف و روی (لف) روز و شب (نشر)

ه: اغراق: اگر آه بکشم از بس سوزن‌ناک است چمن‌زار به صحراء تبدیل می‌شود و اگر گریه کنم صحراء به چمن‌زار تبدیل می‌شود.

الف: تشبیه: تشبیه مرکب است. حواس خود را از پریشانی جمع کردن مانند این است که برای صید کردن معانی دامی پیدا کرده‌ای.

ب: استعاره مکنیه: اینکه دل در بزند تشخیص است و هر تشخیصی استعاره‌ی مکنیه است و ترکیب «در وصل» اضافه‌ی استعاری است.

۱۵۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

گزینه‌ی ۱: شکل و نقل کلمات قافیه و حروف قافیه ← - کل و - قل قافیه نادرست

گزینه‌ی ۲: (مشکلات و ممکنات) «ات» حروف الحاقی و مشکل و ممکن قافیه نمی‌شود

گزینه‌ی ۳: (عدل و فضل) کلمات قافیه و حروف قافیه ← - دل و - ضل قافیه نادرست

گزینه‌ی ۴: کلمات قافیه (راست در مقابل چپ و راست به معنی را است) طبق تبصره هفت

حروف قافیه می‌تواند در بیش از یک کلمه قرار بگیرد. حروف اصلی این قافیه (است) است

م ص ص ۱۵۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

گزینه‌ی ۱: (کنند و زنند) قافیه‌ی اصلی و (بو و رو) قافیه‌ی دوم

گزینه‌ی ۲: (کشته و رشته) قافیه‌ی اصلی و (بسته و کرده) قافیه نمی‌شوند پس این گزینه ذوقافیتین نیست.

گزینه‌ی ۳: (بنافت و بنافت) به دلیل معنی متفاوت (سرپیچی و آزرده شدن) قافیه می‌شوند و (آذر و مادر) قافیه دوم است.

گزینه‌ی ۴: (جهان و جاودان) قافیه‌ی اول و (فانی و بمانی) قافیه‌ی دوم

- ۱۵۲- پاسخ: گزینه ۳

کسانی چون ریچاردز، عزرا پوند و الیوت در قرن بیستم در اروپا و آمریکا نوعی نقد نو به وجود می‌آورند که تا حدی می‌توان آن را با نقد زیبایی‌شناسی هم‌ریشه دانست.

- ۱۵۳- پاسخ: گزینه ۴

قدیمی‌ترین نقد → اخلاقی (ص ۱۸۰) مهم‌ترین نقد → فنی (ص ۱۷۴)

- ۱۵۴- پاسخ: گزینه ۱

ل	د	وی	ق	ذال	ء	ت	با	هست	ب	فر	ز	نو	هـ	س	کی
-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
ری	غ	لا	ب	سد	د	س	کی	گر	ی	نی	قا	خا	ج	در	چا
-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	+	U	-	U	U	-

قلب

شاعر در رکن دوم بهجای مفاعلن از مفتعلن استفاده کرده است.

وزن تمام گزینه‌ها، مفتعلن مفاعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

- ۱۵۵- پاسخ: گزینه ۲

دو	دود	ل	ل	ح	ح	ن	ن	آ	قی	ی	تا	گزینه (۱)	
بود	بود	بل	ـ	تق	مس	ی	ضی	ما	تش	ر	صو		
ابدال													
ل	ذال	س	ک	هر	با	تن	گف	خن	س	ت	فس	گزینه (۲)	
تم	رس	ف	ب	دت	رو	ک د	ـ	من	ب	م	نا	دش	
ابدال													
سیخت	ر گ	گا	ز	رو	ت	د	د	ر	ع	ب	ن	ط	گزینه (۳)
تم	س س	نگ	ث	از	د	می	ام	ی	رش	ز	نو	هـ	
ابدال													
فعلن		مفاعلن			فعلاتن				مفاعلن				مجتث مثمن مخبون محدود

- ۱۵۶- پاسخ: گزینه ۲

تش	آ	ت	ذ	حد	ب	ک	خا	ی	ردی	با	د	بر	بـ
-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-	ـ	ـ	ـ
خاک	ی	ی	س	ر	عط	بـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

۱۵۷- پاسخ: گزینه‌ی ۱

شاهی	ک	ب	دو	ز	دز	م	عز	را	دی
-	-	-	-	-	-	ل	-	-	-
ذرین	ن	هـ	دو	ب	تی	در	پی	کان	-

گزینه‌ی ۲: مستفعل مستفعل مستفعل مستف (مفهول مفاعیل مفاعیل فعل)

گزینه‌ی ۳: مفعول فاعلات مفاعین (مستفعلن مفاعول مفعول)

گزینه‌ی ۴: مستفعل مستفعل مستفعل فع (مفهول مفاعیل مفاعیل فعل)

۱۵۸- پاسخ: گزینه‌ی ۴

ام	شب	ع	ج	بس	تی	جاری	خا	ب	رد	یا	بد
-	-	-	ل	ل	-	-	-	-	-	ل	-
مفاعیل	/	مفعول	/	مفاعیل	/	مفاعیل	مفعول	/	مفعول	/	مفعول

گزینه‌ی (۱) مفاعلن فعالن مفاعلن فعلن

گزینه‌ی (۲) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعول مفعول)

گزینه‌ی (۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۱۵۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

مفهوم مشترک: اختیار با معشوق است و هر چه او کند بی اختیار عاشق است. (وحدت عاشق و معشوق نیز مشترک است)

۱۶۰- پاسخ: گزینه‌ی ۳

بیت عنوان پرسش می‌گوید من اگر رنجیده شوم می‌روم و دیگر نمی‌آیم حال آن که بیت گزینه‌ی (۳) می‌گوید دل من (مجاز از من) هرگز از

درگاه تو به جای دیگری نمی‌روم

۱۶۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

مفهوم مشترک: عاشق واقعی بهشت و تمام تعلقات آن را به خاطر معشوق رها می‌کند. در واقع نفی بهشت به خاطر معشوق و برتری دادن معشوق بر نعمت‌های بهشت.

۱۶۲- پاسخ: گزینه‌ی ۴

مفهوم مشترک ایيات: انسان و تعلقات حجاب راه رسیدن به معشوق است پس برای رسیدن باید از خود و تعلقات گذشت.

بیت ۴ می‌گوید زیبایی معشوق مانع ادراک سایر پدیده‌هایست و شاعر نور جمال معشوق را بر خورشید نیز برتری می‌دهد.

۱۶۳- پاسخ: گزینه‌ی ۳

معنی حدیث نبوی: هر که عاشق شود و عشق را پنهان کند و بر این عشق بمیرد شهید باشد. دعوت به پنهان کردن عشق. اما بیت گزینه‌ی

۳ می‌گوید عشق را پنهان مکن پس با عنوان پرسش تقابل معنایی دارد.

۱۶۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

ب: مناعت (بلندی طبع و آزاده بودن) ← اگر کربم نان هم نداشته باشد باز هم طبع و نهادش توانگ است.

الف: قناعت ← به آب جوی که سیرابت می‌کند قانع باش.

د: خست (خسیس بودن) ← زر در دست خسیس انگار همچنان در معدن (سنگ) است و به سختی خارج می‌شود.

ج: آزمندی (حرص) ← فریدون با سرزمین ایران هم سیر نمی‌شود.

۱۶۵- پاسخ: گزینه‌ی ۱

مفهوم مشترک ایيات: تقابل عقل و عشق و اینکه با عقل و استدلال محض نمی‌توان به مقصد و مقصود رسید.

در گزینه‌ی ۱ شاعر می‌گوید دست‌گیر و راهنمای انسان‌ها خرد است.

عربی افتراضی

۱۶۶- پاسخ: گزینه‌ی ۳

مبتدای جمله «المؤمن» است و فعل « يجعل » به او برمی‌گردد، لذا گزینه‌های ۱ و ۲ که فعل را به « قلب مؤمن » استناد داده‌اند، نادرست هستند.

ضمناً جمله‌ی « يجعل » خبر برای « المؤمن » است اما در گزینه‌ی ۴ به صورت صفت (مؤمنی که) ترجمه شده که نادرست است.

توجه شود جمله‌ی « لا يحر كه... » با « واو » آمده و نمی‌تواند صفت باشد اما در گزینه‌ی ۱ و ۲ به صورت صفت ترجمه شده است.

۱۶۷ - پاسخ: گزینه‌ی ۲

«اشتغالاً ينسون مرور العمر» مفعول مطلق نوعی است و جمله‌ی «ينسون ...» صفت آن است و به صورت «که گذشت غم را فراموش می‌کند» ترجمه می‌شود.

به مضارع بودن «ينسون» هم توجه کنید، نادرستی گزینه‌های ۱ و ۳.

اما در گزینه‌ی ۴ ترکیب اضافی «بازی دنیا» در متن عربی وجود ندارد، همچنین «عمرشان» نیز نادرست است.

۱۶۸ - پاسخ: گزینه‌ی ۴

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تجارب «سخت نبودن دوری» را به من آموخت نه «دوری کردن» را.

گزینه‌ی ۲: «از تجربه‌ها یاد گرفتم»، «برایم سخت نباشد» و «قلیمان» غلط‌های این گزینه‌اند.

گزینه‌ی ۳: «دل‌های ما» و «تقرب» بر وزن «تفتعل» و مضارع است و باید به صورت «نزدیک شوند» ترجمه شود.

۱۶۹ - پاسخ: گزینه‌ی ۲

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «هر توبیخی» ← «توبیخ»

گزینه‌ی ۲: «می‌پنداشت» ← «می‌پندارد»

گزینه‌ی ۴: «نمی‌گویند عمل می‌کنند» ← «می‌گویند عمل نمی‌کنند»

۱۷۰ - پاسخ: گزینه‌ی ۴

«مواظب باش» ← «إنتبه» / «زبانك» ← «لسانك» / «تباه خواهد ساخت» ← «سيضيّع»

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «إن» آورده در حالیکه متن فارسی شرطیه نیست.

گزینه‌ی ۲: «اللسان» و «ضيّعك» نادرست است.

گزینه‌ی ۳: «عليك» به معنای «باید» است. «مواظب باش» و «يضيّع» نادرست است.

۱۷۱ - پاسخ: گزینه‌ی ۱

«ينهم: شکست می‌خورد»

۱۷۲ - پاسخ: گزینه‌ی ۲

توجه کنید «عَيْنُ الْخَطَا» است، در گزینه‌ی ۲ «عبوس» ← «عبوس» و «البشاشرة» ← «البشاشرة»

ترکیب عبارات:

إن	يُصْبِحُ	الكَرِيمُ	عَبُوسٌ	الْوَجْهِ	فَمَا أَحْلَى	البِشَاشَةَ	فِي وَجْهِ الْبَخِيلِ وَ	مَا أَبْعَدَ	الخِيرَاتِ	عِنْدَ!
حرف	فعل شرط	اسم فعل ناقصه	خبر فعل	مضاف اليه	جواب شرط و	مفعول به	جار و مضاف اليه	فعل تعجب	مفعول به و	جار و
جار و										
مجرور										

۱۷۳ - پاسخ: گزینه‌ی ۳

«تَنْصُبَ» ← «تنصب» فعل مضارع مرفوع و فاعل «هي» مستتر و مرجع ضمير «حروف مشبه»

«المُبْتَدأ» ← «المبتدأ» مفعول به فعل «تنصب»

ترکیب کامل عبارت:

إن	الحروفَ	المتشبّهةَ	بال فعل	تدخلُ	على	الجملة	الإسميةَ	فتتصبُ	فتنصبُ	المبتدأ	مشبه
حرف	اسم «أن»	صفت و منصوب	جار و	فعل مضارع مرفوع	مجرور به	مجرور به	صفت و مجرور	فعل مضارع و مرفوع	مفعول به	فتح «هي» مستتر	بالتعية

فُسْسَمِيهَ	اسْمَهَا و	الْغَبَرَ	وَ نَسْمِيهَ	خَبَرَهَا!	فَعْلُ مَضَارِعٍ وَ مَرْفُوعٍ	مَفْعُولُهُ ثَانٍ	فَعْلُ مَضَارِعٍ	مَفْعُولُهُ ثَانٍ	فَعْلُ مَضَارِعٍ وَ مَرْفُوعٍ	وَ ضَمِيرُ «ه» مَفْعُولٌ	بِهِ أَوْلَى

۱۷۴- پاسخ: گزینه‌ی ۱

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: « مصدره أمان» ← « مصدره إيمان» / « منصوب بالفتحة الظاهرة» ← « منصوب بالياء نيا بتاً»

گزینه‌ی ۳: « مرفوع بالواو» ← « مرفوع بثبوت التّون»

گزینه‌ی ۴: « مبنيّ» ← « معرب» فعل مضارع صيغه‌ی ۱۴ است و معرب

۱۷۵- پاسخ: گزینه‌ی ۳

گزینه‌ی ۱: « مشتقّ صفة مشبّهة» ← « جامد» / « مفعول فيه للزمان» ← « للمكان»

گزینه‌ی ۲: « مفعول فيه للمكان» ← « مفعول فيه للزمان»

گزینه‌ی ۴: « منصوب بفتحة ظاهرة» ← خبر « بدأ»، جمله‌ی فعلیه و محلّاً منصوب است.

توجه: برای تشخیص مفعول‌فیه مکان یا زمان بودن «نصف» و «وسط» به مضاف‌الیه آن‌ها نگاه می‌کنیم.

۱۷۶- پاسخ: گزینه‌ی ۴

در این گزینه فعل «تعبت» واجب التأنيث است چرا که فاعل آن «هی» مستتر است و مرجع ضمير «ید» است که مؤنث است. در همین گزینه فعل ناقصه‌ی «كانت» واجب التأنيث نیست بلکه جایز التأنيث است چرا که فاعل آن اسم ظاهر مؤنث مجازی است.

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: فاعل «دخلت» هرچند اسم ظاهر و مؤنث حقیقی است اما به علت فاصله افتادن بین فعل و فاعل، جایز التأنيث است.

گزینه‌ی ۲: بین فعل «قالت» و فاعل آن «المعلمة» فاصله افتاده است و جایز التأنيث است. فعل «تأخرت» مخاطب است.

گزینه‌ی ۳: فاعل «مستقبل» اسم ظاهر و مؤنث مجازی است (مکّة) لذا جایز التأنيث است.

۱۷۷- پاسخ: گزینه‌ی ۴

اسماء مصّغر موجود در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: نجیمه (نجمة)، غریفة (غرفة)، حسین (حسن)

۱۷۸- پاسخ: گزینه‌ی ۲

«الغذائية» منسوب از کلمه‌ی «الغذاء» است. در این گزینه «النفّي» اسم منصوب نیست، صفت مشبّه به بر وزن «فعيل» است.

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «الراضي» اسم فاعل بر وزن «فاعل» است از ریشه‌ی «رضي»

گزینه‌ی ۳: «مرضي» مضاف به ياء متکلم است. (مرض + ياء)

گزینه‌ی ۴: «الهي» مضاف به ياء متکلم است. (اله + ي)

۱۷۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

ضمیر عائد در این گزینه باید مفرد مؤنث باشد. (الّتی تعلّمها لنا)

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: «الّتی تفتخّها» ضمير عائد به درستی استفاده شده است.

گزینه‌ی ۳: «الّتی تغلقّها» ضمير عائد به درستی استفاده شده است.

گزینه‌ی ۴: «الّذی يربدّه» ضمير عائد به درستی استفاده شده است.

۱۸۰- پاسخ: گزینه‌ی ۲

در اسم تفضیل اگر بخواهد بر وزن «أفعال» باشد شرط است که از ثلاثة مجرد که به رنگ و عیب دلالت ندارد ساخته شود.

در گزینه‌ی ۴ این شرط رعایت شده و بر وزن «أفعال» آمده است (أجمل) و در گزینه‌های ۱ و ۳ چون ثلاثة مزید است به صورت

«أقلّ اجتهاداً» و «أكثّر استعداداً» آمده که درست است. اما در گزینه‌ی ۲ « أحمر» دلالت بر رنگ قرمز می‌کند لذا نمی‌تواند بر وزن

«أفعال» اسم تفضیل داشته باشد و درست آن به این صورت است: «أكثّر إحراراً»

۱۸۱- پاسخ: گزینه‌ی ۳

«أخذت» در این گزینه به معنای «گرفت» است. «أخذت» فاعل آن و «هدية» مفعول به آن است.

۱۸۲- پاسخ: گزینه‌ی ۲

اصل تمییز در گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: أليس عقلُ الإنسانَ أَفْضَلَ مِنَ الْمُوْجُودَاتِ الْأُخْرَى!

اسم لیس و مرفاع

گزینه‌ی ۲: يُكثِرُ تَشاؤْمَهُمْ!

مفعول به منصوب

گزینه‌ی ۳: صِبَرُ الْأَمَّ أَكْثَرُ مِنَ الْأَبْ فِي تَرِيَّةِ أَوْلَادِهِمَا!

مبتدأ و مرفاع

گزینه‌ی ۴: فَائِدَةُ مَدْرَسَةِ الْفَقْرِ أَعْظَمُ وَ لَذْتَهُ أَقْلَى!

مبتدأ و مرفاع

۱۸۳- پاسخ: گزینه‌ی ۲

تمامی گزینه‌ها مستثنی مفرغ است و اعراب مستثنی بر اساس نقش آن در جمله تعیین می‌شود. در گزینه‌ی ۲ مستثنی «المؤمنون» فاعل و مرفاع است.

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «السَّيِّئَاتُ درست است. (اسم لیس و مرفاع)

گزینه‌ی ۳: «تَلَمِيذَانِ» درست است. (فاعل و مرفاع)

گزینه‌ی ۴: «ذُو الْأَخْلَاقِ الْكَرِيمَةِ» درست است. (فاعل و مرفاع)

۱۸۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

سجع در گزینه‌های ۲ و ۴ «الفضائل»، «الرّذائل» و «الرّحمن»، «الشّيطان» است و فاصله در گزینه‌ی ۱ «عصر» و «خسر» است.

۱۸۵- پاسخ: گزینه‌ی ۴

در این گزینه، ۲ طباق یا تضاد وجود دارد: «العقل ≠ الهوى» و «العاقل ≠ الجاهل»

سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «تَطْعُ ≠ يَعْصِي»

گزینه‌ی ۲: «رَبْح ≠ الخسْرَانِ»

گزینه‌ی ۳: «مَعَارِضًا ≠ صَدِيقٍ»

تاریخ

۱۸۶- پاسخ: گزینه‌ی ۱

شهرت تمدن مصر، بیش از هر چیز دیگر به خاطر میراث‌های فرهنگی است که از آن به یادگار مانده است. این آثار شامل اهرام، معابد، کاخ‌ها، مجسمه‌های سنگی و چوبی، نقش بر جسته‌ها و نقاشی‌هایی است که این مجموعه غنی‌ترین و باشکوه‌ترین میراث تاریخی است که در جهان وجود دارد. این آثار هم نشانه‌ی کبر و نخوت فرمان‌روایان و ظلم و ستمی است که بر توده‌های مردم روا می‌شده است و هم نشان از هوش و دانش سازندگان آن است. مانند: اهرام سه‌گانه‌ی مصر.

۱۸۷- پاسخ: گزینه‌ی ۱

گزینه‌ی ۲ درست نیست، زیرا از حوادث زمان قباد می‌باشد.

گزینه‌ی ۳ درست نیست، زیرا بهرام گور پس از مدت‌ها توانست اقوام بیابان‌گرد هپتال را در شمال شرق ایران سرکوب کند.

گزینه‌ی ۴ درست نیست، زیرا از حوادث روزگار شاپور دوم می‌باشد.

گزینه‌ی ۱ درست است، زیرا شاپور اول در جنگ‌هایی که با رومیان داشت به پیروزی رسید.

مشهورترین جنگ او با والرین امپراطور روم بود که رومیان شکست خوردند و امپراطورشان اسیر ایرانیان شد.

۱۸۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

در غزوه حنین که بعد از فتح مکه اتفاق افتاد، پیامبر ﷺ به نومسلمانان اجازه داده تا آن حضرت را در جنگ همراهی کنند و برای تألیف قلوبشان سهم بیشتری از غنایم جنگ را به آنان اختصاص داد.

۱۸۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

گزینه‌ی ۳ درست نیست، زیرا اتابکان و اقطاع از عوامل ضعف و سقوط سلجوقیان می‌باشد.

گزینه‌های ۲ و ۴ درست نیست، زیرا ملکشاه برای حفظ آسیای صغیر گروه‌هایی از ترکان مهاجر را در آنجا ساکن کرد.

گزینه‌ی ۱ درست است. کتاب می‌نویسد بعد از جنگ ملازگرد و اسیر شدن امپراطور بیزانس، تحولاتی به وجود آمد و زمینه را برای گسترش اسلام و زبان فارسی در آسیای صغیر فراهم کرد.

۱۹۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

شهرهای شمالی ایتالیا به صورت دولت-شهرهایی جدا از هم در آمده بودند و نه تنها تمايلی به وحدت نداشتند، بلکه مدام با هم در حال جنگ و جدال بودند و اشراف شهری، دولت-شهر مستقل خویش را بر یک کشور وسیع یکپارچه ترجیح می‌دادند.

۱۹۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

در دوره تنظیمات، دو گرایش متضاد در عثمانی به وجود آمد. یکی گرایش به «اتحاد اسلام» و دیگری گرایش به اتحاد ترکان بود که به «پان ترکیسم» معروف شد. تحت تأثیر این جریان، گروهی از نظامیان و روشنفکران ترک، نهضتی به نام «ترکان جوان» به وجود آوردند. این جریان موفق شد، پس از فروپاشی امپراطور عثمانی طی جنگ جهانی اول، رهبری کشور ترکیه را به دست گیرد.

۱۹۲- پاسخ: گزینه‌ی ۳

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ درست نیستند، زیرا این کشورها در پیمان بغداد نبودند. گزینه‌ی درست ۳ است. پیمان «بغداد» با شرکت عراق، ایران، پاکستان، ترکیه، انگلستان و آمریکا شکل گرفت. بعدها عراق از این پیمان خارج شد.

۱۹۳- پاسخ: گزینه‌ی ۴

ناصرالدین شاه پنهان از چشم روس‌ها و انگلیسی‌ها، قرارداد ساخت دو کشتی به نام پرسپولیس و شوش را با یک شرکت آلمانی منعقد کرد.

۱۹۴- پاسخ: گزینه‌ی ۱

محمد رضا شاه به دستور آمریکا برای جلوگیری از ایجاد حکومت اسلامی و ممانعت از پیروزی انقلاب اسلامی، شاپور بختیار را که قبلاً عضو جبهه‌ی ملی و از مخالفان بود مأمور تشکیل کابینه کرد.

گزینه‌ی ۲ درست نیست، زیرا مربوط به دلیل انتخاب از هاری می‌باشد.

گزینه‌ی ۳ درست نیست، زیرا آموزگار به خاطر این ترس حکومت نظامی در اصفهان اعلام کرد.

گزینه‌ی ۴ درست نیست، زیرا مربوط به نتایج راه‌پیمایی تاسوعاً و عاشورای سال ۱۳۵۷ می‌باشد.

۱۹۵- پاسخ: گزینه‌ی ۴

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ هم در ارتباط با موضوع هستند، اما گزینه‌ی ۴ درست است، زیرا کتاب می‌گوید: چهل روز بعد از قیام مردم تبریز در ۲۹ بهمن ۱۳۵۶ مردم ۲۱ شهر ایران به پا خواستند، پیام‌های این قیام‌ها، تجدید عهد با رهبری انقلاب و افزایش تنفر نسبت به نظام شاهنشاهی بود. به همین جهت جمشید آموزگار مجبور شد تا در مرداد ۱۳۵۷ در اصفهان حکومت نظامی برقرار کند.

۱۹۶- پاسخ: گزینه‌ی ۳

در تقویم رومی، هر سال ۱۰ ماه بود و هر ماه به نام یکی از پهلوانان و خدایان اساطیری رومی نام‌گذاری می‌شد. بعدها ۲ ماه دیگر به آن ۱۰ ماه اضافه شد.

۱۹۷- پاسخ: گزینه‌ی ۲

تعیین سن براساس حلقه‌های تنه‌ی درختان:

درباره‌ی یکی از تابلوهای رامبراند که متعلق به قرن هفدهم میلادی است، مدت‌ها اختلاف نظر وجود داشت تا این که با سال‌یابی بوم چوبی آن مشخص شد که این زمان تقریباً درست است.

۱۹۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

گزینه‌ی درست ۳ می‌باشد، اما گزینه‌ی ۲ هم به جواب نزدیک است.

گزینه‌ی ۲ می‌گوید عقاید اساطیری و خرافاتی. در صورتی که در کتاب فقط از عقاید اساطیری مردمان میان دورود صحبت می‌کند. اما آوردن واژه‌ی تجلی کمی داوطلبان را به شک می‌اندازد.

گزینه‌ی ۳ درست است، زیرا کتاب می‌گوید:

تاریخ فرهنگ و تمدن:

در زمینه‌ی عقاید و آداب و رسوم مذهبی، تفکرات غالب فلسفی و... مطالبی زنده و گویا در تابلوهای نقاشی یافت می‌شود.

۱۹۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

اسناد برای پژوهش‌های تاریخی، همچون مصالحی هستند که مورخ با استفاده از آن‌ها به بازسازی تاریخ می‌پردازد.

بنابراین پژوهش‌ها و تحلیل‌های مورخ بدون مراجعه به اسناد و نسخه‌های خطی کامل نخواهد بود.

۲۰۰- پاسخ: گزینه‌ی ۲

ناتوانی تمدن غرب در ساختن دنیایی آرمانی و متعادل که مدعی آن بود و فقدان وحدتی درونی که برای بقای آن ضرورت داشت، موجب گردید تا در اواخر قرن ۱۹، اندیشه‌ی بقای تمدن جدید غرب با تردیدهای اساسی روبرو شود.

جغرافیا

۲۰۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

زاگرس جنوب شرق دارای دره‌های باز و دشت‌های وسیع در میان رشته‌کوه‌ها است؛ برای مثال، مرودشت و دشت ابراهیم‌آباد در این قسمت زاگرس قرار دارند.

۲۰۲- پاسخ: گزینه‌ی ۱

صحراي آفريقا، دشت لوت و بیابان عربستان از جمله بیابان‌های جنوب حاره هستند که علت ايجاد آن‌ها نشت هوای خشک و گرمای زياد در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی و ممانعت آن از ايجاد بارش است.

۲۰۳- پاسخ: گزینه‌ی ۲

شبکه‌ی آبراهه‌ی پرتراکم امكان انتقال آب بيشتری را فراهم می‌کند در حالی که شبکه‌ی کم‌تراکم، بيشتر آب‌ها را در زمین نفوذ می‌دهد. در گزینه‌ی ۳ هر چه شبیب کمتر باشد، سرعت حرکت آب نیز کمتر است. در گزینه‌ی ۴، جنس خاک از نظر سرعت نفوذ آب در آن و مقدار آبی که می‌تواند نگهداری کند، مهم است.

۲۰۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

کشورهای واردکننده غلات و مواد غذایی که معمولاً کم‌درآمدند و به محصولات کشاورزی مناطق عمده‌ی تولیدکننده‌ی غلات نیاز دارند، با خطر جدی‌تری رو به رو هستند و به همین دلیل امنیت غذایی ندارند. پس با کنترل رشد جمعیت و برنامه‌ریزی برای افزایش محصولات کشاورزی این مشکل را حل می‌کنند.

۲۰۵- پاسخ: گزینه‌ی ۳

جغرافیا بیش از هر چیز بر پراکندگی فضایی تأکید می‌کند. پراکندگی فضایی یعنی این که پدیده‌ها در چه مکان‌هایی به وقوع می‌پیوندند و چرا؛ مثلاً بررسی علل پیدایش سیلاب و منطقه‌ی وقوع آن.

۲۰۶- پاسخ: گزینه‌ی ۴

اقلیم سرد (D) نواحی‌ای را شامل می‌شود که در آن‌ها دمای سردترین ماه سال کمتر از -۳ درجه‌ی سانتی‌گراد بوده و در بیشتر مواقع بارش به صورت برف بوده است. بارش در این اقلیم در تابستان بیشتر از زمستان است.

۲۰۷- پاسخ: گزینه‌ی ۱

کوه‌های آپالاش، اورال، عسیر و گات از کوه‌های پیر هستند که مربوط به دوران پالئوزوئیک می‌باشند و با ویژگی ظاهری کم‌ارتفاع و گنبدی‌شکل، کم‌شبیب، با دره‌های باز و کم‌عمق. سایر کوه‌ها، کوه‌های جوان می‌باشند که مربوط به دوره‌ی ترشیاری‌اند و ویژگی ظاهری آن‌ها عبارتند از: مرفخ، دندانه‌دار، پرشیب نوک‌تیز با دره‌های عمیق.

۲۰۸- پاسخ: گزینه‌ی ۴

جنگل‌های استوایی با نام جنگل‌های بارانی یا سلوا، شامل سرزمین‌های پست آمازون در آمریکای جنوبی، سرزمین پست کنگو در آفریقا و یک ناحیه‌ی ساحلی است که از نیجریه به طرف غرب آفریقا تا کشور گینه امتداد دارد از ویژگی‌های بسیار مهم جنگل‌های استوایی تعداد بسیار زیاد گونه‌های درختی در آن‌ها است.

۲۰۹- پاسخ: گزینه‌ی ۳

معدن طلا دارای ارزش اقتصادی و تجاری است که بیشتر در مناطق آلاسکا و جنوبگان وجود دارند.

۲۱۰- پاسخ: گزینه‌ی ۲

جزیره‌ی ابوموسی در ۷۰ کیلومتری سواحل ایران و در جنوب بندر لنگه واقع شده است که از نظر ذخایر خاک سرخ و کیفیت نفت اهمیت دارد.

۲۱۱- پاسخ: گزینه‌ی ۴

در تحلیل ساختاری، رابطه‌ی یک پدیده‌ی جغرافیایی با سایر پدیده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد، گزینه‌های ۱ و ۳ مربوط به تحلیل و شناخت تکوینی است و گزینه‌ی ۲ مربوط به شناخت کارکرده است.

۲۱۲- پاسخ: گزینه‌ی ۱

قبول فرضیه یا تأیید آن براساس یافته‌های پژوهش به ارائه‌ی پیشنهادهای جدید منجر می‌شود و گاه ممکن است، سوالات آغازین جدیدی را به وجود آورد.

۲۱۳- پاسخ: گزینه‌ی ۲

اگر به شکل دقت کنید، سه قله به چشم می‌خورد که شبیه آن‌ها از سمت چپ به راست بیشتر می‌شود. به طوری که قله‌ی سمت راست بسیار پرشیب است که علت آن فشرده‌گی منحنی‌های میزان به یکدیگر است. (دامنه‌های پرشیب دارای منحنی میزان فشرده و دامنه‌های کم‌شبیب دارای منحنی میزان فاصله‌دار است.)

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۳

از جمله نرم افزارهای آموزشی جغرافیا می‌توان به نرم افزارهای شناخت منظومه‌ی شمسی و سیارات اشاره کرد که با استفاده از تصاویر و مطالب جذاب، اطلاعات و آموزش‌های مناسبی را در اختیار علاقه‌مندان به جغرافیای ریاضی قرار می‌دهند؛ مانند نرم افزار کاوش در آسمان و **Pc globe**.

۲۱۵- پاسخ: گزینه ۴

سهم عوامل مختلف در روند بیابان‌زایی در ایران به ترتیب از بیشترین به کمترین عبارت‌اند از: تخریب مراتع، برداشت بی‌رویه‌ی آب از سفره‌های آب زیرزمینی، تخریب اراضی کشاورزی، تخریب جنگل و استخراج معادن.

علوم اجتماعی

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۴

کنش انسانی دو نوع پیامد دارد:

- (۱) پیامدهای ارادی: این نوع پیامدها به اراده‌ی افراد انسانی یعنی خود کنش‌گر یا افراد دیگر وابسته است.
- (۲) پیامدهای طبیعی یا غیرارادی: این نوع پیامدها به اراده‌ی فرد انسانی وابستگی ندارد.

کنش درونی مانند ادراک و تفکر و کنش بیرونی مانند راه رفت و نشستن. یاد گرفتن درس‌ها، پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت دانش‌آموز است. اما با خود کنش انتخابی و دادن نمره‌ی خوب توسط معلم، پیامد ارادی کنش اوست که اولی به اراده‌ی خود او و دومی به اراده‌ی معلم وابسته است.

پیامدهای طبیعی و غیرارادی کنش انسانی قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود، اما پیامدهایی که به اراده‌ی انسان وابسته است احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

یاد گرفتن درس ← غیرارادی و درونی است. «ج»
شکست ناشی از تصمیم احساسی ← غیرارادی و درونی است. «ج»
قابلی در امتحان ← ارادی و بیرونی است. «الف»
نشاط پس از ورزش ← طبیعی و درونی است. «د»

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۱

سؤال طرح شده از چهار قسمت تشکیل شده است.

کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، «کنش اجتماعی» خوانده می‌شود، که نوعی از کنش انسانی است. اجتماعی بودن کنش این است که آگاهی و اراده‌ی آدمی ناظر به دیگران و ویژگی‌ها و اعمال آن هاست.

هنجار اجتماعی، شیوه‌ی کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از ارزش‌هایی هستند که مورد توجه و پذیرش همگان بوده و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند. هنجارها و ارزش‌ها بعد از آن که از طریق کنش‌های اجتماعی انسان تحقق پیدا کنند، از سویی، با تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ایجاد می‌کنند.

ارزش‌های اجتماعی از کنش‌هایی حمایت می‌کنند که متناسب با آن‌ها باشند و کنش‌هایی را که متناسب با ارزش‌های ناشناخته و مغایر باشند، کنترل می‌کنند یعنی، کنترل اجتماعی و جامعه‌پذیری نیز، متناسب با باورها، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی است.

I) در ایستگاه مترو عده‌ای از مسافران بدون رعایت حق تقدم به سمت درها هجوم آورند، یک کنش اجتماعی است.

II) این که دو مسافر از قطار جا می‌مانند ← پیامد غیرارادی کنش اجتماعی است.

III) متأثر شدن جوان از صحنی مورد نظر ← یک ارزش اجتماعی است.

IV) تذکر جوان به مأمور ایستگاه در مورد رعایت نوبت توسط مسافران، کنترل اجتماعی است.

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۱

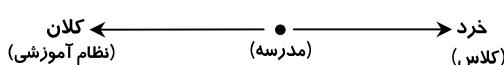
علم اجتماعی هنگامی که با استفاده از عقل و وحی توان داوری درباره‌ی ارزش‌های اجتماعی را پیدا می‌کند، با حفظ هویت علمی خود وظیفه‌ی تدبیر اجتماعی را نیز برعهده می‌گیرد.

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۱

سؤال از سه قسمت تشکیل شده است.

تقسیم‌بندی براساس اندازه و دامنه:

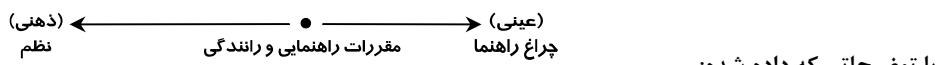
برخی از دانشمندان پدیده‌های اجتماعی را براساس اندازه و دامنه‌ی آن‌ها، تقسیم می‌کنند. در این تقسیم‌بندی می‌توان پیوستاری ترسیم کرد که در یک سوی این پیوستار پدیده‌های خرد، مانند کنش اجتماعی افراد و در سوی دیگر پدیده‌های کلان مانند نظام اجتماعی قرار دارند و در میانه‌ی پیوستار، پدیده‌هایی که دامنه‌ی متوسط دارند، قرار می‌گیرند.

تقسیم‌بندی براساس ذهنی و عینی بودن:

همه‌ی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند، اما همه‌ی پدیده‌های اجتماعی دارای بُعد محسوس و عینی نیستند؛ پدیده‌های اجتماعی را از جهت عینی و محسوس بودن یا ذهنی و نامحسوس بودن در یک پیوستار قرار می‌دهند.

در یک سوی پیوستار، پدیده‌هایی هستند که بُعد محسوس و قوی تری دارند؛ مانند: ساختمان‌های مسکونی و اداری یا کنش‌های بیرونی و در سوی دیگر، پدیده‌های کاملاً ذهنی قرار می‌گیرند؛ مانند: عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی

با توضیحاتی که داده شده:

I) امنیت اجتماعی ← ذهنی و کلان

II) منطقه‌ی شهری ← خرد و محسوس

III) تحقیقات دانش‌آموزی ← عینی و خرد

- پاسخ: گزینه‌ی ۳ - ۲۲۰

سؤال در مورد سه نوع شناخت مطرح شده است.

(۱) شناخت حسی:

شناخت امور جزئی است؛ مانند دیدن دوست خود در خیابان یا معلم در کلاس. ابزار شناخت حسی، حواس آدمی است؛ مانند چشم و گوش. منبع شناخت حسی، عالم طبیعت است، امور غیرطبیعی، محسوس نیستند.

روش شناخت حسی، مشاهده و احساس با حواس مختلف است.

(۲) شناخت عمومی (شناخت حاصل از زندگی):

انسان این نوع شناخت را در طول زندگی خود به دست می‌آورد. ما انسان‌ها با وارد شدن به جهانی که دیگران در آن به سر می‌برند، در مجموعه‌ای از شناخت‌ها با آن‌ها شریک می‌شویم. این شناخت‌های مشترک که همان شناخت عمومی است، اندوخته‌ی مشترکی از دانش‌ها و آگاهی‌های است که هنگام تعامل با دیگران، از آن استفاده می‌کنیم.

(۳) شناخت شهودی:

شناخت شهودی در هر سه معیار ابزار، منبع و روشن با شناخت حسی و عقلی تفاوت دارد.

ابزار شناخت شهودی، دل و قلب و آدمی است؛ انسان از درون خود بدون استفاده از ابزارهای حسی و عقلی بسیاری از امور محسوس و غیرمحسوس را می‌شناسد. منبع شناخت شهودی، وحی و الهامات الهی و غیرالهی است.

روش شناخت شهودی: ریاضت، سلوک، تصفیه، تزکیه و رفتار و عمل آدمی است.

- پاسخ: گزینه‌ی ۱ - ۲۲۱

سؤال از سه قسمت تشکیل شده است.

قسمت اول: علوم طبیعی اگر دچار مشکل شوند، قدرت تصرف انسان در طبیعت محدود می‌شود. اما اگر علوم انسانی گرفتار مشکل شوند انسان از تدبیر زندگی خود و از شناخت ارزش‌ها و آرمان‌هایی که باید دنبال نماید باز می‌ماند.

هنگامی که خود انسان به بحران گمراهی گرفتار شود، علوم ابزاری او نه تنها مشکلی را حل نمی‌کنند، بلکه بر مشکلات او می‌افزایند.

قسمت دوم: روش جامعه‌شناسی انتقادی

این نوع جامعه‌شناسی به شناخت حسی و تجربی بسته نمی‌کند بلکه سطوح دیگری از معرفت و عقایق را - که در فرهنگ و عرف اجتماعی بشر حضور دارد، برای شناخت علمی به رسمیت می‌شناسد؛ به همین دلیل، داوری‌های ارزشی را نیز - با آن که معیار تجربی ندارند، جزو علوم اجتماعی می‌داند. جامعه‌شناسی، این بخش از دانش یعنی داوری‌های ارزشی خود را با روش‌ها و استدلال‌های غیرحسی و غیرتجربی دنبال می‌کند.

قسمت سوم:

- (۱) جهان‌های اجتماعی در طول هم
 جهان‌های اجتماعی
 (۲) جهان‌های اجتماعی در عرض هم

کسانی که برای همه‌ی جوامع مسیر مشابه و واحدی ترسیم می‌کنند، نگاه تک خطی به تاریخ دارند.

هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد، براساس این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف در عرض یکدیگرند نه در طول هم.

فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مقاطع مختلفی را می‌پیمایند. مسیر این تحولات یکسان نیست. برخی از آن‌ها زمانی دراز تداوم پیدا می‌کنند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۲۲۲- پاسخ: گزینه‌ی ۲

سؤال شامل سه قسمت است.

قسمت اول: یک فرهنگ اگر پس از تحقق و شکل‌گیری با کاستی‌ها و بنبست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ طبیعی می‌شود. مرگ طبیعی یک فرهنگ هنگامی رخ می‌دهد که آن فرهنگ با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، با هویت جسمانی و معنوی افراد اصطکاک پیدا کند و از پاسخ به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی آن‌ها بازماند.

قسمت دوم:

فرهنگی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند و پرسش‌های وجودی آدمیان را درباره‌ی معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد و در مسیر غفلت از این پرسش‌ها روزگار بگذراند یا با شکاکیت و پوچانگاری مواجه شود، نشاط زندگی را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، نامیدی و خودکشی افراد رویارو می‌شود.

قسمت سوم: فرهنگی که نتواند نیازهای جسمانی و طبیعی آدمیان را سازمان دهد، با بحران‌های زیست‌محیطی و اقتصادی و معیشتی به بنبست می‌رسد.

۲۲۳- پاسخ: گزینه‌ی ۴

(الف) رابطه‌ی نظام سیاسی و نظام اقتصادی

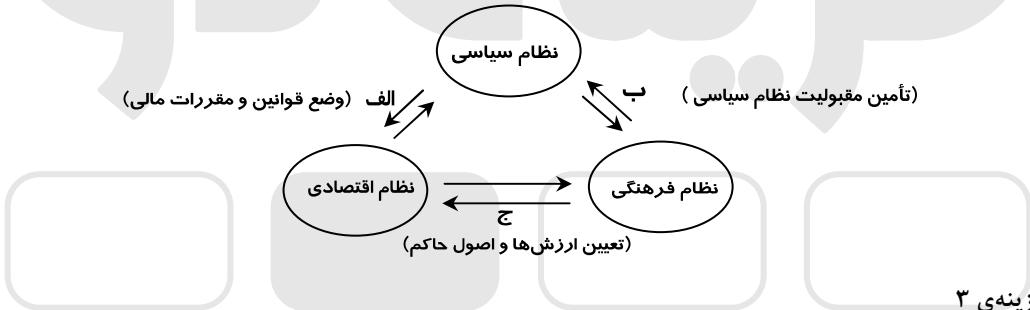
اگر رویکرد نظام سیاسی در جهت بازار آزاد و حاکمیت سرمایه باشد، بر شکاف طبقاتی جامعه می‌افزاید و فرصت‌های مناسب تحرک اجتماعی را از قشرهای مختلف سلب می‌کند.

نظام سیاسی می‌تواند با وضع قوانین و مقررات مالی از گرددش ثروت بین قشرهای محدودی از جامعه پیشگیری کند یا رفاه عمومی را در سقفی معین برای همگان تأمین نماید.

(ب) رابطه‌ی نظام سیاسی و نظام فرهنگی

نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی مقبولیت نظام سیاسی را تأمین می‌کند و اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار سیاست‌های خارجی از اصول و ارزش‌های فرهنگی عدول کند، نظام فرهنگی زمینه‌ی مقبولیت نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.

(ج) نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند.

۲۲۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

سؤال از سه بخش تشکیل شده است.

فرهنگ مطلوب جهانی باید دارای ویژگی‌های زیر باشد.

(۱) مسؤولیت و تعهد: از جمله ارزش‌هایی هستند که یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب مقاوم می‌سازند و زمینه‌ی گسترش فرهنگ را فراهم می‌کنند. رویکردهای تقدیرگرایانه و غیرمسئول با از بین بردن قدرت مقاومت یک فرهنگ، زمینه‌ی نفوذ و تسلط فرهنگ بیگانگان را فراهم می‌سازند.

(۲) معنویت: فرهنگ جهانی باید بتواند به پرسش‌های بنیادین درباره‌ی مرگ و زندگی انسان‌ها پاسخ دهد. فرهنگ‌هایی که توجه خود را به نیازهای مادی و دنیوی انسان محدود می‌کنند، از پاسخ به نیازهایی که سعادت معنوی و ابدی انسان‌ها را تأمین کند، غافل می‌مانند.

چنین فرهنگ‌هایی در صورتی که بسط و گسترش پیدا کنند، انسانیت را با بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازند.

(۳) حقیقت: فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌ها و عقاید خود دفاع کنند.

۲۲۵- پاسخ: گزینه‌ی ۴

سؤال از دو قسمت تشکیل شده است.

قسمت اول: استبداد استعماری بهدلیل این‌که در سایه‌ی قدرت و سلطه‌ی جهان غرب عمل می‌کند در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

قسمت دوم: امپریالیسم فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است فرو ریزد و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه‌ی مسلط را نیز پیدا می‌کند.

۲۲۶- پاسخ: گزینه‌ی ۲

سؤال از سه قسمت تقسیم شده است.

در فرآیند تکوین نظام نوین جهانی مراحل چهارگانه‌ای رخ داده است.

مرحله‌ی اول: «پیدایش قدرت‌های سکولار» زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت قدرت‌های منطقه‌ای فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد. در نهایت سبب شکل‌گیری انقلاب فرانسه شد.

مرحله‌ی چهارم: ادغام جوامع در نظام جهانی استعمار

استعمار مهم‌ترین عامل برای ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود. کشورهای استعماری از دو نوع تقسیم می‌شوند.
 (الف) برخی از آن‌ها توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند.

(ب) جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند و کشورهای غربی نمی‌توانستند به صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطه‌ی سیاسی خود درآورند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در جامعه‌ی جهانی جدید ادغام شدند.

در دوره‌ی استعمار، این‌گونه جوامع تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار گرفته و در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌برند؛ مانند چین، عثمانی و ایران.

جوامع استعماری به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و استعمار فرانسوی مواجه شدند.

مرحله‌ی اول: با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفت که به طور رسمی، گستاخ خود را از دین اسلام کردند.

این دولت‌ها برخلاف حکومت‌های گذشته، خود را با هویتی دینی و معنوی نمی‌شناختند؛ بلکه خود را در ابعاد جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی تعریف می‌کردند و در نهایت دولت-ملتها جدید از این طریق پدید آمدند.

مراحل تکوین نظام نوین جهانی به ترتیب عبارت است از:

(۱) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

(۲) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

(۳) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان فراماسونی

(۴) ادغام جوامع در نظام جهانی استعمار

۲۲۷- پاسخ: گزینه‌ی ۳

سؤال از سه قسمت تشکیل شده است.

قسمت اول: خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود، جامعه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، و در نتیجه عناصر فرهنگ دیگری را که در قبال آن به خودباختگی، دچار شده است، بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقلیدی فرا می‌گیرد.

قسمت دوم: تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی نه تنها هوبت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند؛ بلکه به گونه‌ای آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به سُخره می‌گیرد.

بسیاری از منتقادان نگران این هستند که تجمع و تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

قسمت سوم: پرسش از مبانی علوم تجربی غربی، در حقیقت پرسش از بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب و پرسش از لایه‌های عمیق این فرهنگ بود و با این پرسش بحران معرفتی- علمی در دو بعد ظاهر شد.

(I) افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن

(II) ناسازگاری بین ابعاد معرفتی علمی با نیازهای اقتصادی و سیاسی جهان غرب

۲۲۸- پاسخ: گزینه‌ی ۲

سؤال از سه قسمت تشکیل شده است.

قسمت اول: فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید. اصالات بخشیدن به انسان دنیوی و این‌جهانی در طول قرن بیست به پوچ‌گرایی «نیهیلیسم»، یأس و نامیدی و به مرگ آرمان‌ها و امیدها منجر شد.

قسمت دوم: طی قرن بیست نه تنها دین از فرهنگ عموم مردم خارج نشد؛ بلکه سال‌های پایانی قرن بیست شاهد بازگشت مجده نگاه معنوی و دینی، در سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بود. بعضی از این موج بازگشت که نشانه‌ی بحران معنویت در فرهنگ غرب است با عنوان «افول سکولاریسم» یاد کردند و برخی دیگر عنوان «پساسکولاریسم» را برای آن به کار برند.

قسمت سوم: افول روشنگری و شکل‌گیری جریان پست مدرن اکنون با دانستن این‌که علم تجربی بدون استفاده از معرفت‌های غیرتجربی شکل نمی‌گیرد، استقلال معرفت علمی- تجربی نسبت به معرفت‌های غیرتجربی مخدوش شد و در نتیجه هوبت روشنگرانه‌ی آن مورد تردید قرار گرفت.

انکار و تردید در روشنگری به منزله‌ی انکار و تردید در هویت معرفت شناختی جهان مدرن بود. دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کردند، دانشمندانی می‌دانند که از اصول جهان مدرن عبور کرده‌اند و به فراسوی آن راه برده‌اند و به همین دلیل آن‌ها را پسامدرن می‌خوانند.

۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲۲۹

رهاید حکومت متورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است. آنان به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌سازند و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کنند. در هم ریختن نظام پیشین به بیانی رسانیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام می‌شود، اما در عمل به جای رسیدن و نزدیک شدن به کشورهای غربی، خصوصیات کشورهای پیرامونی و استعمارزده را پیدا می‌کنند و این مسئله اعتراض برخی از نخبگان این کشورها را که به شاخص‌های دولت‌های غربی چشم دوخته‌اند، به وجود می‌آورد.

۴- پاسخ: گزینه‌ی ۲۳۰

سؤال از سه قسمت تشکیل شده:

قسمت اول: در جریان انقلاب مشروطه، رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و متورالفکران غرب‌زده به وجود آمد.

پس از دو دهه کشمکش این نزاع با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان به نفع جریان متورالفکران پایان پذیرفت و حاکمیت متورالفکران به استبداد استعماری رضاخان ختم شد.

قسمت دوم: بعد از مرگ جمال عبدالناصر در زمان انورسادات دولت مصر در قرارداد کمپ‌دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله به نوبه‌ی خود، موضع گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

قسمت سوم: پیدایش قدرت‌های سکولار: زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت قدرت‌های منطقه‌ای فئodal‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد. در نهایت با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفت که به طور رسمی گسترش خود را از دین اعلام کردند.

۳- پاسخ: گزینه‌ی ۲۳۱

سؤال ترکیبی شامل چهار قسمت است.

قسمت اول: نادرست است.

بیداری اسلامی، حاصل انتقال بیداری از سطح نخبگان به متن مردم و فرهنگ عمومی جامعه‌ی اسلامی است. انقلاب اسلامی ایران از طریق بیداری اسلامی الگوی جدیدی را در برابر امت اسلامی قرار داده است. (نظام جهانی)

قسمت دوم: درست است.

هنگامی که جامعه جهانی عرصه‌ی حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، نظام جهانی صحنه‌ی تعاملات، گفت‌وگوها یا برخوردهای فرهنگی و تمدنی خواهد بود و در این صورت چالش‌ها نیز از نوع چالش‌های بین‌فرهنگی و تمدنی خواهد بود. (نظام جهانی)

قسمت سوم: نادرست است.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود، کنترل اجتماعی می‌گویند. (جامعه‌شناسی ۲)

قسمت چهارم: نادرست است.

شناخت شهودی از انواع شناخت علمی است. فرهنگ‌های مختلف با این نوع شناخت برخوردهای یکسان ندارند و برخی از فرهنگ‌ها، آن را غیرعلمی می‌دانند. شناخت شهودی در هر سه معیار ابزار، منبع و روش با شناخت حسی و عقلی تفاوت دارد. (جامعه‌شناسی ۱)

۲- پاسخ: گزینه‌ی ۲۳۲

سؤال از سه قسمت تشکیل شده است و ترکیبی از جامعه‌شناسی ۲ و نظام جهانی است.

قسمت اول: فرهنگ‌هایی که براساس فطرت انسانی شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های درستی برخوردار نیستند نمی‌گذارند انسان‌ها، به تفسیر و شناختی صحیح از عالم و آدم نائل شوند.

فرهنگ‌های مشرکانه‌ی اساطیری و فرهنگ سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌گردانند. (جامعه‌شناسی ۲)

قسمت دوم: خودباختگی فرهنگی یک آسیب عمیق فرهنگی است که مانع تعامل و دادوستد فرهنگی می‌شود. یک فرهنگ هنگامی به دادوستد و تعامل فرهنگی می‌بردازد که افراد متعلق به آن به گونه‌ای فعال براساس نیازها و مسائل درون فرهنگی با فرهنگ دیگر رویارو شوند. (جامعه‌شناسی ۲)

قسمت سوم: در فرهنگ معنوی و دینی اگر افرادی که در بستر فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند، از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی و غیرمعنوی خود را با پوشش‌های معنوی پنهان می‌کنند؛ اما در جهان غرب سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است، به‌گونه‌ای که دینداران ناگزیر رفتارها و هنجارهای دینی خود را با تفاسیر دنیوی و این جهانی توجیه می‌کنند. (نظام جهانی)

۲۳۳- پاسخ: گزینه‌ی ۱

سؤال ترکیبی از جامعه‌شناسی ۲ و نظام جهانی شامل سه قسمت می‌باشد.

قسمت اول: جایی که قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون نیز با رضایت و میل همراه باشد، اقتدار و قدرت هم مقبولیت دارد و هم مشروعیت. هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی رضایت باشد، اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد. اماً وقی که قدرت براساس حکم و قانون الهی، بر فردی اعمال شود که به اکراه آن را می‌پذیرد، قدرت مشروع فاقد مقبولیت است؛ مانند مجرمی که جنایتی را انجام داده و دستگیر شده است و حکم بر او اجرا می‌شود. (جامعه‌شناسی ۲)

قسمت دوم: قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآید. (نظام جهانی)

قسمت سوم: روشنگری در معنای خاص، ناظر به مبنای معرفت شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است و در این معنا، روشی از معرفت و شناخت است که با دو مبنای سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است. (نظام جهانی)

۲۳۴- پاسخ: گزینه‌ی ۲

سؤال ترکیبی از سه قسمت تشکیل شده است و ترکیبی از جامعه‌شناسی ۱، جامعه‌شناسی ۲ و نظام جهانی می‌باشد.

قسمت اول: رویکرد عقلی به علوم اجتماعی بهدلیل این که عقل نظری و عملی را به شناخت عمومی تنزل نمی‌دهد، ارزش شناخت علمی را نسبت به فرهنگ‌ها و جوامع مختلف حفظ می‌کند. آسیب مهم رویکرد عقلی هنگامی رخ می‌دهد که این رویکرد شناخت را فقط به معرفت عقلی محدود کند و منکر ارزش علمی شناخت حسی و شهودی شود. (جامعه‌شناسی ۱)

قسمت دوم: لیبرال دموکراسی وقتی با مردمی مواجه می‌شود که ارزش‌های دیگر، نظری عدالت را مهمنمتر از ارزش آزادی می‌دانند یا حقیقت را به اراده‌ی الهی باز می‌گردانند و از مسؤولیت انسان در برابر این حقیقت سخن می‌گویند، دچار تناقضی می‌شود که از حل نظری آن عاجز است. دانشمندان علوم سیاسی از تناقضی که از نارضایتی مردم نسبت به نظام سیاسی لیبرال دموکراسی به وجود می‌آید، با عنوان پارادوکس (تناقض) دموکراسی یاد می‌کنند. (جامعه‌شناسی ۲)

قسمت سوم: بحران اقتصادی آسیبی است که به نظام اقتصادی وارد می‌شود. در یک بحران اقتصادی، قدرت خرید مردم و مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد و بیکاری رواج می‌یابد. انتقال بحران به قشر محروم و مستضعف جامعه می‌تواند موجب تحريك آنان شود و همچنین مقاومت محرومان نیز می‌تواند به دامنه‌ی بحران بیفزاید و یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود می‌تواند به فروپاشی نظام‌های سیاسی منجر شود. (نظام جهانی)

۲۳۵- پاسخ: گزینه‌ی ۳

سؤال ترکیبی از سه قسمت از نظام جهانی و جامعه‌شناسی ۱ می‌باشد.

قسمت اول: اشتراک نظر «هیتلر و هانتینگتون» مربوط به موقع جنگ در جوامع غربی است.

نظریه‌ی جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابل مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد. (نظام جهانی)

قسمت دوم: موضوع جامعه‌شناسی «کنت و دیلتای» جامعه‌شناسی قرن نوزدهم موضوع خود، یعنی جامعه و پدیده‌های اجتماعی، را مانند یکی از پدیده‌های انداموار طبیعی، در نظر می‌گرفت و تفاوت میان موضوع علوم طبیعی و علوم اجتماعی را نادیده می‌انگاشت. در پایان قرن نوزدهم و آغاز قرن بیستم، با آن که روش تجربی همچنان به عنوان روش اصلی شناخت علمی مورد پذیرش جامعه علمی بود، تغییراتی در جامعه‌شناسی به وجود آمد که سبب شکل‌گیری «جامعه‌شناسی تفہمی» شد.

دیلتای متفکر آلمانی با توجه به ویژگی‌های کنش‌های انسانی و معنادار بودن آن‌ها، به تفاوت موضوعات علوم انسانی و علوم طبیعی، پی‌برد. (جامعه‌شناسی ۱)

قسمت سوم: اشتراک نظر مارکس و مالتوس در نظریه‌ی اقتصادی است. مالتوس جزو اقتصاددان بدبین مکتب کلاسیک‌ها بود. مارکس از جمله دانشمندان مارکسیسم بود که نظریات اقتصادی ارائه داده است. نظام اجتماعی مورد نظر مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کند. (نظام جهانی)

فلسفه و منطق

۲۳۶- پاسخ: گزینه‌ی ۱

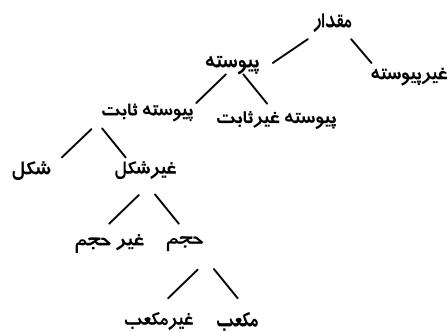
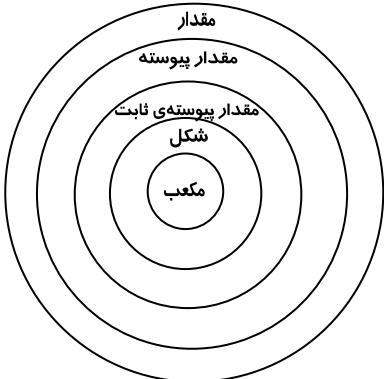
- قضیه‌ی «صندلی اتوبیل از اتاق آن کوچک‌تر است.» بیان گر قضیه‌ی بدیهی «هر جزئی از کل خود کوچک‌تر است» می‌باشد، لذا از منبع «بداهت» به دست می‌آید.

- قضیه‌ی «مواد شیرین دارای قند هستند» مستلزم آزمایش تجربی است. یعنی باید مواد شیرین بررسی شوند و دید که آیا در مواد تشکیل‌دهنده‌ی آن‌ها قند وجود دارد یا خیر، لذا صدق و کذب آن از «تجربه‌ی علمی» به دست می‌آید.

- قضیه‌ی «فکر در مغز جای دارد» از «وهمیات» است زیرا قابل آزمایش تجربی نیست و بدیهی هم نمی‌باشد.

۲۳۷- پاسخ: گزینه‌ی ۲

مکعب نوعی شکل است و جنس الاجناس اشکال که گستره‌ترین مفهوم نسبت به آن‌هاست «مقدار» یا «كميت» است.

۲۳۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

- علت و معلول:

نکته: آن موجودی که ذاتاً ممکن‌الوجود است (ممکن‌بالذات) اگر موجود شود واجب‌بالغیر است و اگر معدهوم باشد، ممتنع‌بالغیر.

- واجب‌بالغیر و واجب‌بالذات:

۲۳۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

رد گزینه‌ی ۲: جنس مفاهیم «بادام»، «چنار» و «خره» جسم است و جنس مفهوم «مکعب» مقدار است.

رد گزینه‌ی ۳: جنس مفاهیم «سیب»، «انسان» و «جسم نامی» جسم است و جنس مفهوم «حرکت» جسم نیست.

رد گزینه‌ی ۴: جنس مفاهیم «برنج»، «زرافه»، «نارون» جسم است و جنس مفهوم «سیاهی»، کیف است.

۲۴۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

رسم ناقص هر مفهوم از ترکیب «جنس بعید + عرض خاص» به وجود می‌آید.

اجناس بعید مثلث: مقدار پیوسته ثابت، مقدار پیوسته، مقدار

اعراض خاص مثلث: سه زاویه، سه گوش، سه ارتفاع و...

رد گزینه‌ی ۱:

«مقدار سه‌ضلعی» برای «مثلث» حد ناقص است.

«مقدار سه‌زاویه» برای «مثلث» رسم ناقص است.

رد گزینه‌ی ۲:

«مقدار سه زاویه» برای «مثلث» رسم ناقص است.

«شكل دارای سه زاویه» برای «مثلث» رسم تمام است.

رد گزینه‌ی ۳:

«خط بسته‌ی دارای سه گوشه» برای «مثلث» رسم تام است.

«کمیت سه ضلعی» برای «مثلث» حد ناقص است.

۲۴۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

رد گزینه‌ی ۱:

اول اندیشه وانگهی گفتار ← قضیه‌ی حملی است.

دل در کسی مبند که دل بسته‌ی تو نیست = اگر کسی دل بسته‌ی تو نیست، دل به او مبند. ← قضیه‌ی شرطی است به ابتداء تالی. (می‌تواند چون انسائی است قضیه محسوب نشود)

رد گزینه‌ی ۳:

مطلب گر توانگری خواهی = اگر توانگری می‌خواهی طلب نکن ← قضیه‌ی شرطی است به ابتداء تالی

هر چه در دل فرود آید در دیده نکو نماند = اگر چیزی در دل فرود آید، آنگاه در دیده نکو نماند ← قضیه‌ی شرطی است به ابتداء مقدم.

نکته: هر قضیه‌ی موجبه‌ی کلی را می‌توان به صورت شرطی متصل نوشت مثل: هر الف ب است = اگر x الف باشد، آنگاه x ب است.

رد گزینه‌ی ۴:

نه مرد است آنکه در وی مردمی نیست = هر کسی که در او مردمداری نیست، مرد نیست = اگر کسی مردمدار نباشد، آنگاه مرد نیست ← قضیه‌ی شرطی است به ابتداء تالی

اگر دنیا نباشد در دنیم ← قضیه‌ی شرطی است به ابتداء مقدم

۲۴۲- پاسخ: گزینه‌ی ۴

برای ساختن قضیه‌ی شرطی منفصل مانعه‌الجمع بین دو مفهوم، شرط اول آن است که بتوان حالت سومی به جز آن دو مفهوم را تصور کرد.

(حذف گزینه‌ی ۱) و شرط دوم آن است که بین آن دو مفهوم تباین برقرار باشد. زیرا در تساوی، عام و خاص مطلق و عام و خاص منوجه

امکان جمع در مصادق موجود است. (حذف گزینه‌های ۲ و ۳)

الف ذاتی است یا الف عرضی عام است.

- ← +

? ← -

- → ?

+ → -

اگر الف ذاتی باشد، قطعاً عرضی عام نیست و اگر ذاتی نباشد هم می‌تواند هم عرضی عام باشد، هم می‌تواند نباشد (عرضی خاص باشد) اگر

الف عرضی عام باشد، قطعاً ذاتی نیست و اگر عرضی عام نباشد هم می‌تواند ذاتی باشد هم می‌تواند ذاتی نباشد (عرضی خاص باشد).

۲۴۳- پاسخ: گزینه‌ی ۲

تحلیل گزینه‌ی ۱:

بعضی الف غیر ب نیست عکس نقیض ← بعضی غیر ب الف است تداخل ← هر الف ب است
 (+) (+) (?)

در تداخل از صدق جزئی در مورد صدق و کذب کلی نتیجه‌ای نمی‌گیریم

تحلیل گزینه‌ی ۳:

بعضی الف غیر ب نیست عکس مستوی ← بعضی غیر ب الف نیست.
 (+) (?)

سالبه‌ی جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

تحلیل گزینه‌ی ۴:

بعضی الف غیر ب نیست تداخل ← هیچ الف غیر ب نیست.
 (+) (?)

در تداخل از صدق جزئی در مورد صدق و کذب کلی صورتاً نتیجه‌ی یقینی نمی‌گیریم.

۲۴۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

مقدمات استدلال لزوماً یقینی نیستند و از طریق برهان بدست نمی‌آیند، بلکه از تمام طرق می‌توان قضایایی در مقدمات یک استدلال قرار

داد، اما صدق نتیجه در گرو صدق مقدمات است، حال صدق مقدمات می‌تواند حاصل از برهان باشد، می‌تواند نباشد.

بدیهی است که مقدمات یک استدلال باید از دانش‌های قبلی به شمار روند و نمی‌توانند دانش جدید باشند چه این امر مستلزم دور است.

۲۴۵- پاسخ: گزینه‌ی ۲

قياس شکل دوم چهار ضرب منتج دارد که طبق شرط کلی بودن کبری برای این شکل، کبرای هر چهار ضرب کلی هستند. (حذف گزینه‌ی ۳) طبق قاعده‌ی تبعیت نتیجه از اخس مقدمات، وقتی نتیجه سالبه‌ی جزئی است، قطعاً یکی از مقدمات جزئیه است. طبق نکته‌ی فوق که کبرای جزئی در شکل دوم قیاس را عقیم می‌کند، پس یقیناً صفرای آن باید جزئی باشد. (حذف گزینه‌ی ۴) سلب نتیجه می‌تواند منتج از سلب صgra باشد. (حذف گزینه‌ی ۱)

۲۴۶- پاسخ: گزینه‌ی ۱

اگر نتیجه به صدق یا کذب یک قضیه از طریق عکس مستوی یا عکس نقیض قضایایی که عکس لازم‌الصدق ندارند و یا کمیت عکس آن‌ها با قضیه‌ی اصل متفاوت است، بگیریم، دچار مغالطه‌ی ایهام انعکاس شده‌ایم. (در واقع اگر قواعد عکس را رعایت نکنیم)

۲۴۷- پاسخ: گزینه‌ی ۴

موضوع تغییرات طبیعی و سؤال از آن‌ها به علوم طبیعی مربوط است.
حرکت و سکون و سؤال از آن‌ها مربوط به علم فیزیک می‌شود.

این‌که تغییرات یک موجود فقط به خصوصیات او مربوط است یا به هستی آن مربوط می‌شود، سؤالی است که مربوط به حوزه‌ی فلسفه است.

۲۴۸- پاسخ: گزینه‌ی ۳

اولاً این‌که هر کس «هر چه پندار، حقیقت است» اعتقاد پروتاگوراس است و ثانیاً این‌که اگر حقیقت آن چیزی باشد که هر کس می‌پندارد، این فرض باطل خواهد بود که معمولًا هر کسی تصورات خود را حقیقت پندارد.

۲۴۹- پاسخ: گزینه‌ی ۱

«نمی‌دانم» و «خود را بشناس» دو پیام مهم سقراط است که اولی درونی و دومی بیرونی است.
او با فریاد خود را بشناس، پرده‌ی جهل مرکب را از مقابل چشم‌ها فرو می‌اندازد و فرد را بر کرسی تواضع می‌نشاند و به او می‌آموزد تا با تکیه به عقل خدادادی می‌توان از سوسه‌ی شک و گمان خلاصی یافته و راه حقیقت را پیمود.
نمی‌دانم سقراط سرآغاز راه حکمت و معرفت و همراه همیشه جوینده‌ی حقیقت است تا در قله‌های شناخت و معرفت با خود بسراید:
«تا بدانجا رسید دانش من که بدانم همی که نادانم»

۲۵۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

«شناخت حقیقی به چه چیزی تعلق می‌گیرد؟» یعنی موضوع شناسایی حقیقت چیست؟ به اصطلاح فلسفی سؤال Objective است. یعنی از موضوع شناسایی سؤال می‌کند. نه از روش شناسایی نه از فاعل شناسایی و نه از اعتبار شناسایی.

۲۵۱- پاسخ: گزینه‌ی ۲

ارسطو به عنوان یک فیلسوف طبیعت‌شناس در صدد است تا حرکات طبیعی را [به وسیله‌ی علل چهارگانه] توجیه عقلانی کند.
در این طرح فلسفی [عمل چهارگانه] ارسطو می‌کوشد تا اصلی‌ترین و کلی‌ترین عواملی را که در هر تغییر و تحولی [حرکات طبیعی] مؤثر است، شناسایی کند.

۲۵۲- پاسخ: گزینه‌ی ۱

طرح مباحث وجودشناسی [هستی] در معارف الهی، هرگز ماهیت این بحث‌ها را دگرگون نمی‌کند، یعنی هر چند این مباحث منشاء آسمانی دارند و حاصل اندیشه‌ی فیلسوفان نیستند، اما محتوایی فلسفی دارند و مواضع نظری دین را درباره‌ی جهان هستی بیان می‌کنند.
این طبیعی است که این نکته نشان‌دهنده‌ی عینیت دین و فلسفه نیست. همچنین منکر تفاوت موضوعات، روش و زبان بین این دو امر نیز نمی‌باشد.

۲۵۳- پاسخ: گزینه‌ی ۱

اگر مفهوم وجود عین یا جزء ماهیت باشد، هر مفهومی که تصور شود، چون دارای ماهیت است، لزوماً باید موجود شود.
۲۵۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

«میان وجود و عدم هیچ چیزی نیست» یعنی «به محض این‌که علت تامه‌ی یک شئ موجود شود [شئ ایجاب شود] بدون درنگ ایجاد خواهد شد و از کفه‌ی عدم به کفه‌ی وجود خواهد آمد»، که نشانه‌ی اصلی وجوب یا ضرورت علی معلولی است.

۲۵۵- پاسخ: گزینه‌ی ۲

طبیعت شئ ضرورتاً آن را به کمال سوق نمی‌دهد، زیرا حرکت به سمت کمال دو شرط اساسی دارد:

- (۱) عدم وجود مانع بر سر طبیعت
- (۲) یاری و مدد مجرdat به خصوص عقل فعال
لذا قید ضرورتاً در گزینه‌ی ۲ نادرست است.

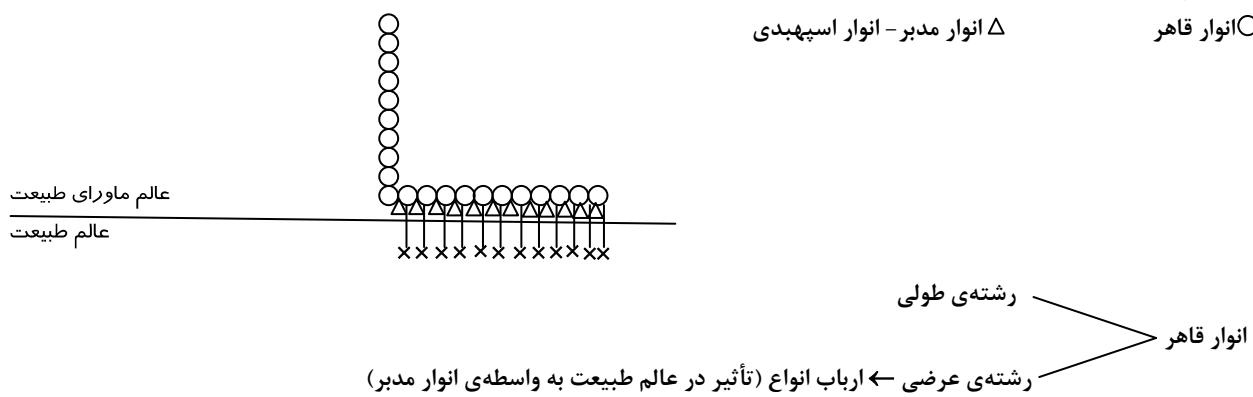
۲۵۶- پاسخ: گزینه‌ی ۴

انکار کرام‌الکاتبین از نظر معتزله بدین خاطر است که این موضوع با شمول علم باری تعالی در تضاد است. یعنی اگر خداوند عالم مطلق است و هر چیزی را می‌داند و فراموشی در علم او راه ندارد، پس نیازی به وجود کرام‌الکاتبین نخواهد بود و وجود کرام‌الکاتبین به رفع تالی، رفع علم شامل و کامل خداوند را در بی دارد که محل است. جل شانه

۲۵۷- پاسخ: گزینه‌ی ۳

△ انوار مدبـر - انوار اسپهبدی

○ انوار قاهر

۲۵۸- پاسخ: گزینه‌ی ۲

متکلمان غالباً استدلال خود را براساس حسن و قبح عقلی استوار می‌کنند، یعنی در استدلال آن‌ها قضایایی ذکر می‌شود، حاکی از این‌که فلان چیز زشت و قبیح و فلان چیز حسن و خوب است.

۲۵۹- پاسخ: گزینه‌ی ۲

ملاصدران انکار حرکت جوهری و ترس از گم شدن متحرک را از آثار عقیده به اصالت ماهیت می‌داند.

۲۶۰- پاسخ: گزینه‌ی ۴

از نظر علامه طباطبائی، در اصل رابطه‌ی علیت از طریق علم حضوری نفس به احوال و راه‌های خود ادراک می‌شود و از معلوم بالذات نشأت می‌گیرد؛ یعنی انسان اول بار در خود نفس و در ساحت علم حضوری رابطه‌ی علیت را کشف می‌کند.

(وان شناختی)

۲۶۱- پاسخ: گزینه‌ی ۴

ویژگی شکستناپذیری در نوجوانان به این مسئله اشاره دارد که ممکن است برخی از نوجوانان چنین احساس کنند که هرگز قربانی خطرپذیری‌ها (ریسک‌ها) نخواهند شد و این دیگران هستند که در مقابل خطرپذیری‌ها آسیب‌پذیرند. بنابراین به غلط خود را در حاشیه‌ای امن قرار می‌دهند. برای همین ممکن است نوجوانان و جوانان با تصادفات رانندگی شدید روبرو شوند.

۲۶۲- پاسخ: گزینه‌ی ۲

افلاطون از حافظه و اطلاعات به قفس و پرنده تعبیر کرده است: پرنده را به سرعت نمی‌توان از قفس گرفت:

الف) شاید از ابتدا پرنده در قفس وارد نشده باشد. (یادگیری صورت نگرفته باشد)

ب) شاید پرنده در طول اقامت خود در قفس مرده باشد. (نگهداری صورت نگرفته باشد)

ج) شاید پرنده در قفس باشد، ولی در میان هزاران پرنده‌ی دیگر نتوان آن را پیدا کرد. (به علت تداخل یادگیری‌ها با هم، یادآوری صورت نگیرد) پس در مجموع می‌توان فهمید افلاطون علت فراموشی را در سه حالت جست‌وجو می‌کند که در یک نگاه کلی در همه‌ی آن‌ها عدم دسترسی به اطلاعات علت فراموشی است.

۲۶۳- پاسخ: گزینه‌ی ۳

منظور از حافظه‌ی رویدادی، حافظه‌ی حوادث خاص است که این حافظه به دانش اختصاصی فرد گفته می‌شود و اطلاعاتی را در بر می‌گیرد که فرد در زمان و مکان معینی آن‌ها را تجربه‌ی شخصی کرده است.

۲۶۴- پاسخ: گزینه‌ی ۳

بهترین سن حاملگی برای خانم‌ها سن تقریبی ۲۲ تا ۳۶ سالگی است (طبق نمودار (۱-۲) صفحه‌ی ۴۳) که ۲۵ تا ۳۵ سالگی نزدیک‌ترین عدد در بین سایر گزینه‌های است.

۲۶۵- پاسخ: گزینه‌ی ۳

فرضیه یک پاسخ موقتی به سؤال تحقیق است که ممکن است درست یا نادرست باشد که ارتباط بین حداقل دو متغیر (مستقل و وابسته) را نشان دهد، پس چون پاسخ است نمی‌تواند سؤالی باشد. بنابراین گزینه‌های ۲ و ۴ که سؤالی هستند حذف می‌شوند. گزینه‌ی ۱ نیز یک جمله‌ی خبری است با ذکر علت، که نظر قطعی گروهی از روان‌شناسان را مطرح کرده و فرضیه‌ی پاسخ وقتی است (نظر قاطعی را بیان نمی‌کند) که ممکن است درست یا نادرست باشد، پس قطعاً گزینه‌ی ۱ نیز نادرست می‌باشد، اما گزینه‌ی سوم هم یک جمله‌ی خبری است. ارتباط بین متغیر مستقل (تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی) و متغیر وابسته (افزایش خشونت کودکان) را بیان کرده است.

۲۶۶ - پاسخ: گزینه‌ی ۱

مهم‌ترین عیب روش آزمایشی تصنیعی شدن رفتار است، زیرا اگر بخواهیم روش آزمایشی به صورت خیلی دقیق آن انجام گیرد، چاره‌ای جز انجام آن در شرایط آزمایشگاهی نخواهد بود که در این شرایط هم رفتار مصنوعی خواهد بود و از حالت طبیعی خارج می‌شود. به طور مثال مادرانی که تحت شرایط آزمایشگاهی مورد مشاهده‌ی آزمایش گران قرار می‌گرفتند با بچه‌های خود دوست‌انه‌تر و صمیمی‌تر رفتار می‌کردند تا هنگامی که در شرایط طبیعی قرار داشتند.

۲۶۷ - پاسخ: گزینه‌ی ۲

فشر خاکستری «پیش‌بیشانی» که در لوب پیشانی قرار دارد، در «تکلم، ثبات ادراکی و کنترل حرکات ظریف و حافظه» نقش مهمی را ایفا می‌کند.

۲۶۸ - پاسخ: گزینه‌ی ۳

«رویکرد روان‌کاوی نقش اراده‌ی آزاد را بیش از حد ناچیز و ناممکن شمرده است و «رویکرد رفتاری» به نقش عوامل درونی از قبیل انگیزش و ادراک، تفکر و... توجه، نشان نداده و آن‌ها را کم‌رنگ شمرده است.

نکته: رویکرد انسان‌گرا هم به اراده‌ی آزاد انسان‌ها و هم به نقش عوامل درونی تأکید فراوان داشته است، پس از این منظر نقطه‌ی مقابل دو رویکرد روان‌کاوی و رفتاری است که به این عوامل توجهی نکرده‌اند.

۲۶۹ - یاسخ: گزنه‌ی

روان‌شناسان شناختی فرض کرده‌اند که یک نظام پردازش اطلاعات وجود دارد که اطلاعات را تغییر داده و یا انتقال داده است. نکته: «نظام پردازش اطلاعات» از «کلیدوازه‌های، مهیه و یوکد شناختی» است.

۲۷۰ - یاسخ: گزینه‌ی ۳

در تعریف عملیاتی نباید از واژه‌های مبهم استفاده کرد، همچنین مفاهیم کیفی را باید به کمی تبدیل کرد. یعنی ارائه‌ی نمره و درصد، مثلاً وقتی می‌گوییم «مسعود باهوش است». تعریف عملیاتی از هوش صورت نگرفته، اما وقتی می‌گوییم «ضریب هوشی مسعود در فلان آزمون ۱۴۰ است»، تعریف عملیاتی از هوش ارائه داده‌ایم.

۲۷۱- پاسخ: گزینه‌ی ۱

در خطای نوکزبانی فرد در حالت اجمالی و معنایی می‌داند که می‌خواهد چه بگوید، ولی در حالت ادا و تلظف نمی‌تواند آن را بیان کند، پس این خطا لفظی است.

نکته:

خطاهای تبدیلی
خطاهای گفتاری
خطاهای شکلی

پس خطای نوک زبانی جزو خطاهای تبدیلی و شکلی نیست و خطای معنایی هم که اصلاً در کتاب مطرح نشده بود، با رد سایر گزینه‌ها نیز می‌توان، به درستی، گزینهٔ ۲ را پذیرفته باشد.

۲۷۲ - پاسخ: گزینه ۵

«حساسیت‌زدایی تدریجی» مربوط به رویکرد رفتاری و از روش‌های معروف «رفتار درمانی» است.

روش‌های رفتاردرمانی

۲۷۳- پاسخ: گزینه‌ی ۴

تفکر و زیرمجموعه‌های آن از کلیدواژه‌های مهم رویکرد و حوزه‌ی شناختی است. گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به نوعی از زیرمجموعه‌های تفکر صحبت کرده‌اند، پس شناختی می‌باشند. (حل مسئله، تفکر و آگرا و محاسبه‌ی ذهنی)، اما گزینه‌ی چهارم که از «نوع دوستی» صحبت کرده در حوزه‌ی غیرشناختی قرار می‌گیرد (مربوط به حوزه‌ی روانی- اجتماعی است).

۲۷۴ - پاسخ: گزینه‌ی ۴

«شنیدن» معمولاً در یادگیری زبانی مورد غفلت واقع می‌شود. کودکان و دانش‌آموزان معمولاً برای توانایی شنیدن، آموزش اختصاصی دریافت نمی‌کنند، اما گفتن، خواندن و نوشتن با آموزش همراه است. مثلاً وقتی کودک کلمه‌ای را اشتباه تلفظ کند به او درست کلمه را آموزش می‌دهیم. همین طور وقتی کلمه‌ای را اشتباه بخواند یا بنویسد، درست آن کلمه را به او یاد می‌دهیم. اما در شنیدن چنین نیست، زیرا متوجه نمی‌شویم که کودک کلمه را درست شنیده است یا نادرست.

۲۷۵- پاسخ: گزینه‌ی ۱

در ادراک، فرد کاری که نشان از فهم و درک و معنا دادن به اطلاعات دریافتی باشد انجام می‌دهد، مثلاً باز کردن پنجره به علت احساس گرما، اما در احساس، کاری ارادی که نشان از آگاهی و تحلیل باشد صورت نمی‌گیرد و خودکار و غیرارادی و غریبی است. مثل ترشح بzac، ناگهان به طرف صدای شدید برگشتن و فرار سوسک‌ها از نور چراغ که تمامی این مثال‌ها غیرارادی صورت می‌گیرند. احساس دریافت ساده‌ی اطلاعات حسی است، اما ادراک به تفسیر و معنا دادن اطلاعات مربوط می‌شود. مثلاً فردی که احساس گرما کرده (غیرارادی) حالا این اطلاعات را تفسیر می‌کند و پنجره را باز می‌کند.

۲۷۶- پاسخ: گزینه‌ی ۳

هر انسانی ۴۶ کروموزوم یا ۲۳ جفت کروموزوم دارد و عامل تعیین جنسیت فقط پدر است، زیرا مادر فقط کروموزوم X، اما پدر هم کروموزوم X و هم Y دارد.

۲۷۷- پاسخ: گزینه‌ی ۱

مدل ماشینی از کلیدواژه‌های رویکرد شناختی است.
نکته:

استفاده از مدل‌ها در روان‌شناسی شناختی، شیوه‌ی ارزشمندی در به دست آوردن اطلاعات است.
 مدل تبیین‌های شناختی اساساً بر مدل‌های ماشینی بنا شده است.
 رویکرد روان‌کاوی براساس مدل‌های زیستی ارائه شده است.

توجه: در کتاب قید شده است که رویکرد رفتاری، یک رویکرد مکانیستی (ماشینی) است. اما به اینکه تبیین‌های آن براساس مدل ماشینی است یا خیر اشاره نشده است.

۲۷۸- پاسخ: گزینه‌ی ۴

متغیر وابسته یعنی معلول (y) و در این مثال که مربوط به خطای ادراک است، «برآورد طول دو خط» متغیر وابسته یا معلول ماست، ولی علت (یا متغیر مستقل)، جهت شاخص‌های است که متفاوت و در خلاف جهت یکدیگر است و باعث می‌شود خط A بزرگ‌تر از خط B دیده شود. (اندازه‌ی شاخص‌ها و زاویه‌ی بین آن‌ها یکی است، پس طبعاً نمی‌تواند علت باشد).

۲۷۹- پاسخ: گزینه‌ی ۳

اعطاف‌پذیری به انسان کمک می‌کند تا نقایص و اختلالات رشدی را مرتفع سازد.

۲۸۰- پاسخ: گزینه‌ی ۲

خودمرکزبینی (خودمحوری) مربوط به دوره‌ی پیش‌عملیاتی پیازه است و به این معناست که کودک تصور می‌کند دیگران دنیا را مانند آنان می‌بینند، مثلاً به کودک سه ساله‌ای می‌گوییم برود قایم شود، چشمانش را با دست می‌گیرد، زیرا تصور می‌کند وقتی او ما را نمی‌بیند ما هم او را نمی‌بینیم.

مؤسسه آموزشی فرهنگی